

Kapyegee

Yesu Tudunmɔɔ pu wo Kapyegee

Jɔgɔ w'a we Kitabu we ka wɛ?

Luka w'a we Kitabu we ka. Luka bye Yawutu wɛ, ga Yesu wo n'a daa fɔɔ nijemɛ wu jɛ wii. Luka yɛ pyaa ya kii keree kii ja, na jɛ bɛ ki pyevɛɛ ni, lee na w'a yu tɔɔnii nijɛhɛɲɛɛ ni «wèe». Luka ya kushɛgɛɛ kii pye kulogoo kii ni, ni Tudunmɔɔ Pɔli ni, Jozaama pu yɛɛ li wuu na, na wu tɛri wu labye wu na. W'a yiri ni Pɔli ni Torowasi ni na kari Filipe ni (Kapyegee 16:10-12). Lee kadugo taaan na ba binne yiri ni wu ni Filipe ni na kari Zheruzalemu ni, ni Oromɛ bɛ ni (Kapyegee 20-28).

Naha na ke mɛgɛ ke di jɛ na «Kapyegee» wɛ?

We sɛmɛ we mɛgɛ ya yiri na «Kapyegee, kelee Yesu tudunmɔɔ pu wo kapyegee, kelee Fɛfɛɛɛ Munaa li wo kapyegee». Bani wu bɛɛri w'a ji kapyegee na Fɛfɛɛɛ Munaa ya tudunmɔɔ pu jaha co p'a kiimu pye, kɔnhɔ p'i Egilizi wu nɔhɔ tenɛ kɔɲɔ ke na ge. Na fara lee bɛɛri na, Fɛfɛɛɛ Munaa kaa ya yu Kapyegee Kitabu wu ni l'a ye tɔɔnii kelɛɛ kaguro (50) na, na jaha tii Fɛfɛɛɛ Munaa li batizeli wu yɛ na, ni na ji Fɛfɛɛɛ Munaa li na, ni na jaari na bɛ ni li jidaan ni.

Fɛfɛɛɛ Munaa li wo sefɛɛɛ ti gbɔɔrɔ ni tudunmɔɔ p'a bi se jaha na, na kakanhanjaa pyi. Yesu na xu na jɛ, keree kiimu bɛɛri k'a pye lee kadugo na Egilizi wu ni ge, kee keree ki jaha we Kitabu we ya yu.

We Kitabu we kakana juna

We sɛmɛ we ya Egilizi wu ɲɔ kɔngana yu wɛɛ mu Zheruzalɛmu ni, ni Zhude ni, ni Samari ni, ni w'a pii piigana lemu na ge. Lemu Kirisa wo n'a daa fɛɛ p'a yaa na byi tuun bɛɛri ni, ni xuu bɛɛri ni, niɲaa fara ɲiga na ge, na lee shɛ pu na. Lee li wa mɛ na p'a Yesu wo Jozaama pe yu sipyii pu bɛɛri mu, namaa fara cɛɛ na, nɔhɔpiire fara sipyilɛyɛ na, naafuu fɛɛ fara la baa fɛɛ na, fo na shɛ nɔ kɔnɔ ki tɛhɛnɛ li bɛɛri na.

Kitabu wu kafila ɲugbɔyɔ

Kapyegee 1:1-11 Yesu ya dugi na kari fugba wu ni, na labye wu kaa le wu tudunmɔɔ pu kenɛ ni.

Kapyegee 1:12—8:3 Zheruzalɛmu egilizi we.

Kapyegee 8:4—11:18 Zhude egilizi ni Samari wo we.

Kapyegee 11:19—13:3 Egilizi w'a pii fo na shɛ nɔ Ancɔsi kulo li ni shi wusama tɛ ni.

Pɔli ya ɲara lemu pye na Kilɛ Jozaama pu yu ge.

Kapyegee 13:4—15:35 Nara li nizhiinɛ, w'a nɔ lemu ni Zheruzalɛmu ni ge.

Kapyegee 15:36—18:22 Nara li shuun wuu.

Kapyegee 18:23—21:16 Nara li taanri wuu.

Kapyegee 21:17—28:31 P'a Pɔli co le kaso ni Zheruzalɛmu ni, lee kadugo na na ba wu torogo ɲɛri Sezare ni, ni Oromɛ bɛ ni.

Kilɛ ya Fɛfɛɛɛ Munaa ɲɔmɛɛ lɔ

¹ Na ceborona Teyofili,

Yesu ya keree kiimu bɛɛri pye, na kalaa wemu bɛɛri kan sipyii pu mu ge; nɛ kee bɛɛri ɲaha jo na Kitabu nizhiimɛ wu ni, na lɔ ki ɲɔ kɔnduun wu na,

² fo na she nɔ cana kemu na w'a dugi fugba wu ni ge. W'a bi kalaapiire ta shɔnri na pye wu tudunmɔɔ. Na wu ta wu sanha dugi fugba wu ni we, pee tudunmɔɔ p'a yaa p'a keree kiimu beeri pyi ge, a wu kee beeri jaha jo pu mu Fefere Munaa fanha ni.

³ Na co Yesu kanhama keree ki na fo wu xuduun we, ba kee keree k'a toro we, a Yesu di ganha na wuyɛ shɛɛ wu kalaapiire ti na, na keree pyi kiimu ya li shɛɛ can na na wu wa jii na ge. Wu bi wuyɛ shɛɛ pu na, na pu kalaa Kile wo saanra ti keree ni fo na she nɔ cabyaa kelee shishere (40) na.

⁴ A cana ka di ba nɔ, na wu yaha ni pu ni shiizhan, a wu yi jo waha pu mu na: «Yi ganha da voro Zheruzalemu ni we. Na To w'a lemu wo jomɛɛ lɔ yi mu ge, yi lee sige. Neyɛ pyaa ya tee yi jo toro yee mu jo,

⁵ lohɔ ni Yohana bi sipyii pu batizeni, ga Kile na ba Fefere Munaa tirige yi na cabyaa dama dama tatorojo ni, yi na batize lee Munaa le ni.»

Yesu ya dugi kari fugba wu ni

⁶ Ayiwa, na Yesu ni wu kalaapiire ti nibinnegɛ yaha, a p'i wu yege na: «Wù Kafɔɔ, ta nime ma da Izirayeli wo saanra ti tenɛvonɔ li tenɛ?»

⁷ A Yesu di pu jɔ shɔ na: «Nɛ To Kile w'a kii tɛgɛɛ kii gbegele wuyɛ pyaa wo sefere ti funɔ ni. Li wa yee wo nibyii nago yi kee sha cɛ we.

⁸ Ga, sefere ta t'a da ba digi yee na, Fefere Munaa wo sefere. Wee tuun wu ni yee na bye nɛ wo seereɛ, na nɛ keree yu Zheruzalemu ni, ni Zhude fiige ki ni, ni Samari fiige ki be ni, fo na she nɔ konɔ ke kabaya ye beeri na.»

⁹ Ba Yesu ya pee jomɔ pu jo xɔ wɛ, na dugi kari fugba wu ni pu jii na. A jahana ka di ba wu tɔ, a p'i bye pu ya wu naa nige wɛ.

¹⁰ Na pu yaha pu na wu wii takaraga ni fugba wu ni, taapile ni a namaa shuun faviire wuu p'a di ba yere pu taan.

¹¹ A pee di pu pye: «Galile shɛɛn, jaha na yee d'a yere yaha naha na wii fugba wu ni wɛ? Yesu ya yiri yee taan na kari fugba wu ni. Ba y'a wu ja w'a kari karigana lemu na fugba wu ni wɛ, mu w'a da ba shɛ guri ba sanha.»

Macasi ya pye Zhudasi tɛgɛ

¹² Wee tuun wu ni a kalaapiire t'i laha faabobonɔ ki na na ma Zheruzalemu ni. Faabobonɔ ke ki wa na Oliviye faabobonɔ ge, kere ni Zheruzalemu tɛ wu jɛ kilo nigin shishiin.

¹³ Ba p'a nɔ Zheruzalemu ni wɛ, na shɛ jɛ puga ka ni zangaso wa ni. Kee puga ki ni p'a tee na puyɛ pinneɛ. Pee bye: Pyɛɛri, ni Yohana, ni Yakuba, ni Andire, ni Filipe, ni Tomasi, ni Batelemi, ni Macoo, ni Alife ja Yakuba, ni Simɔ we wu jɛ Zelɔtilee kurunɔ ki ni ge, ni Yakuba ja Zhude.

¹⁴ Pii bɛɛri bi puyɛ pinne ni zɔ nigin ni, na Kilɛ jɛɛri. Cɛɛ pii bɛ bye ni pu ni, ni Yesu nu Mariyama, ni Yesu ceboronamaa.

¹⁵ A cana ka di ba nɔ, a n'a daa fɛɛ p'i ba binne. Pu bi xhuu nigin ni kelɛɛ shuun (120) xɔ kee cana. A Pyɛɛri di yiri yere pu ninɛ ni na jo:

¹⁶ «Na cebooloo, yemu y'a ka Kilɛ Kafila wu ni ge, fo yee jɔ bu fa. Bani Dawuda ya fɛnhɛ Zhudasi kaa jo Fɛfɛɛɛ Munaa fanha ni. Wee Zhudasi we w'a

toro Yesu covεε pu jahagbaa na, na Yesu le pu kenε ni.

¹⁷ Wee Zhudasi w'i bi bye ni wèe ni, na wu taa tuduro pyi ba wèe jε wε.

¹⁸ Wari we w'a ta wu wo kakuunɔ li footɔsaraa ge, a wu shε wee taga tεge ka shɔ. Lee kadugo na a wu ba shε wuyε gbo kee tεge ki ni. A wu ba wuyε yaha, na ba jɔnɔ ke sin jɔnε na na jenri. A wu laara ti bεeri di jaaga.

¹⁹ Zheruzalemu shεen bεeri ya lee cε. Lee wuu na p'a kee tεge ki mεge le pu wo jomɔ pu ni na <Akɛlidama>, lee kɔri jε na <Shishan tεge>.

²⁰ Na ta li d'a ka Zaburuu Kitabu wu ni na:
<Wu puga ki jεri kataha,

sipyaa bε ganha bye ki ni wε.>*

A Zaburuu Kitabu wu nɔhɔ jo sanha na:

<Watii wu wu labye wu lɔ wu tεge.>*

²¹ Lee wuu na Kafɔɔ Yesu ya tuun wemu bεeri pye na jaari ni wèe ni ge, sipyii piimu pu bi bye ni wèe ni wee tuun wu bεeri ni ge;

²² Yohana ya wu batize caɲa kemu ge, na co kee caɲa ki na, na pa nɔ fo caɲa kemu w'a dugi fugba wu ni ge. Wee sipya wa w'a yaa na pinne ni wèe ni, wu bε di bye sεeri, na Yesu ya jε na foro xu ni.»

²³ Wee tuun wu ni a p'i sipyii shuun wa shε: Yusufu ni Macasi. Yusufu mεge ka bε ki bye na Barisabasi, pii bε di wu pyi na Zhutusi.

²⁴ Lee kadugo na a n'a daa fεε pu bεeri di binne na Kilε jεeri na: «Wù Kafɔɔ, mu wemu w'a sipyii bεeri zɔlɔ cε ge, pii sipyii shuun we ni wemu jaha m'a bulo ge, wee shε wù na,

* 1:20 Zaburuu 69:26 * 1:20 Zaburuu 109:8

²⁵ kɔnhɔ wu bɛ di bye tudunmɔ wa. Labye we Zhudasi ya yaha ge, wu wee lɔ Zhudasi tɛgɛ. Zhudasi ya we labye we yaha na shɛ wuyɛ pyaa jɔdaan tashɛgɛ ni.»

²⁶ Ba p'a jɛɛgɛ ki pye xɔ wɛ, na kagaangaa shan, wemu jaha Kafɔɔ ya bulo ge, kɔnhɔ p'i wee cɛ. A Macasi wo kagaan l'i lɔ, a wee di fara tudunmɔ kɛ ni nigin wu na.

2

Fɛfɛɛɛ Munaa l'a tigi n'a daa fɛɛ pu na

¹ Pantekɔti wu cana, Yesu wo n'a daa fɛɛ pu bɛɛri bi shɛ binne puga ka ni.

² Taapile ni a tunmɔ nigbɔ pa di ba yiri fugba we ni. Pee jɛ ba kafɛɛgbɔhɔ tunmɔ jɛ wɛ. Puga kemu ni p'a tiin ge, a tunmɔ p'i ba kee puga ki jɛ.

³ A p'i jilee kii ja ba na wogoo jɛ wɛ. A kee di waagi waagi, na ba daha daha pu bɛɛri nigin nigin wu jɔnɔ ni.

⁴ A pu bɛɛri di jɛ Fɛfɛɛɛ Munaa na, na ganha na shi watii jomɔ yu. Fɛfɛɛɛ Munaa li bu shi wemu wo jomɔ kan wemu mu, wee na ganha na pee yu.

⁵ Wee tuun wu bi Kile jɛ fyaara sipyii pii ta wà Zheruzalɛmu ni, piimu ya jé Yawutuu pu wo koo li ni ge, pee bi yiri konɔ ke fiye ye bɛɛri ni.

⁶ Ba pee ya pee tunmɔ pu logo wɛ, na baa kari, na shɛ binne wà. Ba p'a nɔ wà wɛ, a l'i bye pu bɛɛri mu kakanhana, bani pu bɛɛri nigin nigin wu bi pu shi jomɔ nuri n'a daa fɛɛ pu jɔ na pu na yu.

⁷ A lee di pu bɛɛri fo xuuni, a p'i li ta kakanhana na ganha na yu na: «Sipyii pii p'a yu mɛ ge, ta pu bɛɛri jɛ Galile shɛɛn wɛ?»

⁸ Li d'a pye dii wèe bɛɛri nigin nigin wu wù wo shi jomɔ pu nuri pu ɲɔ na wɛ?

⁹ Wèe pii pu wa naha ge, pii ya yìri Pariti fiige ki ni, ni Medi fiige ki ni, ni Elamu fiige ki ni, ni Mezopotami fiige ki ni, ni Zhude fiige ki ni, ni Kapadɔsi fiige ki ni, ni Pɔn fiige ki ni, ni Azi fiige ki ni,

¹⁰ ni Firizi fiige ki ni, ni Panfili fiige ki ni, ni Misira fiige ki ni. Libi fiige ki kulogoo kii ki wa Sirine kulo li kabanugo ge, a pii di yìri wà, a pii di yìri Orome kulo li ni.

¹¹ A pii di yìri Kireti fiige ki ni, a pii di yìri Arabuu fiige ki ni. Wèe bɛɛri ni, pii ya sii pye Yawutuu yɛ pyaa, pii d'a jé Yawutuu pu wo koo li ni. Wèe bɛɛri nigin nigin wu ɲɛ na Kile wo kagbɔhɔɔ ki nuri pu ɲɔ na wù wo shi jomɔ pu ni.»

¹² A l'i bye kakanhana pii sipyii pii mu, fo pu ya cɛ yeke pu da da yu wɛ. A p'i ganha na puyɛ yegee na: «Naha wuu li ɲɛ le wɛ?»

¹³ Ga, a pii di ganha na n'a daa fɛɛ pu la wo pii sipyii pii ni na yu na: «Duven p'a gba tin.»

Pyɛɛri ya sipyii pu yɛri ni Kile jomɔ ni

¹⁴ Wee tuun wu ni a Pyɛɛri di yìri yere ni tudunmɔɔ kɛ ni nigin wu samaa ni, na wu mujuu ɲunɔ yirige, na sipyii pu pye: «Yee piimu pu wa Yawutuu ni yee piimu samaa bɛɛri pu wa Zheruzalemu ni ge, yi niwegee shan. Ye n'a da jo yi mu ge, y'i yi logo, y'i yi naha cɛ.

¹⁵ Pii sipyii pii ya ta gba wɛ, ma na jo ba yee wa yi funyɔ kɔɔn kɔngana lemu na wɛ. Bani ke ɲisɔɔɔ ke tuunɔ nii gbarasɛɛɛ wu na, ɲiga sanha mugi wa wu toro gba ma tin wɛ.

16 Ga Kile tudunmɔɔ Zhoueli bi keree kiimu jo fo taatuunnɔ ni ge, kee ki wa byi me nime. W'a bi jo na:

17 Kile ya jo na: Konɔ ki taaxɔɔ li ba nɔ,
n'a da na Munaa li tirige sipyii pu beeri na na
jehe.

Wee tuun wu ni yi jalaa ni yi pushaa
na ba keree niban̄aa nuri Kile mu na yu.

Yi levee pu na ba kashεgeε naa;
yi nɔhɔleε pu na ganha na
ne wo keree ki naa ηmunuyo ni.

18 Oo de, yee caya yi na kunni,
ne na ba na Munaa li tirige na kapyebyii pu na
na jehe: namaa fara cee na,
p'a ganha na keree niban̄aa yu ne mege na.

19 Ne na ba kakanhan̄aa kii pye fugba we ni,
na naha sheshεere ta pye ninε ke na:
shishan, ni na, ni kakunnuɔ wurege wogo.

20 Nibiige na ba je cana ki ni,
yenε ki na ba naan̄a ba shishan je we.
Lee kadugo na Kafɔɔ wo cana ki na na nɔ.
Kee cana ki na ba bye cagbɔhɔ,
kemu nɔɔɔ ya pele ge.

21 Wee tuun wu ni sipya beeri wu da ba
Kafɔɔ mege yiri ge, weefɔɔ na ba shɔ.»*

22 A Pyeeri di she naha na sanha na jo: «Izirayeli
shεen yi niwegee shan, y'i na jomɔ pu logo.
Nazareti shεen Yesu bye sipya wemu ge, Kile ya
wu she yi na. W'a kagbɔhɔɔ pye yi ninε ni, na
kakanhan̄aa pye, na naha sheshεere pye Kile fanha
ni; yiye pyaa ki be wa lee ce.

* 2:21 Zhoueli 2:28-32 kelee 3:1-5

23 P'a we ná we le yee kenɛ ni, a yee di wu kan Kile-cɛbaalaa mu p'a kori tige na na gbo. Kile bi lee cɛ yaha, ni lee wu bi sii gbegele wu kaa na.

24 Ga Kile ya wu ɲɛ, na wu yeege xu ni. Kee fanha ki bi bye bɛ xu mu wu já Yesu mara wɛ.

25 Bani ye saannaa Dawuda ya jo wu shizhaa na ge, yee yi wa mɛ na:

«Nɛ bi Kafɔɔ ɲaa tuun bɛɛri ni na ɲahagbaa na,
bani wu bi ma bye tuun bɛɛri ni nɛ kanige cɛ,
kɔnhɔ yafiin ganha da na ɲɛhɛ wɛ.

26 Lee wuu na nɛ zɔ we ya ɲi fundanga na,
a nɛ jomɔ bɛɛri di bye fundanga jomɔ.

Ali faɲa bɛ ni,
nɛ dà li na jo na ceepuuro ti na ba ɲmɔ ɲaɲiɲɛ
na.

27 Bani mu wa da ga gbara nɛ munaa li kori Adesi
ni wɛ.

Ma di wa da gbara
ma Fɛfɛɛɛ Sipyɔ wu ceepuuro ti fɔnhɔ faɲa ni
wɛ.

28 M'a ɲi sicuumɔ nivomɔ pu korogoo ki shɛ na na.
Na mu yaha ni nɛ ni,

mu na da nɛ zɔ wu ɲini fundanga na.»*

29 A Pyɛɛri di shɛ ɲaha na sanha na jo: «Na ceboronamaa, yi yere di wu tolɛ Dawuda keree fiɲɲɛ jo yi mu. Wɛɛ tolɛ Dawuda ya xu, a p'i wu le. Ali ɲiɲaa we bɛ ni wu faɲa ki wa naha wù mu, wu kulo li ni.

30 Ga Kile tudunmɔ wu bye Dawuda. Ni wu bi li cɛ bɛ sanha na Kile w'a ɲɔmɛɛ lɔ wee mu, na kaaga bɛ kàa na taha li na na wee Kile na ba Dawuda wo

* 2:28 Zaburruu 16:8-11

Ja wa tenɛ cana ka wu kadugo yíri, wu saanra koro li ni.

³¹ Wee tuun wu ni, Shɔvɔɔ wu bi yaa wu pa ɲe foro xu ni ɲegana lemu na ge, Kilɛ ya fɛnhɛ lee shɛ Dawuda na. Lee wuu na w'a jo na:

«Wu da ba gori xu nibiige ni wɛ,
wu ceepuuro t'a da ba fɔnhɔ fana ni
wɛ.»*

³² Shɔvɔɔ wemu kaa pu wa byi ge, Yesu wu wa wii. Wee Kilɛ ya ɲe na yeege xu ni, wɛɛ bɛɛri wa lee wo ɲavɛɛ.

³³ Ba w'a dugi kari fugba wu ni wɛ, na shɛ diin saanra tatɛngɛ ki ni Kilɛ kanige cɛ. Wu bi Fɛfɛɛɛ Munaa lemu wo ɲɔmɛɛ lɔ wɛɛ mu ge, a Kilɛ di lee kan wu mu. A wu bɛ di lee tirige wɛɛ na, ma na jo ba yi wa li ɲaa ɲagana lemu na, na li nuri logogana lemu na wɛ.

³⁴ Dawuda yɛ pyaa ya ta dugi kari fugba wu ni wɛ. Ga w'a li shɛ na:

«Kafɔɔ Kilɛ ya yi jo nɛ Kafɔɔ mu na:

Tiin saanra tatɛngɛ ki ni na kanige cɛ,

³⁵ fo di ba ma pɛɛn pye ma ɲidahaa tatahana.»*

³⁶ «Izirayɛli shɛɛn bɛɛri ya yaa na li cɛ na fiinnɛ na jo Yesu wemu yee ya kori tige na ge, Kilɛ ya wu pye Kafɔɔ, na wu pye Shɔvɔɔ.»

Sipyii kabɔfɔɲɔɔ taanri ya fara n'a daa fɛɛ pu na

³⁷ Ba p'a pee jomɔ pu logo wɛ, a pu zɔlɔɔ di pu kaala xuuni. A p'i Pyɛɛri ni tudunmɔɔ pusamaa yege na: «Wù cebooloo, kaa lekɛ wɛɛ d'a yaa na pye nime wɛ?»

* 2:31 Zaburru 16:10 * 2:35 Zaburru 110:1

³⁸ A Pyɛɛri di pu ɲɔ shɔ na: «Yee ya yaa yee pu daburajɛ jo yi jurumu wu na. Yee bɛɛri nigin nigin wa yaa na batize Yesu Kirisa mɛgɛ na, kɔnhɔ yi wo jurumu wu yafa yi mu. Lee bu bye Kile na Fɛfɛɛɛ Munaa li tirige yi na.

³⁹ Bani le Fɛfɛɛɛ Munaa ɲɔmɛɛ le, yee mu w'a li lɔ. Yi nagoo pii p'a ma yi kadugo ge, na li lɔ pee bɛ mu, na li lɔ taliige shɛɛn bɛ mu. Kafɔɔ Kile na ba sipyii piimu bɛ bɛɛri yiri ge, w'a li lɔ pee bɛɛri mu.»

⁴⁰ A Pyɛɛri di pee sipyii pu yɛri na fiinnɛ, na yi jo waha pu mu na: «Nɲɲaa wo sipyii pii pu ɲɛ sipyiti-ibaaya ge, yi kuri pee fɛni, kɔnhɔ y'i ɲuwuuro ta.»

⁴¹ Piimu bɛɛri p'a dɔ Pyɛɛri wo kafilajo wu na ge, a pee bɛɛri di batize lɔhɔ ni. Kee caɲa kiye pyaa a sipyii kabɔfonɔɔ taanri (3.000) shishiin di da na fara n'a daa fɛɛ pu na.

N'a daa fɛɛ pu wo kariɲɛɛgɛ ke

⁴² Na co kee caɲa ki na, a pii sipyii pii di ganha na puyɛ pinɲɛɛ, na gori yaha tudunmɔɔ pu wo kalaa wu na. A p'i bye wà n'a daa fɛɛ pu wo kariɲɛɛgɛ ki ni. Pu bi buuri wu kɛgɛɛ kɛgɛɛ puyɛ tɛ ni na xhaa, na puyɛ funyɔ tun Kafɔɔ wo jomɔ pu na. Na ɲɛɛgɛ pinɲɛɛ na byi shiizhan.

⁴³ Kile ɲii fyaara bye sipyii pu bɛɛri ni, bani tudunmɔɔ pu bi ɲaha sheshɛɛɛ ni kakanhanɲaa ɲiɲɛɲɛɲɛ pyi.

⁴⁴ N'a daa fɛɛ pu bɛɛri pu bi pinɲɛ ɲɔmɛɛ na, le li ɲɛ pu mu ge, na lee bɛɛri pinɲɛɛ na daga na pu keree yari.

⁴⁵ Pu bi pu kɛɛyɛ ni pu kenɛ yaɲmuyɔ pɛɛɛ, na wee wari we pinɲɛɛ, na wee taani taani puyɛ na,

na be ni pu beeri nigin nigin wu cɔnrɔmɔ keree
ɲuɲɔ kana ni.

⁴⁶ Pu bi puyɛ pinneɛ caɲa caɲa Kile-pɛɛɲɛ
pugbɔhɔ ki ni ni fungɔngɔ nigin ni, na Kile pɛɛ.
Pu beeri bi puyɛ pinneɛ pu kabanya ni, na buuri
wu kegeɛ kegeɛ puyɛ na na xhaa, na puyɛ funyɔ
tirige Kafɔ wo jomɔ pu na. Pu bi pu yaligee
pinneɛ na li shiizhan ni fundanga, ni funvige ni.

⁴⁷ Pu bi Kile sɔni tuun beeri ni. Pu kaa bi dan kulo
li shɛɛn pu beeri ni. Piimu beeri pu bi da ba shɔ ge,
caɲa caɲa Kafɔ bi pee yiri na faraa n'a daa fɛɛ pu
na.

3

Ná faan wa ya cuuɲɔ

¹ Caɲa ka Pyɛɛri ni Yohana yɛ bi gaanɲi yakonɲɔ Kile
ɲɛɛɛ na Kile-pɛɛɲɛ pugbɔhɔ ki ni tuunɔ ɲi taanri
wu na.

² Lee di ná wa ta wà lee kulo li ni w'a faan
fo wu seduun ni. Caɲa caɲa p'a wee faan wu lɔ
na shɛ yaha Kile-pɛɛɲɛ pugbɔhɔ ki kaanɲa ki kuɲɔɔ
la ɲɔ na, kɔnhɔ wu da yaɲmuyɔ ɲɛɛri Kile-pɛɛɲɛ
pugbɔhɔ ki jevɛɛ pu mu. Lee kuɲɔɔ le mɛɛɛ ki bye
na «Kuɲɔɔsaana».

³ Ba wee faan w'a Pyɛɛri ni Yohana yɛ ɲa pu na
ma ba jé lee kuɲɔɔ li ni wɛ, na pu ɲɛɛri.

⁴ A Pyɛɛri ni Yohana beɲhuun di ɲahaya kɔ le wu
ni na wii. A Pyɛɛri di wu pye: «Ta wù wii!»

⁵ A we ná we di pii kemɛ wii, bani wu bi giin na
yaaga ka pu da gan wee mu.

⁶ Wee tuun wu ni a Pyɛɛri di wu pye: «Wari kunni
wa nɛ mu nɛ wu kan ma mu wɛ, sanni be di wa nɛ
mu wɛ; ga le li wa na mu ge, n'a da lee kan ma mu:

Yìri m'a da jaari Nazareti shɛɛn Yesu Kirisa mɛgɛ ki fanha ni!»

⁷ Ba w'a yee jo wɛ, na ná wu co wu kanige kenɛ ke na, na wu yirige. Taapile ni a ná wu tɔɔyɔ ni wu nidakuruyo yi bɛɛri di juunɔ.

⁸ A wu sira yìri na yere, na ganha na jaari. A wu jé ni Pyɛɛri ni Yohana ni Kile-pɛɛɛɛ pugbɔhɔ ki ni, na ganha na jaari jaari, na sirani, na Kile sɔni.

⁹ A sipyiire ti bɛɛri di wu ja tajaraga ni wu na jaari na Kile sɔni.

¹⁰ A p'i wu sɛɛri cɛ na faan we wu bi ma dɛn Kile-pɛɛɛɛ pugbɔhɔ ki kujɔɔsaana li jɔ na na yanmuyo yi jɛɛri ge, na wee wu jɛ wii. W'a cuunɔ cuunɔgana lemu na ge, a lee di pu bɛɛri fo fo na pu jaha wɔ.

Pyɛɛri ya le kakanhana le pyegana jo

¹¹ A wee ná wu daha yaha Pyɛɛri ni Yohana na. Wu juunɔ w'a sipyii pu fo fogana lemu na ge, a pu funjonrɔgɔ wuu di baa kari na she binne Yohana ni Pyɛɛri tãan Kile-pɛɛɛɛ pugbɔhɔ ki kaanɔ ki xuu wa ni. Wee xuu wu mɛgɛ ki bye na saannaa Solomani gba.

¹² Ba Pyɛɛri ya lee ja wɛ, na sipyiire ti pye: «Izirayeli shɛɛn, jaha na le kaa le d'a yee fo wɛ? Naha na yee d'a tiin na wèe wii mɛ wɛ? Ma na zhe yee ta yee na giin, nɛ ni Yohana ni, na wèe wo jɔmɛɛ fɛɛɛɛ, kelee wèeyɛ pyaa wo sefɛɛɛɛ t'a we ná we cuunɔ. Bada!

¹³ Ibirayima, ni Ishaaga, ni Yakuba yɛ wo Kile we, wù sefɛɛɛ pu wo wu kunni, wee w'a pɛɛɛɛ taha wu kapyeyɛ Yesu mɛgɛ ki na. Yeeyɛ pyaa k'a wu le fanha kenɛ ni pu gbo. Yee ya she wu ni Pilate jaha tãan, na wee ta wee na bi giin di wu yaha bɛ.

14 Sipya we wu bi tii, na bye fεεfεε ge, yee ya foro wu kaa tãan; we w'a sipya gbo ge, na Pilate jεeri na wu wee yaha wu faara.

15 Lee gbogana li na yee ya jii sicuumɔ pu Kafɔɔ wu gbo. Ga Kile ya wu jε na yeege xu ni, wèe wa lee wo javεε.

16 Na dà Yesu mεge na, lee wo funjɔ ni Yesu mεge kiyε pyaa ya fanha kan we ná we mu; ná we yi wa jaa mε, yi bεeri d'a wu cε bε ge. Na dà Yesu na lee l'a we ná we cuunjɔ yi bεeri jii na mε.

17 «Ga nimε, na cebooloo, nε li cε jo li jaha cebaara t'a yee ni yi junjɔfεε pu wá lee kaa le na tapyege ni.

18 Ga Kile ya lemu jo toro fo taatuunnɔ ni wu Kile tudunmɔɔ pu bεeri jɔ na ge, le wo bye funjɔ ni w'a lee jɔ fa. Wu bi jo na Shɔvɔɔ wemu jɔmεε wee ya lɔ ge, na wu na ba jaa.

19 Lee wuu na nimε, yee ya yaa yee pu daburaje jo yi jurumu wu na, y'i sɔɔ Kile na, kɔnhɔ wu yi wo jurumu wu jɔgɔ laha wà.

20 Lee bu bye Kafɔɔ Kile na kafεεwama yaha ba yi mu. W'a Shɔvɔɔ wemu bε jaha bulo yi mu ge, wu na ba wu yaha ba yi mu caɲa ka, wee jε Yesu.

21 Ga nimε Yesu ya yaa wu tiin fugba wu ni, fo keree ki bεeri jεrivonɔ ba jεri. Yee Kile bi jo fdo taatuunnɔ ni wu Kile tudunmɔɔ fεfεεε wuu pu jɔ na.

22 Kile tudunmɔɔ Musa ya fεnhε yi jo na:

«Wù Kafɔɔ Kile ya nε tun tungana lemu na ge, mu w'a da ba Kile tudunmɔ wa bε yirige na foro yee shi wu ni. Wee ba kaa bεeri jo yi mu, y'i yere lee na.

23 Wee Kilε tudunmɔ wu ba ba, sipyaa sipya wu jε wu ya wu jɔmεε co-e ge, weefɔɔ na ba gyεεgi fεεfεε na foro Kilε wo nagoo pu ni.»*

24 Lee kadugo na na co Kilε tudunmɔɔ Samuweli na, na ba nɔ fo Kilε tudunmɔɔ piimu bεeri p'a pa wee kadugo yiri ge, pee bεeri ya le cana jii le keree jomɔ jo.

25 «Ayiwa, Kilε ya keree kiimu bεeri shε Kilε tudunmɔɔ pu na ge, kee bεeri ya jo yee mu. Kilε ya karijεεge jɔmεε lemu lɔ ni wεe tii pu ni ge, yee bε pu wa lee ni. Yee Kilε bi jo Ibirayima mu na:

«Konɔ ke shi we bεeri na ba duba ta
na foro ma kadugo ki ni.»*

26 Lee wuu na ba Kilε ya wu kapyebye wu jaha bulo wε, na fεnhε wu tun na pa yee mu; kɔnhɔ wu fεrεmε tirige yi na, wu yi bεeri nigin nigin wu tɔɔgɔ wolo yi kapyegee niguunɔɔ ni.»

4

P'a Pyεeri ni Yohana co shε kiirikɔɔn kurunɔ ki mu

1 Ayiwa, na Pyεeri ni Yohana yaha pu na yu ni sipyii pu ni, a saraya jaha shɔɔnrivɔɔ ni Kilε-pεεnjε pugbɔhɔ ki junɔfɔɔ, ni Sadushεen di nɔ pu na.

2 A p'i Pyεeri ni Yohana ja pu na sipyii pu kalaa, na yi yu pu mu na Yesu ya jε jεgana lemu na na foro xu ni ge, na mu xuu pu bεeri da ba jε. A lee di sii pεn pu ni.

3 A p'i Pyεeri ni Yohana co, na shε pu tɔ kaso ni fo jimuguro ti na, bani piige ki bi wɔ na xɔ.

* 3:23 Duterεnɔmε 18:15,18,19

* 3:25 Zhenεzi 22:18; 26:4

⁴ Ga lee be na piimu p'a Pyɛɛri ni Yohana jomɔ pu logo ge, a pu niɲehemɛɛ di dā Yesu na. Pee na fara n'a daa fɛɛ pusamaa na, a pu beɛri di she namaa kabɔfonɔɔ kaguro (5.000) fɛni.

⁵ Kee cana ki ɲimuguro, Yawutuu ɲahagbaa fɛɛ, ni pu nɔhɔlɛɛ, ni saliya karamɔgɔlɔɔ pu beɛri di she puyɛ pinne Zheruzalemu ni.

⁶ Saraya ɲaha shɔɔnrivɛɛ pu wo ɲuɲɔfɔgbɔ wu bye wà na Anɛ, ni Kayifɛ, ni Yohana, ni Alekisandire, ni saraya ɲaha shɔɔnrivɛɛ wo ɲuɲɔfɔgbɔ wu wo puga shɛɛn pu beɛri.

⁷ A p'i she Pyɛɛri ni Yohana yeege kaso wu ni, na ba pu yerenɛ puyɛ niɲɛ ni, na pu yege na: «Sefɛɛɛ teke funɲɔ ni yee d'a we ná we cuuɲɔ wɛ? Jɔgɔ mɛge na yee d'a lee pye wɛ?»

⁸ Wee tuun wu ni a Pyɛɛri di ɲi Fɛfɛɛɛ Munaa na, na pu pye: «Wù fiige ki ɲahagbaa fɛɛ, ni ki nɔhɔlɛɛ,

⁹ wèe ya kasaana pye faan wa na, niɲaa a p'i ganha na wèe yegee na dii wee ná wu d'a pye na juuɲɔ wɛ. N'a da yee ɲaha jo yi mu.

¹⁰ Ayiwa, yee fara Izirayɛli shɛɛn pu beɛri na, yee beɛri ya yaa na li cɛ na jo Nazarɛti shɛɛn Yesu Kirisa mɛge fanha ni we ná we ya cuuɲɔ. Yee ya wu kori tige na na gbo, ga, a Kilɛ di wu ɲɛ na yeege xu ni. Wee wo mɛge ki fanha ni we ná we ni juuɲɔ w'a yere mɛ yee tàan.

¹¹ Kilɛ Kafila w'a li she na:

«Yee puyirilee ya she faakagerenɛ

kemu ni na ki ya ɲɔ-ɛ ge,

kee k'a pye puga ki

gunɲmii li faakagerenɛ nijenɛ.»*

* 4:11 Zaburuu 118:22

Kee faakagerenɛ ke, kee ɲe Yesu.»

¹² A Pyɛɛri di pu pye sanha na: «Watii ɲe wà nige wemu na já sipya shɔ Yesu kadugo na wɛ, bani Kile ya ta watii kan sipyii mu nige, wemu na já wèe shɔ ke ɲinɛ ke na Yesu kadugo na wɛ.»

¹³ Pyɛɛri ni Yohana na yu na ta fyaara bɛ ɲe pu zɔɔɔ na wɛ, a lee di bye kakanhana Yawutuu ɲahagbaa fɛɛ, ni pu nɔhɔɛɛ pu mu; bani pu bi li cɛ na sipyitiilee pu ɲe Pyɛɛri ni Yohana, na kalaaceme ɲe pu ɲunɔ ni wɛ. A p'i li sɛɛri na li cɛ na pu bɛ pu bye ni Yesu ni.

¹⁴ Ga na pu ɲii yaha ná wu ni juunɔ ni Pyɛɛri ni Yohana tãan, pu ya já yaaga jo wɛ.

¹⁵ Ayiwa, ba p'a li ta mu wɛ, na Pyɛɛri ni Yohana yeege kiiri puga ki ni. Ba pee ya foro wɛ, a p'i ganha na puyɛ pyi na:

¹⁶ «Wèe di da leke pye pii sipyii pii na wɛ? Bani Zheruzalemu shɛɛn bɛɛri ya li cɛ na fiinɛ na kagbɔɔ pii sipyii pii ya pye. Wèe bɛ di wa da já yi kaala wɛ.

¹⁷ Ga le kapyexhɔɔ le kaa ya yaa li caaga di fiige ki bɛɛri círi wɛ. Wù pu yiri wù pu fuguri xuuni, wù yi jo waha pu mu jo pu ganha bu da Yesu kaa jo nige wa shishiin bɛ mu wɛ.»

¹⁸ Lee kadugo na a p'i Pyɛɛri ni Yohana yiri lenɛ, na yi jo waha pu mu na pu ganha bu Yesu kaa jo sipya wa shishiin ɲii na wɛ, pu ganha bu wa shishiin kalaa Yesu mɛɛɛ ni wɛ.

¹⁹ Ga Pyɛɛri ni Yohana di pu pye: «Na yee ɲɔmɛɛ co kelee na Kile ɲɔmɛɛ co, leke l'a tii Kile mu ge, yi lee shɛ wù na.

²⁰ Wèe ya lemu ɲa Yesu mu, na lemu logo wu mu ge, wèe kunni da já bye yee jo baa wɛ.»

²¹ A p'i nɔhɔ pu fuguri sanha xuuni, na na pu yaha kari. Pu ya já kakuunɔ pye pu na wɛ. Pu bi fyagi sipyii pu na, bani kagbɔɔ lemu l'a bi pye ge, sipyii pu bɛeri bi Kilɛ sɔni lee wuu na.

²² Le kakanhana cuunɔgana le ya pye ná faan wemu na ge, lee bi wee ta wu yee wa bi jɛhɛ kɛlɛɛ shishɛɛɛ (40) na.

N'a daa fɛɛ p'a lowaa jɛeri Kilɛ mu

²³ Ba p'a Pyɛeri ni Yohana yaha wɛ, a p'i gari pu kaafɛɛ n'a daa fɛɛ pu yiri. Saraya jaha shɔɔnrivɛɛ jɔnɔfɛɛ ni nɔhɔlɛɛ p'a yemu bɛeri jo ni pu ni ge, a p'i yee bɛeri jaha jo pu mu.

²⁴ Ba n'a daa fɛɛ p'a yee logo wɛ, a pu bɛeri di binne na pu zɔlɔɔ pu pye nigin, na Kilɛ jɛeri na: «Wù Kafɔɔ, mu wemu w'a fugba, ni jɛnɛ, ni suumɔ lɔhɔ, ni yi funɔɔ yanmuyɔ bɛeri yaa ge.

²⁵ Wù tolɛ Dawuda we wu jɛ ma kapyebye ge, mu w'a yi jo le wee jɔ ni Fɛfɛɛɛ Munaa fanha ni na:

«Naha wuu na shi wu d'a yiri
na pe tunmɔ pe bɛeri pyi wɛ?
Naha wuu na shi wu d'a yiri
na jɔnɔ baa woni pyi wɛ?

²⁶ Konɔ ke wo saannaa pu wa na kashɛn yɛɛyɛ luu;
jɔnɔfɛɛ di puyɛ pinnɛɛ woni na Kafɔɔ Kilɛ kaa
na,
ni w'a wemu jaha bulo na pye Shɔvɔɔ wu ge,
ni wee bɛ kaa na.»*

²⁷ Can wu jɛ wii, saannaa Hɛrɔdi ni gbafɛnɛɛɛɛ Pɔnsi Pilate, ni Izirayɛli shi we, ni shi wu sama, pee ya wɔ le kulo le ni. Ma fɛfɛɛɛ kapyebye Yesu wemu jaha m'a bulo ge, a p'i yiri wee kaa na.

* 4:26 Zaburruu 2:1-2

28 Lee funṅo ni, mu bi keree kiimu bɛɛri gbegele yaha ma fungongo fɛɛɛ ni ma sefɛɛɛ ti funṅo ni ge, a p'i kee bɛɛri pye.

29 Nime do Kafɔ, p'a wu fuguri fugurigana lemu na ge, m'a lee ja. Wee tuun wu ni fanha kan ma kapyebyii pu mu, kɔnhɔ wu sii ja w'a ma kafila wu yu ni lowaa ni.

30 Ma sefɛɛɛ ti kan wu mu, kɔnhɔ wu ja da yama fɛɛ cuunɔ, wu da jaaha sheshɛɛɛ keree pyi, wu da kakanhanja pyi ma fɛfɛɛɛ kapyebye Yesu wu mege na.»

31 Ba p'a jɛɛge ki pye xo we, xuu wemu ni p'a pinne ge, a wee xuu wu wo jɛɛ k'i jɛɛ. A pu bɛɛri di ji Fɛfɛɛɛ Munaa na. Na co wee tuun wu na, a p'i fanha ta na ganha na Kile jomɔ pu yu ni lowaa ni.

N'a daa fɛɛ pu wo taanɛɛge ke

32 N'a daa fɛɛ pu bɛɛri bi bɛ nigin na. Pu bi pu zɔɔ pu pinne, na pu fungonyɔ bɛɛri pinne. Wa shishiin bi wu yanmunɔ pyi wuyɛ nigin wogo we, ga pu yanmuyɔ bɛɛri yi bye fooba.

33 Sefɛɛɛ nigbɔɔɔ ti bye tudunmɔ pu mu na yi yu sipyii pu mu na Yesu Kirisa ya jɛ na foro xu ni. A Kile di fɛɛɛ tirige pu bɛɛri nigin nigin na xuuni.

34 Yaaga bi wa shishiin kuunɔ pu ni we, bani kɛɛɛ ni piyɛɛ bye piimu mu ge, pee bi yee ya pɛɛɛ.

35 Pu bu yemu pɛɛ, p'a ba wee wari we kan tudunmɔ pu mu. P'a wee wari we taa taa n'a daa fɛɛ pu bɛɛri na, na bɛ ni pu bɛɛri nigin nigin wu cɔnɔmɔ jɔnɔ kana ni.

36 Lee funṅo ni ná wa bye wà, wee mege jɛ na Yusufu. Levi wo kpɔn li shɛn wu bye wii, wu d'a

yìri Sipere fiige ki ni. Tudunmoo p'i bi wu pyi na Barinabasi, (lee kori je na wemu ya sipyii yeri, na samohoro leni pu ni ge.)

³⁷ Tere ka bye wee mu, a wu ba kee pere, na ba wee wari we kan tudunmoo pu mu.

5

Ananasi ni Safira keree

¹ Ayiwa, lee di na wa be ta wa, wee mere je na Ananasi. Wu sho mere di je na Safira. A pee be di pu wo tere ka pere.

² Ga, a pu shuun wu jo be, na wari wu taa, na taaga ka nmoh. A Ananasi di taaga ki sana lo na she gan tudunmoo pu mu.

³ Wee tuun wu ni a Pyeri di wu pye: «Ananasi, naha na mu d'a Shitaanni yaha w'a je ma zo wu ni, na wu ji ni ke funguuno ke ni we? Mu ya ma tere ki pereme pu taa na nmoh, na ba na pa kafineye jo Fefere Munaa li mu.

⁴ Mu bye mu sanha ma tere ki pere-e ge, ta ki bye mu kace na we? Mu ya ki pere be goo, ta mu bi da ja ki pereme pu beeri pye ma jidaan pyegana na we? Naha na mu d'a soo na le kakuuno le tuugo yaha l'a tigi ma funno ni we? Ma ganha ba giin nago sipyii mu m'a kafineye jo-e de! Kile mu m'a yi jo.»

⁵ Ba Ananasi ya yee logo we, na do jine na na xhu. Sipyii piimu beeri p'a yee logo ge, a fyaara di je pee beeri ni xuuni.

⁶ A levee p'i yiri na Ananasi nixhugo ki lo le gbo fatono ni, na she le fana ni.

⁷ Ba leere taanri ya toro we, a Anajasi sho wu be di no je. Le l'a pye wu poo wu na ge, lee di wu ta wu ya lee ce we.

⁸ A Pyeri di wu yiri na wu pye: «Safira, can jo na nii na, mu ni ma poo wu ni ke wari no ke na yee ya yi wo tge ki pere ya?» A Safira di jo: «Uun, ke wari no ke na k'a pere.»

⁹ A Pyeri di wu pye: «Wee tuun wu ni yi d'a ta dii a yee shuun wu jo be yi na na y'i Kafo wo Fefere Munaa li noho wolo we? Ayiwa, pii p'a she mu poo wu nixhugo ki le ge, pee wa kuno le no na. P'a da zhe ni mu be ni.»

¹⁰ Taapile ni a cee wu be di do ninge na Pyeri tooyo ni, na xhu. Ba levee p'a je we, na wu be nixhugo ta. A p'i wu be lo na she le faja ni wu poo wu taan.

¹¹ A le kaa le di sii fyaara le n'a daa fee pu beri zobo ni fo xuuni. Sipyii piimu beri p'a yi logo ge, a pee be di sii fya xuuni.

Kakanhanjaa njeheje kiimu tudunmoo p'a pye ge

¹² Tudunmoo pu bi kakanhanjaa njeheje ni naha sheshere keree njeheje pyi sipyii pu ninge ni. Kile-pene pugboho ki kaaja ki xuu wemu wu wa na saannaa Solomani gba ge, wa n'a daa fee pu beri bi puye pinnee ni fungongo nigin ni.

¹³ Sipyii pusamaa ni, wa shishiin bi gbara wu she je n'a daa fee pu ni we. Ga lee be na sipyii pu bi pu soni xuuni.

¹⁴ A sipyii p'i ganha na daa Kafo na na jeheni, ce faraa namaa na. A pee beri di ganha na faraa n'a daa fee pu na.

¹⁵ A lisana di ba eri fo sipyii pu na yama fee pu tugoo na ma na eri kodoroyo ni, karaya ni fuuyo

na; kənhə Pyeri nidorowo, ali wu jehə bye wu ya takpəngə ta pu na wε, wu jaa we yε di já to pii na pee di juunə.

¹⁶ Sipyijehemεε bε bi yiri kabanugo kulogoo ki ni na se Zheruzalemu ni ni yama fεε nijehemεε, ni jinaa sipyii ni tudunmə pu mu. Pu bεeri bi juunə.

Kanhama pemu p'a nə tudunmə pu na ge

¹⁷ Lee funnə ni, saraya jaha shəonrivεε wo juunəfəgbə we ni wu kaafεε, pee jε Sadushεen pu wo kurunə ke, a tudunmə pu wo jεpεen di jé pee ni.

¹⁸ A p'i yiri na tudunmə pu co, na she pu le kasogbagbəhə ki ni.

¹⁹ Ga, a Kafə wo mεlεkε wa di ba kasogbaha ki mugi piige ki ni, na tudunmə pu yeege na pu pye:

²⁰ «Y'a se y'i she diin Kile-pεenε pugbəhə ki ni. Y'i da pe jii sicuumə nivomə pe keree yu sipyii pu bεeri mu.»

²¹ A tudunmə p'i wee mεlεkε wu jomεε co. Ba jiga k'a mugi yε wε, a p'i sə kari Kile-pεenε pugbəhə ki ni, na she sipyii pu jə kən na galaa.

Wee tuun wu ni a saraya jaha shəonrivεε wo juunəfəgbə wu bε di ba nə ni wu kaafεε pu ni, a p'i kiirikəon kurunə ke ni Izirayeli nəhəεε pu bεeri yiri pinne. A p'i sərəsii pii tun, na pu she kasogbaha ki ni, p'i she tudunmə pu co pa.

²² Ga ba sərəsii p'a nə kasogbaha ki ni wε, pu ya tudunmə pu ta wə wε. A p'i guri pa na ba kiirikəon kurunə ki pye:

²³ «Wée ya she kasogbaha ki ta k'a shəhə ki shəhəgana na, gədii pu bε niyereye di jε kujəgəwə

ki ɲɔ na. Ga ba wèe ya ki mugi wɛ, wèe ya sipya bɛ ta ki funɲɔ ni wɛ.»

²⁴ Ba Kile-pɛɛɲɛ pugbɔhɔ ki gɛdii ɲunɔfɔɔ we ni saraya ɲaha shɔɔnrivɛɛ ɲunɔfɛɛ p'a yee logo wɛ, a tudunmɔɔ pu keree di pu ɲaha wɔ fo xuuni. A p'i ganha na puyɛ pyi na: «Lekɛ di da ba bye wɛ?»

²⁵ Na pu yaha yee na, a sipya wa di nɔ na pu pye: «Yee ya sipyii piimu tɔ kaso wu ni ge, pu wa Kile-pɛɛɲɛ pugbɔhɔ ki ni na sipyii pu kalaa.»

²⁶ Wee tuun wu ni a gɛdii ɲunɔfɔɔ wu gari ni gɛdii ni. A p'i shɛ tudunmɔɔ pu co na pa, ga pu ya ta mafɛ nɔ pu na wɛ. Bani pu bi fyagi na sipyii pu ɲunɔ ganha da nari p'i pee wá ni kagereye ni wɛ.

²⁷ Ba p'a pa nɔ ni tudunmɔɔ pu ni kiiri wu takɔngɔ ki ni wɛ, a saraya ɲaha shɔɔnrivɛɛ wo ɲunɔfɔgbɔ wu pu yege na:

²⁸ «Ta wèe ya yi jo na yi waha yee mu jo yi ganha bu da sipya wa shishiin kalaa nige we ná we mɛgɛ na-ɛ wɛ? Ga yee ya Zheruzalemu kulo li bɛɛri ɲi ni yi wo kalaa wu ni. Yee kunni ya sii na giin fo we ná we wo shishan pu ɲama di ba do wèe ɲunɔ ni.»

²⁹ A Pyɛɛri ni tudunmɔɔ pusamaa di pu ɲɔ shɔ na: «Li waha l'i waha, wèe ya yaa wèe pu Kile ɲɔmɛɛ co na toro sipyii wuu na!

³⁰ Yee ya Yesu kori tige na na gbo, a wèe wo sefelɛɛ pu wo Kile wu wu ɲɛ na yeege xu ni.

³¹ Kile ya wu durogo, na wu tenɛ wuyɛ kanige cɛ, na wu pye Saan ni Shɔvɔɔ, kɔnhɔ Izirayɛli shɛɛn di já daburajɛ jo, pu jurumu wu yafa pu mu.

³² Wèe p'a pye kee keree ki wo sɛɛɛɛ, wèrɛ ni Fɛfɛɛɛ Munaa lemu Kile ya gaan wu ɲɔmɛɛ covɛɛ pu mu ge.»

³³ Ba kiirikoon kurunɔ k'a pee jomɔ pu logo wɛ, a pu logoo di yiri xuuni, fo pu na tudunmɔ pu shaa di gbo.

³⁴ Ga Farizhen wa bye pu ni, wee mɛgɛ jɛ na Gamaliyeli. Saliya karamɔgɔ wa wu bye wii, sipyii bɛɛri di bi baraga tɛri wu na. A wee di yiri yere kiirikoon kurunɔ ki ninɛ ni, na pu pye na pu tudunmɔ pu yeege kpɛɛngɛ ki na fɔlɔ jɛri.

³⁵ Ba tudunmɔ p'a foro wɛ, a wu kiirikoon kurunɔ ki pye: «Na cebooloo, Izirayeli shɛɛn, kaa le y'a giin di bye pii sipyii pii na ge, yi yi funnɔ sha ni li ni xuuni dɛ!

³⁶ Bani li sanha mɔ toro wɛ, ná wa ya foro naha wu mɛgɛ jɛ na Tudasi. Wee ya yiri na wuyɛ pye sipyigbɔ kanahacɛmɛ wee jɛ, fo sipyii xhuu shishɛɛɛ (400) shishiin ya taha wu fɛni. Ga p'a pa wu gbo, a wu sipyii pu bɛɛri di jaaga. A kee keree k'i da wà wee xuu wu ni.

³⁷ Lee kadugo na a wa bɛ di ba yiri sanha, wee bye Galile shɛn, wu mɛgɛ ki bye na Zhudasi. Tuun wemu ni pu bi fiige ki sipyii pu mɛyɛ yi kani ge, wee tuun wu ni wee ya yiri. Wee bɛ bi sipyijɛhɛmɛɛ ta na taha wuyɛ fɛni. Ga, a p'i wee bɛ gbo, a wee bɛ wo sipyii pu bɛɛri di jaaga.

³⁸ Lee funnɔ ni do, n'a da kaa nigin jo yi mu: Yi ganha ba yiye leni nige pii sipyii pii ni wɛ, yi pu yaha pu da gaanɔ. Pu fungɔnyɔ ye ni pu kapyegɛ ki bu da ki na yiri sipyii yiri, ki na ba xhɔ kiyɛ ni cana ka.

³⁹ Ga ki shiin bu shɛ da k'a sii yiri Kile yɛ pyaa ni, y'a da já ki koo tɔ wɛ. Yi kasɛɛgɛ yaha yiye na, yi ganha da yiye yaha yi pa bye Kile yokɔnjii-i dɛ!»

⁴⁰ Ayiwa, a kiirikoon kurunɔ k'i sɔɔ Gamaliyeli

wo nijoyo yi na. A p'i tudunmɔɔ pu yiri lenɛ, na pu kpɔn ni susɔlɔɔ ni, na yi jo waha pu mu na pu ganha da Yesu kaa jo wa shishiin bɛ mu wɛ. Lee kadugo na na pu yaha kari.

⁴¹ A tudunmɔɔ p'i laha kiirikɔɔn kurunɔ ki tɔan na kari. A pu funyɔ di sii taan xuuni, bani shiige kaa le l'a bi pu ta Yesu mɛgɛ ki wuu na ge, p'a bi lee jate puyɛ mu gbɔɔrɔ kaa.

⁴² A p'i ganha na sipyii pu kalaa niga bɛɛri Kile-pɛɛɛɛ pugbɔhɔ ki ni, ni pu kabanya ni, na yi yu pu mu na Yesu wu jɛ Shɔvɔɔ wɛ.

6

Namaa gbarashuun p'a shɔɔnri pee di tudunmɔɔ pu tɛgɛ

¹ Ayiwa, n'a daa fɛɛ pu bi jɛhɛɛɛ xuuni yee caya yi na. A Helenisitilee* p'i ba ganha na fiige ki wo Yawutuu pu zɔlɔɔ yu na pee ya li sɛɛri na li cɛ pu na, na pu ya pee wo naxhugoshaa pu jatɛni canja bɛɛri wo yaliye looloduun ni wɛ.

² Ba tudunmɔɔ kɛ ni shuun w'a yee logo wɛ, na n'a daa fɛɛ pu bɛɛri yiri na pu pye: «Wɛɛ ya yaa wɛɛ pu Kile wo Jozaama pu jo wu yaha wu na w'a yaliye keree jaha shɔɔnri wɛ.

³ Lee wuu na wu cebooloo, yi namaa gbarashuun shɔɔnri yiyɛ ni, sipyii bɛɛri ya piimu mɛsaana yu, pu d'a ji Fɛfɛɛɛ Munaa na, fungɔngɔ fɛɛɛɛ bɛ di jɛ pu ni ge. Wu na yaliye yi keree ki jaha zhɔɔnri wu le pee kɛɛ ni.

⁴ Wɛɛ kunni wɛɛ wa da zii wuɔyɛ pɔ jɛɛgɛ ke ni Kile wo Jozaama pu jo wu na.»

* **6:1 Helenisitilee:** Pee jɛ Yawutuu piimu p'a Girekii jomɔ pu yu ge.

⁵ A pee jomɔ pe di daan sipyii pu beeri ni. A p'i sipyii gbarashuun wa ɲaha bulo. Pee pu wa me: Eceni, wee bi fanha ta n'a daa ni na nɔhɔ ɲi Fefere Munaa be na; Filipe, ni Porokɔre, ni Nikanɔri, ni Timɔ, ni Parimenasi, ni Nikolasi, wee bye Ancɔsi shen. Wee bi fenhɛ jé Yawutuu wo koo li ni fɔlɔ na na pa bye n'a daa fɔɔ.

⁶ A p'i she ni pu ni tudunmɔɔ pu mu, a tudunmɔɔ p'i pu keye taha pu na, na Kile ɲeri pu mu.

⁷ A Kile jomɔ p'i ganha na jaaga na se ɲaha na. A n'a daa fee p'i ganha na ɲehɛɲi Zheruzalemu kulo li ni. A Yawutuu saraya ɲaha shɔɔnrivɔɔ ɲiɲehemee be di dà Yesu na.

P'a Eceni co

⁸ Eceni bi ɲi Kile wo niime we ni wu sefere ti na, fo wu na kakanhaɲaa nigbɔhɔɔ ni ɲaha sheshere keree pyi sipyii pu te ni.

⁹ Ga, a sipyii pii di ganha na Eceni kaala, pee bi yiri Sirine kulo li ni, ni Alekizandiri kulo le, ni Silisi fiige ke, ni Azi fiige ki ni. A p'i nakaara ɲɔ kɔn na byi ni Eceni ni. Buloo piimu p'a ɲuwuuro ta ge, pee wo Kile-peɲɛ puga ki Yawutuu pu bye pii.

¹⁰ Ga pu ya já can ta Eceni na we, bani Fefere Munaa li bi fungɔngɔ fere kaan wu mu wu na yu.

¹¹ Wee tuun wu ni a p'i sipyii pii saraa na pee sɔn wá Eceni na. A pee di ganha na yu na: «Wèe ya we ɲa wu na Kile tudunmɔɔ Musa ni Kile wo fanhara jomɔ yu.»

¹² A p'i sipyii pee, ni nɔhɔlee pee, ni saraya ɲaha shɔɔnrivɔɔ pu sɔn mu lee sɔngana li na. A p'i yiri kari Eceni feni, na she wu co, na gari ni wu ni kiirikɔɔn kurunɔ ki mu.

¹³ A kafinejuu pii be di binne ni pu ni, na she kafineye taha Eceni na na: «We ná we, tuun beeri ni we je na kafilakuumɔ yu na waa Kile-pɛɛɛɛ pugbɔhɔ fɛfɛɛɛɛ wogo ki na ni Kile tudunmɔɔ Musa wo saliya wu na.

¹⁴ Bani wɛɛ ya wu ja wu na yu na Nazareti shɛɛn Yesu na ba Kile-pɛɛɛɛ pugbɔhɔ ki ja; Musa ya kalɛgɛɛ kiimu kan wɛɛ mu ge, na kee beeri jɛri.»

¹⁵ A kiirikɔɔn kurunɔ ki sipyii pu beeri di pu jahaya kɔ le Eceni ni na wii. A p'i wu jaha ki ta k'a jɛri ba melekɛ wogo je wɛ.

7

Eceni ya Kile jomɔ paari Yawutuu junɔfɛɛ pu mu

¹ A saraya jaha shɔɔnrivɛɛ junɔfɔɔ wu Eceni yege na: «Jomɔ pe sipyii pu wa yu me mu shizhaa na ge, can w'a wii ya?»

² A Eceni di wu jɔ shɔ na: «Na tii ni na jahafɛɛ, yi ye logo. Nɔɔrɔ fɔɔ Kile ya wuyɛ she wù tole Ibirayima na na wu yaha Mezopotami fiige ki ni, na wu ta wu sanha yiri di zhe diin Karan kulo li ni wɛ.

³ Na wu pye: «Ibirayima, foro ma fiige ki ni, m'a yiri laha ma kpɔɔn li na. Fiige ke n'a da zhɛɛ ma na ge, m'a she diin kee ni.»*

⁴ «Wee tuun wu ni a Ibirayima di yiri Kalide fiige ki ni na she diin Karan kulo li ni. Lee kadugo na a Ibirayima to wu ba xhu. Fiige kemu ni yee wa me nijaa ge, a Kile di wu jaha co na pa diin kee fiige ki ni.

⁵ Kile bi ta xuu wa shishiin kan wu mu ke fiige ke ni wu ta wɛ, ali tɔɔgɔ tashanga be wɛ. Ga Kile bi

* 7:3 Zhenɛzi 12:1

jɔmɛɛ lɔ wu mu na wu na ba ke fiige ke kan wu mu, na ki kan wu kadugo ki bɛ mu wu kadugo na. Lee bi Ibirayima ta pya nigin bɛ jɛ wu mu wee tuun we ni wɛ.

⁶ Kile bi li shɛ na Ibirayima kadugo nagoo pu na ba shɛ diin nadadɛɛnrɛ na fiige katii ni. Kee fiige ki sipyii na ba pu jɛri buloo, na sii na kanhama nɔri pu na xuuni fo yee xhuu shishɛɛɛ (400).

⁷ Ga, a Kile di guri jo sanha na fiige kemu wo sipyii pu da ba Ibirayima nagoo pu pye buloo ge, na weeye pyaa na ba kiiri kɔn pee na. Lee kadugo na na Ibirayima kadugo ki na ba foro kee fiige ki ni, na ba ganha na wee pɛɛ naha we xuu weye pyaa ni.*

⁸ Lee kadugo na a Kile ni Ibirayima di karijɛɛge jɔmɛɛ lɔ puyɛ mu, na cekɔnrɔ pye lee wo jaha sheshɛɛɛ. Lee l'a Ibirayima pye, w'a pa Ishaaga se ge, na wu kɔn wu cazege cana gbarataanri wogo ki na. A Ishaaga bɛ di ba Yakuba se, a wu bɛ di wee kɔn. A Yakuba bɛ di wu sefɛɛ kɛ ni shuun wu se, a wu bɛ di pee kɔn.

⁹ «Wu sefɛɛ wa bye wà wee mɛge jɛ na Yusufu. Wee wo jɛpɛɛn ya pa jé wu sefɛɛ pusamaa ni, fo p'a wu co pɛɛ Misira fiige ki shɛvɛɛ pii mu.

¹⁰ Ga, a Kile di bye ni wu ni, na wu yeege wu kanhama keree ki bɛɛri ni, na fungɔngɔ fɛɛɛ kan wu mu, na wu kaa taan Farawɔn ni, Misira saan we. A Farawɔn di Misira fiige ki jɔnjɔ fɛɛɛ ti bɛɛri kan wu mu, na saanra puga ki bɛ wo jahagbaa fɛɛɛ ti kan wu mu.

¹¹ Wee tuun wu ni a xuugbɔhɔ ka di ba jé Misira fiige ki bɛɛri, ni Kana fiige ki bɛɛri ni. A kanhama

* 7:7 Zhenɛzi 15:13-14

p'i sii pɛlɛ fo xuuni. A wù sefɛlɛɛ p'i bye pu ya ɲɔlige bɛ taa nige wɛ.

¹² Ba Yakuba ya pa logo na shinma wa Misira fiige ki ni wɛ, a wu wù sefɛlɛɛ pu tun pu tɔɲnishiine li ni p'a shɛ shinma wa shɔ wà na pa.

¹³ Ba Yakuba, ya pa pu tun tɔɲnii shuun wuu li ni wɛ, a Yusufu di shɛ wuyɛ shɛ wu cebooloo pu na. Wee tuun wu ni a Farawɔn bɛ di na Yusufu nɔhɔ tayirige cɛ.

¹⁴ Lee kadugo na a Yusufu di pu pye p'a shɛ ba ni wu to wu ni wu puga shɛɛn pu bɛɛri ni. Pu bɛɛri bye sipyii kɛlɛ gbarashuun ni kaguro (75).

¹⁵ A Yakuba di gari mu Misira ni, a wu ni wù sefɛlɛɛ pu bɛɛri di ba xhu wà.

¹⁶ Ba p'a xu wà wɛ, a p'i pu nixhuyo yi tugo na pa Sisɛmu kulo li ni. Ibirayima bi xuu talenɛ kemu shɔ Hamɔri nagoo pu mu Sisɛmu ni ge, a p'i ba pu nixhuyo yi le wà.

¹⁷ «Ayiwa, Kilɛ bi ɲɔmɛɛ lemu lɔ Ibirayima mu ge, ba lee ɲɔ faduun ya dɛɛɲɛ wɛ, a Izirayɛli shɛɛn p'i sii se na ɲɛhɛ Misira fiige ki ni.

¹⁸ Lee kadugo na a fanha k'i ba nɔ saan wa na, wee bi ta yaaga cɛ Yusufu keree ni wɛ.

¹⁹ A wee saan wu ganha na wèe shi wu kana ni shizhiinmɛ ni. Wu bi wèe sefɛɛ pu karamu na pu cogana kolo fo p'a pu nagoo yɛri kpɛɛngɛ na, kɔnhɔ pu da xhuli.*

²⁰ Wee tuun wu ni Kilɛ tudunmɔɔ Musa ya se. Wu pubinne wo wu bi sii ɲɔ xuuni. A wu nu wu wu ɲmɔhɔ tofɔɔ wu kaban, na jire kan wu mu fo na nɔ yeboyoyo taanri na.

* **7:19** Ekizode 1:7-14

21 A p'i shε wu bε yaha kpεεngε ki na. A Farawɔn poro fucεεrε di wu lɔ, na wu bii ba wuyε pyaa ja jε wε.*

22 A Musa di bye mu na sii kalaa Misira shεen wo fungɔngɔ fεεrε keree ki bεeri ni. A baraga di bye wu jɔ jomɔ ni wu kapyegee ki bεeri ni.

23 «Ba Musa shi w'a pa nɔ yee kεlεε shishεεrε (40) na wε, a wu yiri na wu shε wu cebooloo Izirayeli shεen pu pεrεgi.

24 Tuun wemu ni Musa ya nɔ pu na ge, na Misira shen wa ja wu na kakuunɔ pyi wu ceborona wa na. A wu fara wu ceborona wu na, na wee kpɔn gbo, kɔnhɔ wu wu ceboro wu luu jɛjε.

25 Musa bi giin na wee cebooloo pu na ba li cε lee funjɔ ni na Kilε na ba pu jɛnjɔ wolo bulooro ti ni, na pu yeege Misira fiige ki ni wee Musa kenε kurogo. Ga wu cebooloo pu ya lee cε ta wε.

26 Kee caɲa ki jimuguro a Musa di gari wu cebooloo pu yiri sanha. A wu shε wu cebooloo shuun wa ta pu na dunni, na pee susuro tεgε na pu pye: «Yee ya cε nago cebooloo yee jε-ε gε? Naha fɛni yee di dunni wε?»*

27 Ga wemu wu bi wu ceboro wu sani ge, a wee di Musa ɲmunuɲɔ na wu pye: «Jɔgɔ w'a mu tenε wée jɛnjɔ ni, na mu pye wée kiiri kɔnvɔɔ wε?»

28 Kɔnhɔ mu di wa giin m'a nε bε gbo, ba m'a Misira shen we gbo mε tapaa wε?»*

29 Wee kafila wu wuu na a Musa di baa kari Madiyan fiige ki ni, na shε diin wà, na jalaa shuun ta wà.

* 7:21 Ekizode 2:1-10 * 7:26 Ekizode 2:13 * 7:28 Ekizode 2:14

³⁰ «Ba yee kelee shishere (40) ya toro we, a meleke wa di wuye she Musa na narinε ka ni tahara la funɔ ni, Sinayi faabobonɔ ki taan, sige ki funɔ ki ni.

³¹ Ba Musa ya lee ɲa we, a lee di wu fo fo xuuni. A wu ganha na fuloo li na, kɔnhɔ wu li kemε wii, ga, a Kafɔ Kile di jo ni wu ni na wu pye:

³² «Nε wu ɲε ma sefelee pu wo Kile we, Ibirayima wo Kile we, Ishaaga wo Kile we, ni Yakuba wo Kile we.»* A Musa di fya fo na fuguri, wu ya sɔɔ na wu ɲunɔ yirige di wu wii nige we.

³³ Lee kadugo na a Kafɔ di Musa pye: «Tanhaya yi wolo ma tɔɔyɔ yi na, bani xuu wemu ni m'a yere ge, fεfεere xuu wu ɲε wii.

³⁴ Nε wa na sipyii pu kanhagana li ɲaa Misira fiige ki ni, nε wa pu shiinne li be nuri. Nε tigi na pa di ba pu ɲunɔ wolo bulooro ti ni. Pa di ma tun zhe Misira ni.»*

³⁵ «Ayiwa, wee Musa we ninumɔ Izirayeli sheen bi she ge, na jo: «Jɔɔ w'a mu tenε weε ɲunɔ ni, na mu pye weε kiiri kɔnvɔɔ we?»* Wee Musa we Kile ya pa dun w'a she bye pu ɲunɔfɔɔ. A wee di pu ɲunɔ wolo Misira bulooro ti ni Meleke wu gbɔɔrɔ ni, wemu w'a wuye she wu na, tahara li ni ge.

³⁶ Wee Musa we w'a pu yeege Misira bulooro ti ni, na ɲaha sheshere keree ni kakanhanɲaa pye Misira fiige ki ni, ni pu nidorowuu Suumɔ Loniga ki ni, ni siponɔ ki be ni fo na nɔ yee kelee shishere (40) na.

³⁷ Wee Musa wu w'a Izirayeli sheen pye: «Kile na ba Kile tudunmɔ wa be yaha na pa yi mu ba nε ɲε

* 7:32 Ekizode 3:6

* 7:34 Ekizode 3:5,7,8,10

* 7:35 Ekizode 2:14

wε. Wee bε na ba bye yi ceboro wa.)*

38 Tuun wemu ni sipyii pu bi pa binne siponɔ ki ni ge, Musa bye ni pu ni. Mελεκε we wu bye Sinayi faabobonɔ ki na ge, Musa wu bi nuri wee ɲɔ na na dorogo wù sefelee pu mu. Mu Musa bi Kile wo baraga jomɔ nixhɔbaama pu taa, na pu kaan wèe mu.

39 «Ga wù sefelee pu ya ta sɔɔ Musa wo jomɔ pu na wε. A p'i zhe wu ni, na pu fungɔnyɔ caanna ɲeri Misira yiri.

40 A p'i Arɔn pye: «Pεεɲε yaɲmuyɔ ya yàa wù mu, yemu wù da da ɲaa ge, wù da ɲaari ni yee ni, bani Musa we w'a wèe yeege Misira fiige ki ni ge, wèe ya wu ɲaa wε. Dii w'a ɲeri bε ge, wèe ya cε wε.»*

41 A p'i nupige tuugo yàa yee caya yi na, na saraga wolo lee yapεε li mu, na funɲɔ tàan puyε pyaa wo keye wo labye wu na.

42 «Wee tuun wu ni, a Kile di wu kadugo le pu ni, na pu yaha fugba wɔrɔɔ kii bεle wu na, ma na jo ba l'a ka Kile tudunmɔɔ pu mu kafila wu ni kagana lemu na wε na:

«Izirayeli shεεn, yee ya yapɔrɔyɔ gbo,
na saraya wolo nε mu siponɔ ki ni
yee kelee shishεεε (40) funɲɔ ni ya?

43 Yee ya ye saraya ye wolo nε mu-i dε,
ga yee yapεε lemu mεge ki wa na Mɔlɔki ge,
lee wo fàya bugu yee wa lɔ.

Ni wɔrɔ lemu li ɲε na Aranfan ge,
yee tuuyo yee wa yàa, na yee pεle.
Lee wuu na n'a da ba yee kuu na kari

* 7:37 Duterɛnɔme 18:15,18

* 7:40 Ekizode 32:1,23

fo Babiloni kadugo yíri.›*»

⁴⁴ A Eceni di jo sanha na: «Na wèe sefɛlɛɛ pu yaha nara li na sige ki funɲo ni, fàya bugu wu bye pu mu. Wee funɲo ni Kile bi yu ni pu ni. Kile bi fàya bugu wa shɛ Musa na, ba w'a wee wo yaagana li na wɛ, na wu yàa mu.

⁴⁵ Lee kadugo na a wù sefɛlɛɛ pu ba wee fàya bugu wu kan pu nagoo mu. Zhozuwe wu bye pu nahagbaa fɔɔ wee tuun wu ni. A Kile di pu tɛgɛ, na fiige ka wo sipyii kɔri pu mu. Ap'i gari ni fàya bugu wu ni kee fiige ki ni, a wu shɛ gori wà fo na pa nɔ saannaa Dawuda wo cana jii li na.

⁴⁶ Saannaa Dawuda, wee bi sii fɛrɛmɛ ta Kile mu. A wu Kile jɛɛri na wu sɔɔ wee mu wee di pɛɛɲɛ puga ka yerenɛ Yakuba wo Kile wu mu.

⁴⁷ Ga wu ja Solomani, wee w'a pa bye kee pɛɛɲɛ puga ki yerenɛvɔɔ.

⁴⁸ Ga w'à li cɛ nago Kile-gbɔtabaaga tateɛngɛ jɛ sipya wo puga niyaaga ni wɛ; ma na jo ba Kile tudunmɔ w'a yi jo wɛ, na Kafɔɔ Kile ya jo na:

⁴⁹ Fugba we, wee jɛ na saanra koro,
jɛɲɛ ke, kee jɛ na tɔɔyɔ tatahana.

Yee di da puga keke yàa nɛ mu wɛ?

Xuu weke wu jɛ wà sanha

wemu na já bye nɛ tanmɔɲo wɛ?

⁵⁰ Ta nɛ bɛ w'a yee bɛɛri yàa
na wo sefɛɛɛ ti funɲo ni wɛ?

Nɛ Kafɔɔ w'a jo mu.›*

* **7:43** Amosi 5:25-27 * **7:50** Ezayi 66:1-2

51 «Yee ɲuɲmogoo k'a waha. Yee zɔɔɔ ni yee niwegee ki ya ta cekɔɔnrɔ pye wɛ. Yee ya Fɛfɛɛɛ Munaa li kaala tuun bɛɛri ni. Yee ni yi sefɛɛɛ pu bɛɛri ya pye nigin.

52 Kile tudunmɔ wekɛ wu d'a pye wà ni yee sefɛɛɛ pu ya wu kanha-i wɛ? Pii p'a Kile wo sipyitiimɛ wu ba jomɔ pu jo ge, p'a pee gbo. Nimɛ a yee di wee sipyitiimɛ wu bɛ nɔhɔ yaha, na wu gbo.

53 Yee p'a bi Kile wo saliya wu keree ki ta mɛɛkɛɛ gbɔɔɔ ni, ga yee di ya sɔɔ na taha wee saliya we ɲaarigana feni wɛ.»

Ecɛni xugana

54 Ba kiirikɔɔn kurunɔ ki sipyii p'a pee jomɔ pu logo wɛ, a pu logoo di sii yiri, fo pu na pu ganhaa kuri Ecɛni feni.

55 Lee di Ecɛni ta w'a ɲi Fɛfɛɛɛ Munaa na. A wu fugba wu wii, na Kile wo nɔɔɔ wu ɲa, na Yesu niyerege ɲa Kile kanige cɛ.

56 A wu jo: «Wii! Nɛ ɲii wa fugba we ni w'a mugi, Sipya Ja we, na wee niyerege ɲaa Kile kanige cɛ.»

57 Ba Ecɛni ya yee jo wɛ, a p'i sii sipyaa wá, na pu niwegee tɔ. A pu bɛɛri di gburogi na ba dɔ Ecɛni na.

58 Na wu co, na wu kile na yeege kanha ki kadugo yiri, na shɛ wu wá ni kagereye ni fo na wu gbo. Pii p'a wu gbo ge, pee bi pu fadeye wolo, na yee yaha lɛvɔɔ wa tàan, wee mɛge ɲɛ na Sɔli.

59 Na pu yaha pu na Ecɛni waa ni kagereye ni, a wu Kile ɲɛɛri na: «Kafɔɔ Yesu! Na munaa li co!»

60 Lee kadugo na a wu nuguro sin na sii mujuu wá na: «Kafɔɔ, ma ganha bu we jurumu we kaa taga pu co wɛ.» Ba w'a yee jo wɛ, na xhu.

8

Sɔli ya n'a daa fɛɛ pu kanha xuuni

¹ Sɔli bɛ bi sɔɔ Ecɛni wo gbo wu na. Kee canja ke, a kanhama nigbo di sii nɔ n'a daa fɛɛ pu bɛɛri na Zheruzalemu ni. Pee kanhama pu funɲɔ ni a n'a daa fɛɛ pu bɛɛri di jaaga na kari Zhude fiige ke, ni Samari fiige ki ni. A tudunmɔɔ pu yɛ nigin di gori Zheruzalemu ni.

² A Kilɛ wo ɲii fyaara sipyii p'a di Ecɛni nixhugo ki lo, na shɛ wu le. A p'i sii mɛhɛɛ su wu nixhugo ki na xuuni.

³ Ga Sɔli kunni, wee bi sii na giin fo wu n'a daa fɛɛ pu xɔ fɛɛfɛɛ. Wu bi jin pu fɛni piyɛyɛ bɛ ni, wu bu n'a daa fɛɛ piimu bɛɛri ta wà, cee la ná la, w'a pu bɛɛri co fanha na na shɛ le kaso ni.

Filipe ya Kilɛ wo Jozaama pu jo Samari fiige ki ni

⁴ N'a daa fɛɛ piimu pu bi paa foro Zheruzalemu ni ge, pee bi ɲaari na Kilɛ wo Jozaama pu yɛɛ li pyi na mari xuu wu bɛɛri ni.

⁵ N'a daa fɔɔ wa bye wà na Filipe, a wee di gari Samari kulo li ni, na shɛ ganha na Shɔvɔɔ wu kaa yu lee kulo li shɛɛn mu.

⁶ Filipe bi kakanhanjaa kiimu pyi ge, ba kulo li shɛɛn p'a kee kaa nuri, pii di ki ɲaa bɛ wɛ, a sipyiɲɛhɛmɛɛ di ba binne, na niwegee shan ni Filipe jomɔ pu ni, na pu kemɛ logo.

⁷ Bani Filipe bi jinaa kɔri na yeege sipyii ni. Pee jinaa pu bi sipyaa waa na fɔro. Wu bi faannaa ni tɔɔyɔ nigin nigin fɛɛ cuunɔ.

⁸ A lee di bye fundanga kaa fo li nigboɔ le kulo le shɛɛn mu.

⁹ Lee di ná wa ta wà lee kulo li ni wu mɛgɛ jɛ na Simɔ. W'a bi cɛmɛ keree niɲɛhɛɲɛɛ pyi fo kiimu ya Samari shɛɛn ɲaha wɔ xuuni ge, na wuyɛ pye sipyigbɔ wee jɛ.

¹⁰ Sipyitiilee fara sipyigbɔɔ na, sipyii bɛɛri pu bi wu jateni, na yu na: «Kilɛ wo sefɛɛrɛ ti t'a sii te, sefɛɛrɛ nigbɔɔrɔ te.»

¹¹ Pu bɛɛri bi wu jomɔ pu nuri xuuni, bani w'a mɔ na cɛmɛ pu taga na kakanhanɔaa pyi kiimu ya pu ɲaha wɔ xuuni ge.

¹² Ga, a Filipe di Yesu Kirisa ni Kilɛ saanra ti wo Jozaama pu jo pu mu, a p'i dà pu na. Namaa fara cɛɛ na, a pu bɛɛri di ba batize.

¹³ A Simɔ yɛ pyaa bɛ di dà Kilɛ wo jomɔ pu na na batize. A wu daha Filipe na. Filipe bi kakanhanɔaa ni ɲaha shɛshɛrɛ keree kiimu pyi ge, a kee di Simɔ ɲaha wɔ fo xuuni.

Tudunmɔɔ p'a Kilɛ jɛɛri Samari n'a daa fɛɛ pu mu

¹⁴ Ayiwa, a tudunmɔɔ p'i diin Zheruzalɛmu ni na logo na Samari shɛɛn pii ya dà Kilɛ Kafila wu na. A p'i Pyɛɛri ni Yohana tun shɛ pu mu.»

¹⁵ Ba Pyɛɛri ni Yohana ya nɔ Samari ni wɛ, na Kilɛ jɛɛri Samari n'a daa fɛɛ pu mu, kɔnhɔ Fɛfɛɛrɛ Munaa di digi pu na.

¹⁶ Bani pee sipyii pu bi batize yɛ Yesu mɛgɛ na, ga Fɛfɛɛrɛ Munaa bi sanha digi wa shishiin na wɛ.

¹⁷ Wee tuun wu ni a Pyɛɛri ni Yohana di pu keye taha taha pu na, a Fɛfɛɛrɛ Munaa di digi pu na.

¹⁸ Ayiwa, ba Simɔ ya Fɛfɛɛrɛ Munaa li ɲa l'a tigi n'a daa fɛɛ pu na tudunmɔɔ pu wo keye daha wu funɲɔ ni wɛ, a wu wari wolo na gaan tudunmɔɔ pu mu,

19 na pu pye: «Yi ke fanha ɲuŋɔ ke kan na be mu, kɔnhɔ na be ba na keŋe taha sipyaa sipya na, Fɛfɛɛɛ Munaa di digi weefɔɔ na.»

20 A Pyɛɛri di Simɔ pye: «Ma ni ma wari wu ni, yi beɛri pu pinne kyɛɛgi! Bani mu wa giin na kaa lemu Kilɛ ya gaan ma ni ge, na mu na já lee shɔ ni wari ni.

21 Mu niŋɛ wa le kaa le ni wɛ, ma taa be di wa li ni wɛ, bani mu zɔ wu ya tii Kilɛ naha tàan wɛ.

22 Fo ma bu daburajɛ jo ma fungɔnkuuŋɔ ki na, na Kafɔɔ ɲɛɛri, li bi da já bye wu ma zɔ wu wo katiibaagaa ki yafa ma mu.

23 Bani nɛ mu zɔ wu ɲaa w'a ɲi ɲɛpɛɛn ni jurumu na fo na mu pye jurumu wo bulo.»

24 Ba Simɔ ya yee logo wɛ, na tudunmɔɔ pu ɲɔ shɔ na: «Yiyɛ pyaa ki Kafɔɔ ɲɛɛri na mu, kɔnhɔ y'a yemu jo ge, Kilɛ di na tanha yee beɛri na.»

25 Ba Pyɛɛri ni Yohana ya Kilɛ ni Kafɔɔ wo Jozaama pu jo xɔ sipyii pu mu wɛ, na guri kari Zheruzalɛmu ni. Pu nigariwuu a p'i ganha na Kilɛ wo Jozaama pu yu Samari kulogoo ɲiɲɛhɛɲɛ kiitiigee ni na gaanɲi.

Filipe ya Ecopi shɛn ɲuŋɔfɔɔ wa ɲuŋɔ círi

26 Kafɔɔ wo mɛlɛkɛ wa ya pa jo ni Filipe ni na wu pye: «Yiri m'a shɛ Kilɛ-parama pe ni. Koo le l'a yiri Zheruzalɛmu ni na kari Gaza ni ge, m'a lee koo li lɔ. Siponɔ koo li wa lii.»

27 A Filipe di yiri na koo li lɔ na gaanɲi. Na wu nigaraga yaha, a wu Ecopi shɛn ná wa ɲa. Ecopi fiige ki saanzhɔ wemu mɛgɛ ki wa na Kandasi ge, wee saanzhɔ wu wo ɲuŋɔfɔɔ nigbɔ wu bye wee ná we. Wee wu bye cee wu naafuu keree beɛri naha

shɔɔnrivɔɔ. Wee ná wu bi kari Zheruzalemu ni na she Kile pɛɛ.

²⁸ Wu niguribawo wu bye na tiin wu wotori funɔ ni, na xuu wa kalaa Kile tudunmɔɔ Ezayi wo Kitabu wu ni.

²⁹ A Fɛfɛɛɛ Muna di Filipe pye: «Gbara wotori wu na, m'a binne ni wu ni!»

³⁰ A Filipe di baa fulo wotori wu na, na wee Ecopi shɛn wu ta wu na xuu wa kalaa Kile tudunmɔɔ Ezayi wo Kitabu wu ni, na wu yege na: «Xuu wemu mu wa galaa mɛ ge, m'a wu kɔri cɛ ge?»

³¹ A ná wu Filipe pye: «Dii n'a da wu kɔri cɛ na ta wa ya wu kɔri she na na-ɛ wɛ?» A wu Filipe jɛɛri na wu jé tiin wee tàan wotori wu ni.

³² Xuu we wu bi galaa ge, wee wu wa mɛ we na:

«Wu bye ba dubya jɛ wɛ,
p'a wemu co na gaanɔ tagbogo ni ge.
Ma na jo dubya wemu wu jɛ wu ya yaaga yu
wu shiire kɔnvɛɛ kenɛ ni-i ge.
Wu ya yaaga jo wɛ.

³³ Wu bi wuyɛ tirige,
p'i ya ta sɔɔ na kanii kan wu mu wɛ.
Jɔɔ wu d'a já wu shi nibama wu kaa jo wɛ?
Sipya bɛ wɛ!
Bani p'a wu gbo na wu shi wu piinnɛ kɔɔ
puga ni.»*

³⁴ Ayiwa, a jɔɔfɔɔ wu Filipe pye: «N'a ma jɛɛri, sipya wemu kaa Kile tudunmɔ w'a byi ge, wufɔɔ she na na. Wuyɛ kaa w'a byi laa watii?»

* **8:33** Ezayi 53:7-8

³⁵ Wee tuun wu ni a Filipe di jomɔ pu lɔ, na pu ɲɔ kɔn pe Kitabu jomɔ peyɛ pyaa na, na Yesu kaa jo wee na wu mu.

³⁶ Na pu yaha pu na gaanɲi, a p'i ba shɛ nɔ lɔhɔ ka na. A ɲunɔfɔɔ wu Filipe pye: «Lɔhɔ ki wa mɛ, ɲaha k'i da nɛ ɲaha kɔn batizeli na wɛ?»

³⁷ [A Filipe di wu pye: «Ma bi dà Yesu na ni ma zɔ wu bɛɛri ni, ma na já batize.» A ná wu wu ɲɔ shɔ na: «Nɛ dà li na nago Yesu Kirisa ɲɛ Kilɛ Ja.»]

³⁸ Ba w'a yee jo wɛ, na jo na pu wotori wu yerenɛ. A pu shuun wu bɛɛri di digi lɔhɔ ki ni. A Filipe di wu batize.

³⁹ Ba p'a foro lɔhɔ ki ni wɛ, a Kafɔɔ wo Munaa l'i Filipe ɲaha co, na gari ni wu ni. ɲunɔfɔɔ wu ya Filipe ɲa nige wɛ, ga, a wu fundanga wo kunni di koo li lɔ na gaanɲi.

⁴⁰ A Filipe di shɛ wuyɛ ta fo Azɔti kulo li ni. Ba w'a yìri wà wɛ, na gari Sezare kulo li ni. Wu nigariwo ya toro kulo lemu bɛɛri ni ge, a wu Kilɛ wo Jozaama pu jo toro kee bɛɛri ni.

9

Dagana lemu na Sɔli ya dà Yesu na ge

¹ Na Sɔli yaha wu na dahaziire tɛri Kafɔɔ kalaapi-ire ti mu, a wu shɛ saraya ɲaha shɔɔnrivɛɛ wo ɲunɔfɔgbɔ wu mu,

² na wu ɲɛɛri na wu sɛmɛ wa yàa kan wu mu wu shɛ gan Damasi kulo li wo Kilɛ-pɛɛɲɛ piyɛyɛ yi sipyii pu mu. Kɔnhɔ wu bu shɛ Kafɔɔ wo koro li ɲaarivɛɛ pii ta wà, cee fara ná na, wu pee co, wu pu pɔ w'a se Zheruzalɛmu ni,

³ na wu nigariwo yaha koo li na ni wee sɛmɛ wu ni, ba w'a shɛ dɛɛɲɛ Damasi kulo li na wɛ, taapile

ni a kpεengbɔhɔ ka di yiri fugba we ni na jí jé wu
 ɲaha ni, na wu maha.

⁴ Kee kpεenge ki beɛ funɲɔ ni, a Sɔli di wolo to
 ɲinɛ na. A mujuu la di wu pye: «Sɔli, Sɔli, ɲaha
 na m'a na kana mε wε? [L'a waha mu mu mu wu
 kurunɔ tɔɔrɔ ɲmaa na dε!]

⁵ A Sɔli di fya, na ganha na jεɛ.] A wu yegenɛ
 pye na: «Kafɔɔ, m'i ɲε jɔgɔ wε?» A mujuu l'i wu pye
 sanha: «Nε ɲε Yesu, nε mu wa gana mε.

⁶ Nimε, yiri m'a jé kulo li ni; lemu m'a yaa na pye
 ge, pu na lee jo ma mu.»

⁷ A Sɔli ɲaariɲii pu bεeri jaalaa di yiri. A p'i yere
 yaha, pu ya já yaaga jo wε. Pu kunni bi mujuu le
 nuri, ga p'i ya sipya ɲa wε.

⁸ A Sɔli di yiri yere na wu ɲii mugi, ga wu ya
 yaaga ɲaa ki ni wε. A p'i wu co keɲɛ na na jé
 Damasi puuro ti ni.

⁹ A Sɔli di cabyaa taanri pye wu ya ɲaa wε, wu ya
 li wε, w'i ya lɔhɔ bε gba wε.

Kilɛ ya Ananasi tun Sɔli mu

¹⁰ Wee tuun wu ni Yesu wo kalaapire la bye
 Damasi kulo li ni na Ananasi. A Kafɔɔ di wuyε shε
 wee na na wu pye: «Ananasi!» A wu jo: «Ooyi, di we
 Kafɔɔ.»

¹¹ A Kafɔɔ di wu pye: «Yiri tɔvuyo na, koo lemu
 p'a byi na «Kozinne» ge, m'a lee lɔ m'a se Zhudasi
 kaban. Ma bu shε nɔ wà, Tarisi shen ná wa ɲε wà
 na Sɔli, m'a wee kaa yege. Kilɛ-ɲεrɛge na wu wa.

¹² Ga le nε Kilɛ ya shε Sɔli na wu wo ɲεrɛge ki
 funɲɔ ni ge, lee li wa mε. W'a ná wa ɲa wu mεge
 na ɲε Ananasi, wee ya jé wu fɛni na wu keye taha
 wu na, kɔnhɔ wu guri w'a ɲaa sanha.»

¹³ A Anajasi di jo: «Ee, Kafɔɔ! We ná we ya kanhama nigbɔ pemu taha mu kalaapiire ti na Zheruzalemu ni ge, sipyiɲehemɛɛ ya yee jo nɛ mu.

¹⁴ Sɛmɛ wa ni w'a pa naha bɛ na yiri saraya ɲaha shɔɔnrivɛɛ pu kenɛ ni Zheruzalemu ni. Na wu ba sipyaa sipya ta wu na mu mɛgɛ ki yiri naha, wu weefɔɔ co, wu wu pɔ w'a gaanji.»

¹⁵ Ga, a Kafɔɔ di Anajasi pye: «Shɛ, bani nɛ we na we ɲaha bulo, kɔnhɔ wu da kapyenɛɛ pyi na mu, wu na mɛgɛ ki shɛ shi wusama na, wu ki shɛ pu saannaa pu na, wu ki shɛ Izirayɛli shɛɛn pu bɛ na.

¹⁶ Kanhama pemu bɛ pu da ba nɔ wu na nɛ wuu na ge, di pee bɛ shɛ wu na.»

¹⁷ Ayiwa, a Anajasi di yiri kari. Ba w'a shɛ nɔ puga ki ni wɛ, na wu keye taha Sɔli na na wu pye: «Na ceborona Sɔli, Kafɔɔ Yesu we w'a wuyɛ shɛ ma na koo li na, na ma yaha ma na ma naha ge, wee w'a nɛ tun ma mu, kɔnhɔ m'a já m'a ɲaa, m'a nɔhɔ ɲi Fɛfɛɛɛ Munaa na.»

¹⁸ Taapile ni a kɔɔrɔ ta di wolo wolo to Sɔli ɲi ni ba fyakɔɔrɔ ɲɛ wɛ. A wu ɲi k'i mugi; a wu yiri; a p'i wu batize.

¹⁹ Lee kadugo na a wu li, a fanha di jé wu ni. A Sɔli di gori Damasi ni na cabyaa dama dama pye ni Yesu kalaapiire ti ni.

Sɔli ya Kilɛ jomɔ yɛɛ pye Damasi ni

²⁰ A Sɔli di Kilɛ jomɔ yɛɛ ɲɔ kɔn wee tuun wuyɛ pyaa ni na yu Damasi ni, Yawutuu wo Kilɛ-pɛɛɲɛ piyɛɛ yi ni, na pu pyi na: «Kilɛ Ja wu ɲɛ Yesu.»

²¹ Sipyii piimu bɛɛri pu bi wu jomɔ pu nuri ge, a l'i pu bɛɛri fo xuuni, a p'i ganha na yu na: «Ta we ná weyɛ pyaa bɛ ki bi Yesu mɛgɛ ki yirivɛɛ pu kana

Zheruzalemu ni wε? Go wu kapana ɲuŋɔ ki wa mε naha, pii p'a Yesu mεgε ki yiri ge, kɔnhɔ wu ba pee co, wu pu pɔ wu shε gan saraya ɲaha shɔɔnrivεε ɲuŋɔfεε pu mu Zheruzalemu ni.»

²² Ga, a la di ganha na faraa Sɔli wo fanha ki na n'a daa wu shizhaa na caɲa bεeri. Wu bi Kilε jomɔ pu yεre pyi, na li shεε pu na na Shɔvɔɔ wu ɲε Yesu, a wu keree di Damasi wo Yawutuu pu ɲaha wɔ, fo pu ya cε yekε pu da yu wε.

²³ Ayiwa, ba piiye ya ya toro wε, a pee di puyε ɲa, na bε yi na na p'i Sɔli gbo.

²⁴ Ga, a Sɔli di foro pu woni wu fiin. Pu bi kulo li tajeye yi bεeri shazhɔn sigee caɲa ni piige, kɔnhɔ p'i sii Sɔli ta pu gbo.

²⁵ Ga, a Yesu wo kalaapiire t'i ba Sɔli le sagana funɲɔ ni caɲa ka piige, na mεεre taga wu torogo ɲeri kanha kadugo.

Sɔli ya kuri pa Zheruzalemu ni

²⁶ Lee kadugo na a Sɔli di gari Zheruzalemu ni. Ba w'a nɔ wà wε, na ganha na giin wu binne ni kalaapiire ti ni. Ga pu bεeri bi fyagi wu na, bani pu bi dà li na can na na Sɔli bε wu ɲε Yesu wo kalaapiire la wε.

²⁷ Ga kalaapiire lemu li bye na Barinabasi ge, a wee di gari ni Sɔli ni tudunmɔɔ pu yiri. Ba p'a nɔ wà wε, Sɔli ya Kafɔɔ ɲa ɲagana lemu na Damasi koo li na, a Kafɔɔ bε di jo ni wu ni jogana lemu na ge, na fara lee na Sɔli ya Yesu kaa jo na fiinne ni lowaa ni Damasi kulo li sipyii pu bεeri mu jogana lemu na ge, a Barinabasi di yee bεeri paari tudunmɔɔ pu mu.

²⁸ Na lo wee tuun wu na a Sɔli di binne ni pu ni. A p'i ganha na jaari Zheruzalemu beeri ni. Wu bi Kile wo Jozaama pu yu ni lowaa ni Kafɔɔ mege na.

²⁹ Sɔli bi yu ni Helenisitilee* pu ni, na nakaara pyi ni pu ni Yesu keree na. Ga pee be bi wu shaa di gbo.

³⁰ Ba cebooloo p'a lee ce we, na gari ni Sɔli ni Sezare ni. Lee kadugo na na wu yaha kari Tarisi kulo li ni.

³¹ Ayiwa, wee tuun wu ni n'a daa fee piimu beeri pu bye Zhude, ni Galile, ni Samari fiye yi ni ge, narinje bye pee beeri na. Pu beeri bi jaari Kafɔɔ ni fyaara ni, lee li bi pu baraga pye ki na bele n'a daa wu ni. Cana cana pii bi faraa pu na Feferee Munaa li wo yeri wu fanha ni.

Pyɛɛri ya Ene cuunɔ Yesu mege na

³² Pyɛɛri bi jaari, na n'a daa fee pu peregi fiige ki beeri ni. Cana ka a wu ba gari n'a daa fee pii yiri kulo la ni lee mege je na Lida.

³³ A wu she ná wa ta wu kabanuyo shuun wu beeri ya xu, a wu sinne fo yee gbarataanri (8), wu mege di je na Ene.

³⁴ A Pyɛɛri di wu pye: «Ene, Yesu Kirisa w'a da ma cuunɔ nime. Yiri m'a ma yasinnege ki yaa maye ni.» Taapile ni a Ene di yiri.

³⁵ Ba Lida kulo li sheen pu beeri ni Sarɔn kulo li sheen pu beeri ya lee ja we, na sɔɔ Kafɔɔ na.

Cee wa ya je na foro xu ni

³⁶ Ayiwa, cee wa bye Zhope ni, n'a daa fɔɔ wu bye wii, wu mege di je na Tabita. Kee mege ke je

* **9:29 Helenisitilee:** Pee je Yawutuu piimu p'a Girekii jomɔ pu yu ge.

Girɛkii wo jomɔ pu ni na Dorikasi.* Wee cee wu bi kasaan̄aa niɲehɛɲɛɛ pyi, na funmɔ fɛɛ tɛri.

³⁷ Wee tuun wu ni a Tabita di ba bana, na xhu. A p'i wu nixhugo ki wuu na wu lɔ shɛ sinniɲɛ puga ka ni zangaso wu ni.

³⁸ Lee di Pyɛɛri ta Lida ni. Lida ni Zhope di ya lii wɛ. A Zhope kulo li kalaapiire t'i logo na Pyɛɛri wa Lida ni. A p'i sipyii shuun yaha kari pu shɛ Pyɛɛri ɲɛɛri na wu pa pu yiri nime.

³⁹ Ayiwa, ba p'a nɔ na tuduro ti jo Pyɛɛri mu wɛ, taapile ni a Pyɛɛri di yiri na binne kari ni pu ni. Ba w'a nɔ wɛ, a p'i gari ni wu ni kee puga ki ni zangaso wu ni. A naxhugoshaa p'i ba na ba Pyɛɛri maha, na ganha na mɛhɛɛ suu. Na Tabita yaha ɲi na, wu bi fadeɲiire ni fadeɲɔyɔ yemu yari ge, a p'i yee bɛɛri shɛ Pyɛɛri na.

⁴⁰ Wee tuun wu ni a Pyɛɛri di sipyii pu bɛɛri yeege kpɛɛngɛ ki na, na nuguro sin na Kile ɲɛɛri. Na xhɔ na ɲmahana ɲɛri gbo wu yiri, na wu pye: «Tabita, yiri!» A gbo wu wu ɲi mugi, ba w'a Pyɛɛri ɲa wɛ, na yiri tiin.

⁴¹ A Pyɛɛri di wu co wu kenɛ na, na wu tɛgɛ, na wu yirige. Lee kadugo na a Pyɛɛri di n'a daa fɛɛ pee ni naxhugoshaa pu yiri, na Tabita ɲi wo wu shɛ pu na.

⁴² A Zhope kulo li sipyii pu bɛɛri di yee logo, a sipyiɲɛhɛmɛɛ di ganha na daa Kafɔ na.

⁴³ A Pyɛɛri di gori Zhope ni, na mɔ wà ná wa kaban, wee mɛgɛ ɲɛ na Simɔ. Sɛyɛ wee Simɔ wu bi gbuu.

* **9:36 Dorikasi:** Kee mɛgɛ ke kóri wu ɲɛ sigeɲɔhɔ.

10

Pyɛeri ni Kɔrinɛyi keree

¹ Ná wa bye Sezare kulo li ni na Kɔrinɛyi. Oromɛ fiige ki sɔrɔsii ɲuɲɔfɔɔ wa wu bye wii. Sɔrɔsii kuruɲɔ kemu ɲuɲɔ ni wu bye ge, kee ɲɛ na «Itali sɔrɔsii kuruɲɔ.»

² Wee ná wu bi Kilɛ pɛɛ wu ni wu puga shɛɛn bɛɛri ni. Pu bi fyagi Kilɛ na. Wu bi Yawutuu funmɔ fɛɛ pu tɛri. Wu bi ganri bɛ Kilɛ-ɲɛrɛgɛ tãan wɛ.

³ Ayiwa, caɲa ka yakɔɲɔ tuunɔ ɲii taanri wu na, Kilɛ wo mɛɛkɛ wa ya pa jé Kɔrinɛyi kaban, na wuyɛ shɛ wu na; a wu sii wu tii ɲa; a mɛɛkɛ wu wu yiri na: «Kɔrinɛyi!»

⁴ Ba w'a wu ɲa wɛ, na fya na jo: «Naha wɛ Kafɔɔ?» A mɛɛkɛ wu wu pye: «Ma Kilɛ-ɲɛrɛgɛ ke ni ma funmɔ fɛɛ pu dɛgɛ wu kaa ya taan Kilɛ ni, wu ya ta funɲɔ wɔ ma na wɛ.

⁵ Sipyii pii tun shɛ nime Zhope kulo li ni. Ná wa wu wa w'a na Simɔ, p'i wu pyi Pyɛeri. P'i shɛ wee yiri pa.

⁶ Ná sɛɛyɛ gbɔvɔɔ wa ɲuɲɔ ni w'a tigi, wee bɛ mɛgɛ ki wa na Simɔ wa. Wu puga ki wa suumɔ lɔhɔ ki ɲɔ na.»

⁷ Ba mɛɛkɛ w'a jo xɔ ni wu ni wɛ, na gari. Wee tuun wu ni a Kɔrinɛyi di wu kapyebyii shuun, ni wu sɔrɔsi nigin wa yiri. Wee sɔrɔsi we bye wuyɛ pyaa wo shazhɔnsigimɛ. Kilɛ ɲii fyaara sipya wu bye wii.

⁸ Mɛɛkɛ w'a yemu jo wu mu ge, a wu yee bɛɛri paari pu mu, na pu tun kari Zhope ni.

Fɛfɛrɛ Munaa ya Pyɛeri kaala

⁹ Kee cana ki jimuguro a tudunmoo p'i deene Zhope kulo li na. Lee di cana ki ta jine jine ni, a Pyeri di dugi katan na na Kile jeri.

¹⁰ A xuugo di ba wu ta p'i sanha shohoo xo we. Na pu yaha pu na yalige ki sori Pyeri mu, a Kile di kaa la she wu na.

¹¹ A wu fugba wu jo ja k'a mugi, na yaaga ka ja wa kemu ya foro fatagbaho feni ge. Ki geye shisheere we bi co po, k'i diri na ma jine mu.

¹² A Pyeri di tooyo shisheere yanmuyo ye beri, ni jine yakokaara beri, ni shazheere tuuyo beri ja kee fatagogo ke funjo ni.

¹³ A mujuu la di Pyeri pye: «Pyeri yiri, m'a ya gbo ma xa!»

¹⁴ A Pyeri di jo: «Ahayi, Kafoo! Yaaga kemu beri k'a noho, kelee ki na je yafunjo ge, ne sanha kee ka shi li ja we.»

¹⁵ A mujuu l'i foro sanha na Pyeri pye: «Kile ya yaaga kemu pye fefee ge, ma ganha ba kee wii sanha yanmunogoo we.»

¹⁶ A pee jomoo p'i jo fo toojii taanri, taapile ni a fatagogo k'i dugi kari fugba wu ni.

¹⁷ A Pyeri hakili di wuregi, le w'a ja ge, a wu ganha na wuye yegee lee kori na. Na wu yaha lee na, Korineyi ya sipyii piimu tun ge, a pee di no Zhope kulo li ni. A p'i Simo kaban kaa yege, a p'i xuu wu sanha she pu na, a p'i she yere kujoo li jo na.

¹⁸ Na yiri pye na jo: «Simoo we p'a bi na Pyeri ge, naha w'a tigi ya?»

¹⁹ Lee di Pyeri ta wu na wu funjo koon sanha wu kapaa li na. A Kile Munaa di wu pye: «Pyeri,

wii! Sipyii taanri wu wa na mu kaa yegee kpεεnge ke na.

²⁰ Yiri, m'a binne m'a gaanji ni pu ni, ma ganha bu fyaara yaha ma zo wu na we, bani ne w'a pu tun ma mu.»

²¹ A Pyεeri di digi pa, na ba pu pye: «Sipyi wemu xuu yi wa zhaa ge, ne wu wa wii. Leke l'i wa yi kapana juŋo we?»

²² A p'i Pyεeri jo sho na: «Soroŋii juŋofoo we wu wa na Korineyi ge, wee w'a weε tun. Sipyitiime wu wa, na fyagi be Kile na, Yawutuu pu beeri wa wu mesaana yu. Kile wo meleke wa w'a wuyε she wu na, na wu pye na wu tudunmo yaha pa mu yiri, m'i she wu kaban. Na kafila wa wu wa mu mu, mu wu jo wu mu.»

²³ Ba Pyεeri ya yee logo we, na je ni pu ni puga. A p'i shon wa. Ba jiga k'a mugi we, a wu binne kari ni pu ni. A Zhope n'a daa fee pii be di binne kari ni pu ni.

Pyεeri ya kari Korineyi kaban

²⁴ Kee cana ki jimuguro a p'i no Sezare ni, na Korineyi ta wu bi pu sigee. Wu bi wu puga sheen ni wu see see naniine yiri pinne wu puga na Pyεeri sigee.

²⁵ Ba Pyεeri ya no wa we, a Korineyi di ba wu juŋo ciri, na nuguro sin wu fee ni, na wu pele.

²⁶ Ga, a Pyεeri di wu co yirige, na wu pye: «Yiri, ne be wu ne sipiyawyii la ba mu ne we.»

²⁷ Na Pyεeri ni Korineyi yaha pee jom pu na, a p'i binne je puga ki ni na sii sipyihehemεε ta p'a pinne wa.

²⁸ Weε tuun wu ni a Pyεeri di wu pye: «Na saha ni weε wo saliya wu ni, y'a li ce, Yawutu wa

shishiin ya yaa na gari ni shi watii sipyii ni piimu
 ɲe Yawutuu we, kelee na jé wufɔɔ puga we. Ga Kile
 ya li she ne na, na ne ganha da sipya wa shishiin
 wii na wu ɲe fɛfɛɛ we, kelee w'a nɔhɔ we.

²⁹ Lee wuu na ba yee tudunmɔɔ p'a nɔ ne na we,
 ne ta nakaara pye we. Nimɛ ne funɲɔ wa y'i na
 kayire li ɲunɲɔ jo na mu.»

³⁰ A Kɔrinɛyi di Pyɛɛri ɲɔ shɔ na: «Nɲaa ɲe li
 caɲa shishɛɛɛ wogo, na ne yaha Kile-ɲɛɛɛ na na
 puga ki ni yakɔɲɔ ni we tuun we shi ni, a ne ná wa
 niyerege ɲa na ɲahagbaa na fadevige na ɲe wu na,
 ki beɛri di ɲí. A wu ne pye:

³¹ «Kɔrinɛyi, ma Kile-ɲɛɛɛ k'a co. Tɛɛgana
 lemu na m'a funmɔ fɛɛ pu tɛɛ ge, Kile funɲɔ ya ta
 wɔ lee la yafiin na we.

³² Tuduro yaha she Zhope ni, na Simɔ wu pa, p'a
 wu pyi na Pyɛɛri ge. W'a tigi ná wa kaban, wee be
 mɛɛ ɲe na Simɔ, sɛɛyɛ w'a gbuu. Wu kaban ki wa
 suumɔ lɔhɔ ki ɲɔ na.»

³³ Taapile ni a ne tuduro tun jo pu ma yiri; ma
 pama ya ɲɔ. Ayiwa, wɛɛ beɛri ya pinne wee Kile
 ɲaha tãan, Kafɔɔ ya kiimu beɛri she ma na ge, wɛɛ
 funɲɔ ɲe wu kee logo.»

Pyɛɛri ya Kile Kafila yɛɛ pye Kɔrinɛyi kaban

³⁴ Wee tuun wu ni, a Pyɛɛri di jomɔ pu lɔ na jo:
 «Can na, ne li cɛ nimɛ jo Kile ya zhɔnrɔɔ pyi we.

³⁵ Ga shi beɛri sipya w'a ta wemu ya fyagi Kile na
 ge, na tiimɛ koro ɲaari ge, weefɔɔ kaa l'a dan Kile
 ni.

³⁶ Kile ya wu jomɔ jo Izirayeli sipyii mu na ɲaɲɲɛ
 Jozaama pu jo pu mu Yesu Kirisa baraga ni. Wee
 ɲe sipyii beɛri Kafɔɔ.

³⁷ Yesu keree ki bi doroo torogana lemu na, na co Galile fiige ki ni na pa nɔ Zhude fiige ki bɛɛri ni ge, yee wa kee fiin. Kee ya pye Yohana wo Kile kafila yɛɛ li kadugo na, batizeli wu keree na.

³⁸ Kile ya Nazareti shɛɛn Yesu tìre, na wu ji Fɛfɛɛɛ Munaa na, na sefɛɛɛ kan wu mu kangana lemu na ge, yee wa lee fiin. W'a bi jaari na kasaanaa pyi sipyii na. Piimu bɛɛri p'a bye Shi-taanni wo ja wu ni ge, w'a bi pee bɛɛri cuunɔ, bani Kile bi bye ni wu ni.

³⁹ «Yesu ya keree kiimu bɛɛri pye Yawutuu fiige ki ni, ni Zheruzalemu kulo liye pyaa ni ge, wèe pu jɛ kee keree ki wo sɛɛɛɛ. P'a wu co na wu kori tige na, na wu gbo.

⁴⁰ Ga caɲa taanri wogo ki na, a Kile di wu jɛ na yeege xu ni, na wu yaha, kɔnhɔ sipyii di ba wu ja.

⁴¹ Ga sipyii bɛɛri ya ta wu ja wɛ, fo Kile ya fɛnhɛ wèe piimu jaaha bulo na pye wu sɛɛɛɛ ge, wee p'a wu ja. Wee piimu p'a li, na gba ni wu ni, wu ni jɛnɛ na na foro xu ni ge, wèe p'a wu ja.

⁴² Lee wuu na w'a tuduro kan wèe mu, na wèe pu Kile jomɔ pu yɛɛ pye sipyii pu bɛɛri mu. Na wù yi jo fiinɛ pu mu na Yesu Kile ya tenɛ na pye xuu ni wyii bɛɛri wo kiiri kɔnvɔɔ.

⁴³ Kile tudunmɔɔ pu bɛɛri ya jo na sipyaa sipya w'a dà Yesu na ge, na weefɔɔ wo jurumu wu na yafa wu mu wu mɛɛ ki gbɔɔrɔ ni.»

Shi watii sipyii ya Fɛfɛɛɛ Munaa li ta

⁴⁴ Na Pyɛɛri yaha jomɔ pu na, a Fɛfɛɛɛ Munaa di digi wu jomɔ pu logovɛɛ pu na.

⁴⁵ Yawutuu n'a daa fɛɛ piimu p'a Pyɛɛri torogo kari ge, a l'i bye kakanhana pee mu, na Kile ya

Fɛɛɛɛ Muna li loolo kan shi watii sipyii bɛ mu na jɛhɛ.

⁴⁶ Bani p'a bi pee sipyii pu naa pu na yu shi watii jomɔ ni Fɛɛɛɛ Muna li gbɔɔɔ ni, na Kilɛ mɛgɛ pɛɛ. Wee tuun wu ni a Pyɛɛri di jo:

⁴⁷ «Ta wɛɛ na jɔ pii sipyii pii naa kɔn sanha na pu ganha bu batize lɔhɔ ni-i ya? Bani pu bɛ ya Fɛɛɛɛ Muna li ta ba wɛɛ ya li ta wɛ.»

⁴⁸ Lee kadugo na a Pyɛɛri di jo ni sipyiiire ti ni, na pu batize Yesu Kirisa mɛgɛ na. Ba p'a batize xɔ wɛ, a p'i Pyɛɛri jɛɛri na wu cabyaa pye ni pu ni.

11

Pyɛɛri ya fiin pemu jo Zheruzalɛmu egilizi wu mu ge

¹ Tudunmɔɔ ni n'a daa fɛɛ piimu bye Zhude ni ge, a pee di yi logo na shi watii sipyii bɛ ya sɔɔ Kilɛ jomɔ pu na.

² Lee wuu na tuun wemu ni Pyɛɛri ya kuri shɛ Zheruzalɛmu ni ge, a Yawutuu p'i wu jaagi

³ A p'i jo na naa wuu na wu d'a shɛ binne ni cekɔnbaalaa ni, fo na li ni pu ni wɛ?

⁴ Pyegana lemu na l'a pye ge, a Pyɛɛri di yee bɛɛri paari pu mu nigin nigin.

⁵ A wu jo: «Tuun wemu ni nɛ bye Zhope kulo li ni ge, caɲa ka, na nɛ yaha Kilɛ-jɛɛgɛ na, a Kilɛ di kashɛ la shɛ nɛ na. A nɛ yaaga ka na kee bye ba fatɔgbɔhɔ jɛ wɛ. Ki geye shishɛɛɛ wu bɛɛri d'a pɔ, k'i diri na yiri fugba we ni fo na pa nɔ nɛ tɔan.

⁶ A nɛ ki funɲɔ yaɲmuyɔ yi wii xuuni: yapɔɔyɔ, ni sige xaara, ni jɲɛ yakokaara, ni shazhɛɛɛ, yee bɛɛri yi bye fatɔgbɔhɔ ki funɲɔ ni.

⁷ A ne mujuu la logo, lee na ne pyi: «Pyeri, yiri, m'a ya gbo ma xa!»

⁸ A ne jo: «Ahayi, Kafɔɔ! Bani Yawutuu ya yaaga kemu beeri wii na ki ya yaa k'a li-i ge, na yemu beeri wii na yi ne fefee we ge, ne sanha kee ka li na we.»

⁹ Ga, a mujuu l'i noho foro sanha fugba wu ni na: «Kile ya yaaga kemu pye fefee ge, ma ganha ba kee wii sanha yanmunarɔgo we.»

¹⁰ A l'i bye mu fo tɔɔɔii taanri. Lee kadugo na a kee fatɔgbɔho ki ni ki funɔo yanmuyo yi beeri di yiri kari fugba wu ni.

¹¹ «Wee tuun wu ninumɔ ni, ne bye puga kemu ni ge, a sipyii taanri di ba yere kee ni. Pu bi pu tun ne mu na yiri Sezare ni.»

¹² A Fefee Muna di ne pye na ne wu pinne ni pee sipyii pu ni, na ne ganha ba naye kaala we. Ne ni ceboronamaa gbaara we w'a pinne she Sezare ni, na she je Korineyi puga ki ni ge, pee pu wa piiri.

¹³ W'a meleke wu niyerege na jagana lemu na ge, a wu yee paari we mu. Na meleke w'a bi wu pye wu tuduro tun Zhope ni, wu Simɔ yiri, Simɔ we p'a byi sanha na Pyeri ge.

¹⁴ Na wee ni wu kpɔɔn li sipyii na ba sho shogana lemu na ge, na ne w'a da ba lee koo li she pu na.

¹⁵ «Ba ne jomɔ pu jo kɔn ye we, a Fefee Muna di digi pu na, ba l'a bi tigi we na tigigana lemu na taashiine li ni we.

¹⁶ Wee tuun wu ni, Kafɔɔ ya jomɔ pemu jo ge, a ne funɔo di na to pee na na: «Yohana ya sipyii batize lɔho ni, ga yee na ba batize Fefee Muna ni.»*

* **11:16** Kapyegée 1:5

17 Wèe piimu p'a dà Kafɔɔ Yesu na ge, Kile ya ma taa lemu kan wèe mu ge, wu bu shɛ lee kan pii bɛtiilee mu, jɔgɔ nɛ di jɛ fo nɛ w'a Kile jidaan shege wɛ?»

18 Ba kalaapiire tisara ya Pyɛɛri jomɔ pu logo tuun wemu ni wɛ, a pee di pu logoo jɛnɛ. A p'i Kile sɔ na: «Can na Kile ya sɔɔ shi wusama wu daburajɛ jo wu jurumu wu na, kɔnhɔ p'i jɛli sicuumɔ see wo ta.»

Ancɔsi egilizi wu jɔkɔɔnrɔ keree

19 Tuun wemu ni p'a Ecɛni gbo ge, wee tuun wu ni p'a jɔ kɔn na n'a daa fɛɛ pu kana. A p'i jaaga. A pii di gari Fenisi ni Sipɛɛ fiiye yi ni, a pii di gori Ancɔsi kulo li ni. Ga Yawutuu puyɛ mu pee bi pu wo Kile Kafila wu yu.

20 Lee bɛ na Sipɛɛ shɛɛn ni Sirinɛ shɛɛn pii bɛ bye pu ni. Pee bi yiri na pa Ancɔsi ni, shi wemu jɛ Yawutuu wɛ ge, a p'i Kafɔɔ Yesu wo Jozaama pu jo pee mu.

21 A Kafɔɔ di pee n'a daa fɛɛ pu tɛgɛ wee labye wu na, fo sipyiɛhɛmɛɛ ya dà Kafɔɔ na.

22 Ba kee kapyegɛe k'a nɔ Zheruzalɛmu n'a daa fɛɛ pu na wɛ, a p'i Barinabasi yaha kari Ancɔsi ni.

23 Ba w'a nɔ wà wɛ, na Kile wo labye wu pyegana ja n'a daa fɛɛ pu niɛ ni wɛ; a lee di wu luu jɛnɛ. A wu pu yeri na pu la le p'i diin Kafɔɔ koo li ni ni lopinɛ ni.

24 Barinabasi bye sipyisaama. Wu bi fanha ta n'a daa ni na nɔhɔ jɛ Fɛfɛɛɛ Munaa bɛ na. Sipyiɛhɛmɛɛ bɛ bi sɔɔ Kafɔɔ na.

25 Lee kadugo na a Barinabasi di doro kari Tarisi ni na shɛ Sɔli sha.

²⁶ Ba w'a Sɔli ja wɛ, na gari ni wu ni Ancɔsi ni. A p'i yee nigin maha wà ni n'a daa fɛɛ pu ni shiizhan; na sipyiɲɛhɛmɛɛ kalaa Kafɔɔ wo koo li ni. Na n'a daa fɛɛ yiri Kiricɛɛn, lee nizhiine ya pye Ancɔsi ni.

²⁷ Wee tuun wu ni a Kile tudunmɔɔ pii di foro Zheruzalemu ni na kari Ancɔsi ni.

²⁸ Pee Kile tudunmɔɔ pu ni, wa mɛɛɛ bye na Agabusi, a wee di yiri na jo Fɛfɛɛɛ Munaa fanha ni na xuugbɔhɔ ki da ba bye konɔ ke bɛɛri na. A pee jomɔ pu ba bye can. Kee xuugbɔhɔ k'a pye Oromɛ saannaa pu bɛɛri wo saan Kulodi cana nii ni.

²⁹ Ba l'a pye mu wɛ, a Ancɔsi kalaapiire t'i jo na pu keye wá yiyɛ na; lemu se ɲɛ wemu ni ge, a pu bɛɛri nigin nigin wu lee kan. A p'i yee taga pu cebooloo n'a daa fɛɛ pu tɛɛɛ piimu pu ɲɛ Zhude fiige ki ni ge.

³⁰ A p'i yee kan Barinabasi ni Sɔli mu, na pu shɛ yee kan Zhude n'a daa fɛɛ pu nɔhɔɛɛ pu mu.

12

Yakuba xu keree ni Pyɛɛri wo kasolenɛ le

¹ Wee tuun wu ni a saannaa Hɛrɔdi di do Egilizi n'a daa fɛɛ pu na na gana.

² A wu Yohana ceborona Yakuba gbo ni ɲmɔpara ni.

³ Ba w'a lee ɲa l'a taan Yawutuu pu ni wɛ, a wu Pyɛɛri bɛ co le kaso ni. Shizhɛnhɛɛ Baa Buuri Kalenɛ li tuun wu bye wii.

⁴ W'a Pyɛɛri co le kaso wu ni, na sɔrɔsii kulunɔɔ shishɛɛɛ yaha kee na wu kasɛri sipyii shishɛɛɛ shɛɛɛ. Hɛrɔdi bi giin wu shɛ ni wu ni Shizhɛnhɛɛ Baa Buuri wu Kalenɛ li nidorogo na, wu shɛ wu kiiri kɔn sipyii pu bɛɛri nii na.

⁵ Na Pyɛeri yaha kaso wu ni, a egilizi sipyii p'i la le Kile-ɲɛɛɛ ni wu mu.

Pyɛeri forogana kaso wu ni

⁶ Niga na da mugi Herodi di Pyɛeri kiiri wu kɔn, ke nibiige ki ni, sɔɔsɔii shuun tɛ ni Pyɛeri bi bye na ɲmunɔɔ wu nibɔɔ ni tɔɔɔ shɔnhɔɔ shuun ni, sɔɔsɔii pii d'a yere yere kuɲɔɔ li ɲɔ na na kasogbaha ki kasɛri.

⁷ Wee tuun wuyɛ pyaa ni, a Kafɔɔ wo mɛlɛkɛ wa di jɛ kasogbaha ki ni. A kpɛɛngɛ di kasogbaha ki ɲi. A mɛlɛkɛ wu Pyɛeri kpɔn kpɔn wu kabanugo na, na wu ɲɛ, na wu pye: «Yiri tɔvuyo na!» Taapile ni a shɔnhɔɔ y'i baha wolo Pyɛeri keye yi na na to ɲɲɛ ki na. A Pyɛeri di yiri.

⁸ A mɛlɛkɛ wu jo: «Yiri m'a mayɛ pɔ, m'a ma tanhaya yi le!» A Pyɛeri di li pye mu. A mɛlɛkɛ wu wu pye sanha: «Ma fadegbɔhɔ ki le m'a daha na fɛni!»

⁹ A Pyɛeri di yiri taha mɛlɛkɛ wu fɛni. Mɛlɛkɛ w'a lemu pye ge, Pyɛeri bi sanha dɔ lee na wɛ. Ga, a wu li ta ba ɲmunɔɔɔ ɲɛ wɛ.

¹⁰ A p'i shɛ nɔ kaso wu kasɛɛɛ pyevɛɛ pu wo kurunɔ nizhiige ki na, na doro kee tɔan. Na shɛ nɔ kurunɔ shuun wogo ki na, na doro kee bɛ tɔan. Na shɛ nɔ kuɲɔgbɔhɔ ki na. Tɔɔɔ gbura ki bye kee na na ɲaha tii kulo li funɲɔ ki na. Ba p'a nɔ wɔ wɛ, a gbura k'i mugi kiyɛ mu. A mɛlɛkɛ wu binne foro ni Pyɛeri ni na koo co. Na pu yaha pu na gaanɲ shiizhan, taapile ni a mɛlɛkɛ wu gari na Pyɛeri yaha.

¹¹ Ba mɛlɛkɛ w'a kari wɛ, a Pyɛeri hakili di diin. A wu jo: «Nɛ li cɛ jo Kafɔɔ w'a wu mɛlɛkɛ wa tun w'a

pa ne sho Herodi wo fanha ki na, ni Yawutuu pu wo kanhama pe, p'a bi puyε yaha p'i ba pemu taha ne na ge.

¹² Ba Pyεeri ya wu funɲo sha wε, na gari Mariyama yiri. Yohana wemu p'a bi Marika ge, wee wo nu wu ɲε wii. N'a daa fεε niɲehemεε pu bi pinne wà na Kile ɲεeri Pyεeri mu.

¹³ Ba Pyεeri ya nɔ kaɲa ki ɲɔ na wε, na gbura ki kuu. Kapyebyezhɔ wa bye wà, wee mεge ki bye na Orode. A wee di ba kuɲɔɔ li wii.

¹⁴ Ba w'a pa Pyεeri mujuu li cε tuun wemu ni wε, wu ya já kuɲɔɔ li mugi nige fundanga kenε ni wε. A wu baa kari na she yi jo pusamaa mu, na Pyεeri niyerege ki wa kuɲɔɔ li ɲɔ na kpεengε ki na.

¹⁵ A p'i wu pye: «Muɲuɲmuu wa wε!» Ga, a Orode di yi jo waha pu mu na can w'a wii. A p'i jo: «Wu jaa w'a wii.»

¹⁶ A Pyεeri di ganha na gbura ki kuuni. Ba p'a pa gbura ki mugi, na wu ta Pyεeri ye pyaa wε, a l'i pu fo fo xuuni.

¹⁷ A Pyεeri di wu kenε yirige, na pu pye na pu co puyε na. Yeegegana lemu na Kafɔɔ ya wu yeege kaso wu ni ge, a wu yee ɲaha jo pu mu. Na pu pye pu yi ɲaha jo Yakuba ni wu ceboronamaa pusamaa bεeri mu. Lee kadugo na a wu yiri wà na kari xuu watii ni.

¹⁸ Ba ɲiga k'a pa mugi wε, a sɔrɔsii pu funbenwuu di ganha na puyε yegee na: «Dii Pyεeri d'a pye wε?»

¹⁹ Li ya ta mɔ wε, a Herodi di wa yaha kari na pu Pyεeri yaha she wee yiri. Pyεeri ya ta ɲa-ε ge, a wu sɔrɔsii pu yiri na pu yege, na jo na pu pu gbo.

Saannaa Herodi xugana

Lee kadugo na a Herodi di foro Zhude fiige ki ni, na gari Sezare ni, na she jeri pye wà.

²⁰ Herodi luu li bi yiri be sanha Tiiri shéen ni Sidon shéen be taan xuuni. Ba pee ya lee ce we, na puyɛ na na p'i she Herodi mu. A p'i nanɛɛge lenɛ ni saan wu tashongo ki nunɔfo wu ni. Wee mege je na Bilatusi. Lee kadugo na a p'i she Herodi mu na wu susuro ta wu yogo ki yaha k'i xha. Bani wee wo fiige ki ni pee nɔlige ya fɔro.

²¹ Ba cadagana k'a pa na we, a Herodi di wu saanra fadegboho le, na diin wu saanra koro li ni, na ganha na kafilagbo yu pu mu.

²² A sipyii pu beeri di ganha na xhuulo na: «Le je sipya mujuu we, kile ye pyaa mujuu li je le!»

²³ Ga taapile ni, a Kafɔ wo meleke wa di yama wa Herodi na, bani wu ya ta Kile pele we. A fyɛnre di je wu ni; a wu xhu.

²⁴ Lee be na, Kile jomɔ pu bi se naha na kabaya yi beeri na.

²⁵ Barinabasi ni Sɔli ya pa Zheruzalemu ni tuduro temu na ge, ba tee ya shɔnri we, a p'i guri kari Ancosi ni. A pu nigariwuu di gari ni Yohana ni, wee p'a bi sanha na Marika.

13

Fɛfɛre Munaa ya Sɔli ni Barinabasi naha bulo

pu she Kile Kafila jo

¹ Kile tudunmɔɔ ni karamogɔɔ pii bye Ancosi egilizi wu ni. Pee meye ye: Barinabasi, ni Simɔ wemu p'a bi Niwo ge, ni Lusisi, wee bi yiri Sirine kulo li ni, ni Manayeni, ni Sɔli. Manayeni ni saan-naa Herodi, pununɔ ni pee ya bii.

² Caŋa ka n'a daa fεε p'a suun le, na Kafɔɔ pɛɛ. A Fεfεεε Munaa l'i pu pye: «Nε Barinabasi ni Sɔli yiri labye wemu kaa na ge, yi pu yaha na yahama ni, kɔnhɔ pu da wee pyi.»

³ Ba n'a daa fεε p'a yee logo wε, a p'i tuun wa lɔ sanha na suun le, na Kilε jεeri, na pu keye taha Barinabasi ni Sɔli na, na pu yaha kari Kilε wo labye wu na.

Barinabasi ni Sɔli nɔgana Sipεε ni

⁴ Ba Fεfεεε Munaa l'a Barinabasi ni Sɔli tun wε, a p'i gari Silisi ni. A p'i shε jé wà kɔɔgbɔhɔ ka ni na kari Sipεε fiige ki ni.

⁵ A p'i nɔ Salaminε ni, na Kilε Kafila jo Yawutuu pu mu Kilε-pεεŋε piyeyε yi ni. Yohana wemu p'a bi Marika ge, wee bi pu tεge labye wu na.

⁶ A p'i Sipεε fiige ki kɔn jεri na shε nɔ kulo la ni, lee mεge jε na Panfɔsi. Ba p'a nɔ wà wε, na Yawutu ná wa ta wà, wee mεge jε Bariyesu. Wu bi siganma pyi, na kafinεyε yu na Kilε tudunmɔ wee jε.

⁷ Wee sigaanfɔɔ w'a bye gbafεnεεrεε Sirigusi Polusi kaban. Wee gbafεnεεri wu bye ná xakiligbɔ fɔɔ. A wu Barinabasi ni Sɔli yiri, bani pu bi giin p'i Kilε Kafila logo.

⁸ Ga sigaanfɔɔ wemu mεge ki jε Bariyesu, p'i wu pyi Girɛkii jomɔ pu ni na Elimasi ge, a wee di Barinabasi ni Sɔli kaala. W'a bi li shaa wu gbafεnεεri wu jaha kɔn, kɔnhɔ wu ganha bu dà Yesu na wε.

⁹ Wee tuun wu ni Sɔli we p'a bi na Pɔli ge, a wee di jɪ Fεfεεε Munaa na, a wu sigaanfɔɔ wu wii xuuni na jo:

¹⁰ «Shitaanni sipya mu ɲɛ, mu ya ɲi shizhiinmɛ ni naɲmahara tuuyo bɛɛri na. Tiimɛ bɛɛri pɛn. Mu wa da Kafɔɔ wo kodiinɛ li ɲɛri wu ɲɔ yaha-i ya?

¹¹ Kafɔɔ ya wu keɲɛ taha mu na nime. Ma na ba bye fyɛn. Ma na ba tuun wa pye, ma da yafiin bɛ ɲa wɛ.» Taapile ni a piige di jé Elimasi ɲaha ni; a wu ɲɛri fyɛn, na ganha na daala wu bu garaa sipya wa ta, wee di wu keɲɛ ɔ, wu koo shɛ wu na.

¹² Ba gbafɛnɛɛri w'a lee ɲa wɛ, na dà Yesu na. Kalaa we w'a pye Kafɔɔ shizhaa na ge, a wee di bye wu mu kakanhana.

Pɔli ni Barinabasi nɔgana Ancɔsi nibire ni

¹³ Lee kadugo na a Pɔli ni wu tahama-nɔhɔmɔɔ di jé kɔrɔgɔ ka ni Panfɔsi ni, na gari Pɛrizhe kulo li ni Panfili fiige ki ni. Yohana wemu mɛgɛ p'a yiri na Marika ge, wee xuu wu ni wee ya kuri pu fɛni, na gari Zheruzalemu ni.

¹⁴ Ga, a pusamaa di yiri Pɛrizhe ni, na gari kulo la ni lemu mɛgɛ ki ɲɛ Ancɔsi nibire ge, lee ɲɛ Pisidi wo fiige ki kabanugo. Ba Yawutuu wo cadɛɛngɛ k'a nɔ wɛ, a pu bɛ di jé Kile-pɛɛɲɛ puga ki ni na diin.

¹⁵ Ba p'a saliya we ni Kile tudunmɔɔ pu wo Kitabuu pu kalaa xɔ wɛ, a Kile-pɛɛɲɛ puga ki ɲuɲɔfɔɔ wu tuduro tun Pɔli ni Barinabasi mu na: «Na cebooloo, Kile Kafila yɛɛ la bye l'i wa yi mu, yi na já li pye.»

¹⁶ A Pɔli di yiri, na wu keɲɛ yirige, na sipyii pu pye: «Izirayɛli shɛɛn, ni yee piimu p'a fyagi Kile na ge, yi niwegee shan!

¹⁷ Izirayɛli shɛɛn wo Kile w'a wù sefelɛɛ pu ɲaha bulo. Tuun wemu ni pu bye nadadiinmɛɛ Misira

ni ge, w'a pu nagoo jɛhɛ. Lee kadugo na a wu wu wo sefɛɛɛ ti taga pu yeege kee fiige ki ni.

¹⁸ A wu pu keree xu, na pu jɔ sha fo na nɔ yee kɛɛɛ shishɛɛɛ na.

¹⁹ Lee kadugo na w'a shi tɛhɛɛ gbarashuun kyɛɛgi, na wee kɔri yeege Kana fiige ki ni, na fiige ki kan wu sefɛɛɛ pu mu,

²⁰ fo na nɔ yee xhuu shishɛɛɛ ni kɛɛɛ kaguro na (450). Lee kadugo na, a wu kiirikɔɔn kan wu sefɛɛɛ pu mu fo na shɛ nɔ Kilɛ tudunmɔɔ Samuweli wo canja nii li na.

²¹ «Wee tuun wu ni a p'i li sha Kilɛ mu na wu wa pye saan pu jɔnɔ ni. A Kilɛ di Kisi ja Sɔli kan pu mu wee wu pye pu saan. A wee di yee kɛɛɛ shishɛɛɛ (40) ta pu jɔnɔ ni. Wee bi foro Benzhamɛ wo shi wu ni.

²² Ba Kilɛ ya Sɔli laha saanra ti na wɛ, na Dawuda kan pu mu w'a pye pu saan. A wee kaa di daan Kilɛ ni, a Kilɛ di jo: «Sipyɔ wemu nɛ zhaa ge, wee wu jɛ we, Zhese* ja Dawuda we. Wee na ba bye nɛ jɔdaan keree ki bɛɛri pyevɔɔ.»*

²³ A Kilɛ di ba Shɔvɔɔ kan Izirayɛli mu, na foro Dawuda shi wu ni, ba w'a bi yi jo jogana lemu na wɛ, wee jɛ Yesu.

²⁴ Na ta wee sanha ba wɛ, Yohana w'a bi Kilɛ Kafila wu yɛɛ pyi Izirayɛli sipyii pu bɛɛri mu, na pu daajɛnɛ jo pu jurumu wu na, p'i batize.

²⁵ Ba Yohana wo labye wu taaxɔɔ ya tɛɛnɛ wɛ, a wu ganha na yu na: «Yee ya giin na jɔgɔ nɛ wa wɛ? Shɔvɔɔ wemu jaha yee wa wii ge, nɛ wa were-e dɛ! Ga we w'a ma nɛ kadugo ge, wee wu wa. Nɛ cɛɛ nɛ

* **13:22 Zhese:** Wee ninumɔ p'a byi Izayi.

* **13:22 Zaburuu**

wu pye wu bulo, ali na wu tanhaya mɛɛɛ bɛ sanha, nɛ yaa ni lee ni wɛ.* »

²⁶ Lee kadugo na a Pɔli di jo: «Na cebooloo, yee piimu pu ɲɛ Ibirayima yaseye ge, ni yee pii p'a fyagi Kilɛ na ge, pe ɲuwuuro jomɔ pe ya jo yi bɛɛri mu.

²⁷ Bani Yawutuu pii p'a bye Zheruzalɛmu ni ge, pere ni ɲunɔfɛɛ pu bi ta li cɛ na Shɔvɔɔ wu ɲɛ Yesu wɛ. Kilɛ tudunmɔɔ pu jomɔ pemu bɛ pu bi galaa cadɛngɛ bɛɛri ge, pu ya pee bɛ cɛ wɛ; bani p'a Yesu jaagi, na wu gbo. Ga lee funɲɔ ni a p'i pee jomɔ pe ɲɔ fa puyɛ kategee.

²⁸ Ali na ta pu ya kaa la shishiin ta wu na le l'a wu kagbuu xɔ wɛ. Lee bɛ na, a p'i Pilate pye na wu sɔɔ p'i wu gbo.

²⁹ Lee na keree kiimu k'a ka Kilɛ tudunmɔɔ Kitabuu pu ni Yesu shizhaa na ge, pee jomɔ pu bɛɛri ya pye can. Lee kadugo na a p'i wu tirige korikoritige ki na, na shɛ le faɲa ni.

³⁰ Ga, a Kilɛ di wu ɲɛ na yeege xu ni.

³¹ Ba w'a ɲɛ foro xu ni wɛ, pii p'a wu torogo na yiri Galile ni na pa Zheruzalɛmu ni ge, a wu cabyaa niɲɛhɛɲɛ pye na wuyɛ shɛɛ pee na. Pee sipyii pu p'a pye wu sɛɛɛɛ, na wu jomɔ yu Izirayeli sipyii pu mu.

³² Kilɛ bi Jozaama pemu wo ɲɔmɛɛ lɔ wù sefelɛɛ pu mu ge, wèeyɛ pyaa ki bɛ wo kapana ɲunɔ ki ɲɛ, na pee ɲaha jo.

³³ ɲɔmɛɛ le Kilɛ ya lɔ wèe sefelɛɛ pu mu ge, w'a lee fa pu kadugo shɛɛn mu. Kilɛ ya Yesu ɲɛ na yeege xu ni. Lee l'a ka Zaburuu Kitabu koogoo shuun wu ni Yesu shizhaa na na:

* 13:25 Yohana 1:20-27

«Mu ɲɛ nɛ Ja; ɲiɲaa n'a ma se.»*

³⁴ Ba Kilɛ ya Yesu ɲɛ na yeege xu ni wɛ, na jo na wu da ga xhu nige bada wɛ. Lee Kilɛ Kafila w'a shɛ na:

«Fɛfɛɛɛ ɲɔmɛɛ le nɛ lɔ Dawuda mu ge,
nɛ na ba lee ɲɔ fa nakaara baa ni duba ni yi mu.»*

³⁵ Lee wuu na Kilɛ Kafila w'a li shɛ xuu wa bɛ ni sanha na:

«Mu da ga sɔɔ ma Fɛfɛɛɛ Sipya wu wu fɔnhɔ
faɲa ni wɛ.»*

³⁶ Ga Dawuda we w'a pe jomɔ pe jo ge, ba wee ya Kilɛ ɲidaan keree pye xɔ wu wo tuun wu ni wɛ na xhu. A p'i wu le na fara wu sefɛɛɛ pu nixhuyo na. A wu fɔnhɔ.

³⁷ Ga Kilɛ ya Yesu wemu ɲɛ na yeege xu nige, wee ya ta fɔnhɔ wɛ.

³⁸ «Lee na, na cebooloo, wɛɛ ya yaa na li cɛ na Yesu gbɔɔɔ ni wù jurumu w'a da yafa wù mu.

³⁹ Kakuuɲɔɔ kiimu ki ɲɛ yee ya já shɔ ki na Kilɛ tudunmɔɔ Musa wo saliya wu nɔhɔ ni-i ge, wemu bu dà Yesu na, weefɔɔ na zhɔ kee kakuuɲɔɔ ki bɛ na, na kaɲii ta Kilɛ ɲaha tàan Yesu gbɔɔɔ ni.

⁴⁰ Lee wuu na y'a yiye kasɛri, kɔnhɔ Kilɛ tudunmɔɔ p'a yemu jo ge, yee ganha da yi ta wɛ. P'a jo:

⁴¹ «Kilɛ keree la wuuɔɔɛɛ, yi wii,
li na bye kakanhana yee mu,
lee kadugo na yee na gyɛɛgi.
Bani n'a da ba kaa la pye yee wo tuun wu ni.
Ali wa na ba li paari yee mu,

* **13:33** Zaburuu 2:7

* **13:34** Ezayi 55:3

* **13:35** Zaburuu

yee da ga dà li na wε.›*»

⁴² Ba Pòli ni Barinabasi ya pa foro Kile-pεεηε puga ki ni wε, a sipyiire t'i pu pye na cadεεngε ki k'a ma ge, na pu pa jo le kaa le ninunɔ na pee mu sanha.

⁴³ Ba sipyiire t'a ɲɔ kɔn na jaaga wε, Yawutuu niɲεhemεε ni Kile ɲii fyaara sipyii piimu ya jé Yawutuu koo li ni ge, a pee di daha Pòli ni Barinabasi feni. A pee di ganha na pu logoo wari na pu taha Kile wo niime wu feni ni ɲɔmεε fεεre ni.

⁴⁴ Ba cadεεngε k'a pa nɔ wε, a kulo li sipyii pu bεeri di ba binne p'i Kafɔɔ jomɔ logo.

⁴⁵ Ba Yawutuu p'a sipyiire ti ɲa t'a pinne wε, a lee wo ɲεpεen di jé pu ni. A p'i ganha na Pòli kafila wu kaala na wu shehele.

⁴⁶ A Pòli ni Barinabasi di yi finɲε jo pu mu na: «Yee Yawutuu mu Kile Kafila wu bi yaa na fεnhε jo. Ga ma na jo yee ya she wu ni, na li yaha na yee ya yaa ni ɲii sicuumɔ nixhɔbaama ni wε. Ayiwa nime a wu gari shi watii yiri.

⁴⁷ Bani ye Kafɔɔ Kile ya jo wu Kafila wu ni na: «Nε Kile w'a ma tenε na pye kpεengε shi wusama mu,

kɔnhɔ m'a ɲuwuuro ti jomɔ pu yaha p'i nɔ

konɔ ki kabaya shishεεre wu bεeri na.›*»

⁴⁸ Shi wemu ɲε Yawutuu-i ge, ba pee ya pee jomɔ pu logo wε, a pu bεeri fundanga wuu di ganha na Kafɔɔ jomɔ pu sɔni. Piimu bεeri pu bi puyε gbegele p'i sɔɔɲii sicuumɔ nixhɔbaama pu na ge, a pee bεeri di dà Kafɔɔ Yesu na.

⁴⁹ Lee caagagana li na Kafɔɔ jomɔ pu bi jaaga wee xuu wu bεeri ni.

* 13:41 Habakuki 1:5 * 13:47 Ezayi 49:6

⁵⁰ Kulo li megbòhò cèe ni kulo li sipyigbòò piimu pu bye Yawutuu koo li ni ge, a Yawutuu p'i pee sòn wá Pòli ni Barinabasi na, a p'i pu kanha, na pu kòri na yeege pu wo fiige ki ni.

⁵¹ Ga, a Pòli ni Barinabasi nivorowuu di pu tóyò gbazhenhe jahara wo wà, na lee pye sèeri kaa pu feni. A p'i gari Ikone kulo li ni.

⁵² Ga lee be na, a pee n'a daa fee nivomòò pu kunni di ji fundanga ni Fefere Munaa na Ancosi ni.

14

Pòli ni Barinabasi ya kari Ikone kulo li ni

¹ Ba Pòli ni Barinabasi ya nò Ikone ni we, na jé wà be Yawutuu Kile-pèenè puga ki ni. A p'i jomò jo fo Yawutuu nijehemee ni Girekii nijehemee ya pye Yesu n'a daa fee.

² Ga, Yawutuu piimu p'a she pu da dà Yesu na-e ge, a pee di she ganha na shi wusama sòn na waa n'a daa fee pu na.

³ Ga lee be na, a Pòli ni Barinabasi di mò lee kulo li ni. P'a bi Kafò kaa yu, pu bi fyagi wa shishiin na we. Kafò bi sefere kaan pu mu p'a kakanhanjaa ni jaha shesheere pyi. Kee bi li shee na Kafò wo Fereme jomò pu je can.

⁴ A kulo li sheen p'i daa taaya shuun. A taaga ka di bye ni Yawutuu pu ni, a ke k'i bye ni tudunmòò pu ni.

⁵ A Yawutuu pee ni shi wusama ni pu junofee di be nigin na, na p'i Pòli ni Barinabasi kanha. Pu funjò bye p'i pu wá gbo ni kagereye ni.

⁶ Ba Pɔli ni Barinabasi ya pa li cɛ na pu funɲɔ ki wa p'i pee gbo wɛ, a p'i baa kari Likawuni fiige ki ni. Kee fiige ki ni Lisitiri ni Dɛribɛ kuloɲoo k'a bye.
⁷ A p'i Jozaama pu jo wee xuu wu bɛɛri ni.

Na Pɔli ni Barinabasi yaha Lisitiri ni

⁸ Ná wa bye Lisitiri ni w'a bi faan fo wu taasii ni. Wu bi sanha ɲaari ɲa bada wɛ.

⁹ Wee ná wu bi Pɔli jomɔ pu nuri. A Pɔli di wu ɲaha kɔ le wu ni na wii, na wu ta na n'a daa wa wu zɔ wu ni, na wu cuunɲɔ.

¹⁰ A Pɔli di jo ni fanha ni, na ná wu pye: «Yìri yere ma tɔɔyɔ yi na!» A na wu yìri, na yere wu tɔɔyɔ yi na, na ganha na ɲaari.

¹¹ Ba sipyiire t'a lee ɲa wɛ, na jo Likawuni shɛɛn jomɔ pu ni na: «Kakanhana dɛ! Wù kilelɛɛ p'a puyɛ ɲɛri sipyii, na digi na pa naha.»

¹² Girekii kilɛ wemu mɛgɛ ki bye Zesi ge, a p'i wee mɛgɛ le Barinabasi na. Shuun wo wu mɛgɛ ki bye Hɛrimɛsi ge, a p'i wee mɛgɛ le Pɔli na. Bani Pɔli w'a bye jomɔ pu jovɔɔ.

¹³ Zesi tapɛɛɲɛ puga ki bye kulo li tajege ki ni. A wu saraya ɲaha shɔɔnrivɔɔ wu shɛ wee xuu wu ni ni nupɛhɛɛ ni, na ki to ni tige fyɛɛnrɛ ni. Wu ni sipyiire ti bi giin p'i saraga wolo Barinabasi ni Pɔli mu.

¹⁴ Ga ba Pɔli ni Barinabasi ya lee ɲa wɛ, a pu loyire wuu di pu fadeye shɛɛngi, na baa kari sipyiire ti fɛni, na ganha na sɛlɛ na:

¹⁵ «Wu ɲaniinɛɛ ɲaha na yee di le pyi wɛ? Wèe bɛ pu ɲɛ sipyii ba yee wa wɛ. Wèe ya pa Kilɛ Jozaama jo yee mu, jo yi ke ɲunɲɔ baa pɛɛɲɛ ke ɲɔ yaha, y'i dà Kilɛ ɲii wo wu na. Y'i da wu pɛlɛ, wee wemu w'a

fugba, ni jɪŋɛ, ni suumɔ lɔhɔ, ni ki funŋɔ yaŋmuyɔ yi bɛɛri yaa ge.

¹⁶ Taashiinɛ li ni Kilɛ bi shi wu bɛɛri yaha wu na wuyɛ jɪdaaŋ koro jaari,

¹⁷ Ga lee bɛ na Kilɛ bi wuyɛ shɛɛ pu na ni kasaanɔa niŋɛhɛŋɛɛ ni. W'a zanha shaan yee mu na yiri fugba we ni, na yee shinma jɔgi wu tuun ni, na jɔlige niŋɛhɛŋɛ kaan yee mu, na fundanga kaan yee mu.»

¹⁸ Pɔli ya yee bɛɛri jo, ga jɛɛɛ yɛ li bi fɔ p'i sipyiire ti jaha kɔn kanha niyɛ yi gbo wu na.

¹⁹ Na pu yaha lee na, a Yawutuu p'i di yiri Ancɔsi nibire ni Ikone ni na pa. A p'i sipyiire ti faanna fo p'a kagereye taga Pɔli wá shan, na p'i wu gbo. Lee kadugo na a p'i wu fuulo na shɛ wá kulo li kadugo yiri, bani pu bi giin na w'a xu xɔ.

²⁰ Ga ba n'a daa fɛɛ p'a shɛ wu kuuri wɛ, a wu yiri jé kanha ki ni. Kee caŋa ki jɪmuguro na a Pɔli ni Barinabasi di yiri wà na kari Deribɛ ni.

Tudunmɔɔ p'a kuri kari Ancɔsi nigbo wu wo egilizi wu ni

²¹ Pɔli ni Barinabasi ya Kilɛ Jozaama pu jo Deribɛ kulo li ni. A sipyiŋɛhɛmɛɛ di dà Yesu na. Lee kadugo na a p'i guri kari Lisitiri ni, ni Ikone, ni Ancɔsi nibire ni.

²² P'a bi Yesu n'a daa fɛɛ pu logoo wari, na pu yeri na pu kori yaha n'a daa wu ni pu da se jaha na. Bani p'a bi pu pyi na: «Li waha l'i waha, wèe na venhɛ kanhama niŋɛhɛmɛɛ na, yani wù pa jé Kilɛ wo saanra ti ni ge.»

²³ Pɔli ni Barinabasi ya pii jaha bulo na pye jahagbaa fɛɛ egilizii pu bɛɛri nigin nigin ni. Lee

kadugo na a p'i suun le, na Kile jɛɛri pee sipyii pu mu. Kafɔ wemu na p'a dɔ ge, a p'i pu kaa le wee keɛ ni, kɔnhɔ wu bye pu tɛgɛvɔɔ.

²⁴ Lee kadugo na a Pɔli ni Barinabasi di Pisidi kɔn jɛri, na gari Panfili fiige ki ni.

²⁵ A p'i Kile Kafila jo Pɛrizhe kulo li ni na na kari kulo la ni lee mɛgɛ jɛ Atali.

²⁶ A p'i jɛ kɔɔgbɔhɔ ka ni na kari Ancɔsi nigbɔ wu ni Siiri fiige ki ni. Wee xuu wu ni n'a daa fɛɛ p'a bi pu kaa le Kile keɛ ni. Labye wemu na p'a xɔ mɛ ge, a p'i na yiri wɔ lee kulo li ni na ma wee labye wu fɛni.

²⁷ Ba p'a nɔ Ancɔsi ni tuun wemu ni wɛ, keree kiimu bɛɛri p'a pye Kile baraga ni ge, a p'i n'a daa fɛɛ pu pinne, na kee bɛɛri paari pu mu. Shi wemu jɛ Yawutuu wɛ, mugigana lemu na Kile ya kujɔɔ mugi wee bɛ mu, kɔnhɔ pu bɛ di dɔ Yesu na ge, a p'i yee bɛ paari.

²⁸ A Pɔli ni Barinabasi di taatuunnɔ pye Ancɔsi n'a daa fɛɛ pu yiri.

15

Yesu n'a daa fɛɛ p'a pinneɛɛ kemu pye Zheruzalemu ni ge

¹ Ayiwa, a namaa pii di ba yiri Zhude fiige ki ni na pa Ancɔsi ni. A p'i ba ganha na kalaa watii kaan cebooloo n'a daa fɛɛ pu mu na: «Na saha ni Kile tudunmɔɔ Musa wo saliya wu ni, yee ya cekɔɔnrɔ pye wɛ, yee da zhɔ wɛ.»

² Pɔli ni Barinabasi ya ta sɔɔ pee jomɔ pu na wɛ. A l'i bye nakaagbɔɔrɔ pu tɛ ni, fo Ancɔsi n'a daa fɛɛ p'a n'a daa fɛɛ pii fara Pɔli ni Barinabasi na, p'i shɛ

li tiinne tiin Zheruzalemu ni, pu ni tudunmoo pee ni noholee pu ni.

³ A egilizi wu pu tun kari, a pu nigariwuu di doro Fenisi fiige ni Samari fiige ki ni. Shi wemu je Yawutuu-i ge, wee ya soo Kile jomoo pu na soogana lemu na ge, a p'i yee paari wee xuu wu n'a daa fee pu mu. A pee jomoo p'i daan pu cebooloo pu ni xuuni.

⁴ Ba Poli ni Barinabasi ya no Zheruzalemu ni we, a n'a daa fee p'i pu juugo ciri cirigazaana na. Tudunmoo pee ni noholee pu beeri bi bye wa. P'a ja keree kiimu beeri pye Kile baraga ni ge, a p'i kee beeri paari Zheruzalemu n'a daa fee pu mu.

⁵ Farizheen piimu p'a da Yesu na ge, a pii di yiri pu ni na jo: «Shi wemu je Yawutuu we, piimu p'a da Yesu na wee shi wu ni ge, pee wo cekoonro bye je fanha. Na fara lee na, p'a yaa na paari na sahani ni Musa wo saliya wu ni.»

⁶ Lee wuu na, a tudunmoo pee ni noholee p'i puye ja na binne tiin, konho p'i yee suguri shiizhan.

⁷ Ba jomoo p'a pa jeri nakaagboroo pu te ni we, a Pyeri di ba yiri yere na jo: «Na cebooloo, yeeye pyaa wa li fiin na Kile ya ne naha bulo fo taatuunno ni, konho ne Kile Jozaama pu jo shi wusama be mu wemu je Yawutuu we, konho p'i Kile jomoo logo p'i da Yesu na.

⁸ Kile wemu w'a sipyii beeri zoloo ce ge, wee ya li ce na wee ya soo pu na. Lee wuu na Fefere Munaa l'a tigi pu na ba l'a tigi wee na tigigana lemu na we.

⁹ Lee ya ta zoonrogo pye we. L'a pu zoloo fiinne, bani p'a da Yesu na.

¹⁰ Ni li wa mu, naha na yee di wa giin y'i Kile taanna di wii we? Wee sefelee ni weeye pyaa ya ta

já tuguro temu na-ε ge, ɲaha na y'i wa giin y'i tee taha n'a daa fεε pu ɲuɲo ni wε?

¹¹ Dagana lemu na yee ya dà na yee ya shɔ Kafɔɔ Yesu wo niimε wu gbɔɔrɔ ni ge, mu li wa pii bε shizhaa na.»

¹² A sipyii pu bεeri di cari cari puyε na, na Pɔli ni Barinabasi yε bε wo nijoyo logo. Kilε ya kakanhaɲaa ni ɲaha shεshεere temu pye pu mu shi wu niɲε ni wemu ɲε Yawutuu wε ge, a p'i yee bεeri paari sipyiire ti mu.

¹³ Ba Pɔli ni Barinabasi ya jo xɔ wε, a Yakuba di jomɔ pu lɔ na jo: «Na cebooloo, yi niwegee shan, y'i na kafila wu logo!

¹⁴ Shi wemu ɲε Yawutuu-i ge, yahagana lemu na Kilε ya wu kasεεge yaha wee shi wu na fo taashiine li ni ge, na pii ɲaha bulo pu ni na pye wuyε pyaa wuu ge, Simɔ ya yee bεeri paari na xɔ yee mu.

¹⁵ Simɔ wo jomɔ pe ni Kilε tudunmɔɔ pu wo pu bεeri ɲε ninumɔ, bani l'a ka Kitabu wu ni na Kafɔɔ ya jo na:

¹⁶ Lee kadugo na, n'a da ba guri ba.

Dawuda puga ke k'a to ge,

n'a da ba kee yerenεvonɔ yerenε.

N'a da ba ki kataha ki bεeri yirige, di ki tii.

¹⁷ Kɔnhɔ sipyiire tisara bεeri di Kafɔɔ sha ni shi wu bεeri n'a yiri na pye nayε wo ge.

¹⁸ Yee Kafɔɔ ya jo.

Wee w'a kii keree kii shε fo taatuunnɔ ni.»*

¹⁹ Lee kadugo na a Yakuba di jo: «Lee wuu na, shi wemu ɲε Yawutuu wε, wu d'a sɔɔ Kilε Kafila wu na

* **15:18** Amɔsi 9:11-12

ge, nε funηo na, wèe ya yaa na waha watii taha wu na wε.

²⁰ Ga yi yere wù sεmε tun pu mu, na saraya yatooyo yemu p'a gbuu yapεεε na ge, pu ganha ba yee xaara xaa wε. Na pu ganha ba dodooro pyi wε, na pu ganha ba yaxuyo, kelee shishan xaa wε.

²¹ Bani na lo fo taatuunnō li ni, kulogoo ki bεeri ni, Kile-pεεηε piyεyε yi ni, lee yεε li l'a gaan na saha ni Musa wo saliya wu ni cadeεnge bεeri na.»

Tudunmoo p'a sεmε tun n'a daafεε pii mu piimu ηε Yawutuu wε

²² Yakuba jomō p'a bi bε tudunmoo ni nōhōlee, ni n'a daa fεε pu mu. A pu pii pinne ni Pōli ni Barinabasi ni, na pee tun kari Ancōsi ni. A p'i nahagbaa fεε shuun wa naha bulo n'a daa fεε pu ni. Wa mεge ηε na Zhude, p'i wu pyi na Barisabasi, shuun wo wu mεge ηε na Silasi.

²³ A p'i sεmε wu le pu keηε ni. L'a bi ka wee sεmε wu ni na:

«Wèe piimu pu ηε tudunmoo pu ge, wèe ni egilizi nōhōlee ni n'a daa fεε pu p'a we sεmε we tun wù cebooloo n'a daa fεε pu mu piimu ηε Yawutuu wε, na ηε Ancōsi kulo le, ni Siiri fiige ke, ni Silisi fiige ki ni ge:

Wèe ya yi shaari.

²⁴ Wèe ya logo na sipyii pii ya yìri wèe yíri naha, na shε kafila wa taga yee hakilee pu wuregi, fo l'a pye yee mu funzhaga; na ta wèe di ya pu tun wε.

²⁵ Lee wuu na wèe ya wùye ηa, na bε nigin na, na li ta l'a poro na sipyii pii fara wù taanpiineε Pōli ni Barinabasi na, wù pee tun yi mu.

26 Pii namaa shuun we ya puyε kan Kafɔɔ Yesu wo labye wu mu, fo na li pye jεεε yε l'a fɔ p'i xhu kanhama kenε ni.

27 Lee wuu na wèe ya Zhude ni Silasi pinne ni pu ni, kɔnhɔ jomɔ pemu wèe ya ka sεmε wu ni ge, p'i pee jo yi mu ɲɔ ni ɲɔ.

28 L'a taan Fεfεεε Munaa ni wèe bε ni, nago wù ganha da tuguro tatii taha yi na, kii keree kii kadugo na wε. Kee keree ki kaa wèe ya jo waha mε yi mu.

29 Yi ganha ba yapεεε xaara, kelee shishan, kelee yaxuyo xaa wε; y'i dɔdɔɔrɔ yaha. Yi bu já yiyε tanha kii keree kii na, lee ya ɲɔ. Kilε wu tuun wa shε wu na.»

30 A p'i Pɔli, Barinabasi, Zhude ni Silasi yε yaha kari Ancɔsi ni. Ba pee ya nɔ wà wε, na n'a daa fεε pu bεeri yiri pinne, na sεmε wu kan pu mu.

31 Ba p'a wee sεmε wu kalaa wε, a lee yεε l'i pu funɲɔ taan xuuni.

32 Zhude ni Silasi yε bε di bye Kilε tudunmɔɔ, a p'i yεε kan n'a daa fεε pu mu, na pu logoo waha, na samɔhɔrɔ le pu ni.

33 A p'i cabyaa kii pye ni pu ni Ancɔsi ni. Lee kadugo na a p'i koo sha. A p'i li kan pu mu, na pu pye na Kilε wu pu naha shε pu tunvεε pu yiri, na pu shε kanha ta ɲajinε na.

34 [Ga lee bε na, a l'i daan Silasi ni wee wu kori Ancɔsi ni.]

35 A Pɔli ni Barinabasi di gori Ancɔsi ni. Pee ni sipyii piitiilee bi n'a daa fεε pu kalaa, na Kafɔɔ wo Jozaama pu bε yεε pyi.

Pɔli ni Barinabasi ya waagi

³⁶ Caṇa ka Pɔli ya pa Barinabasi pye: «Barinabasi, kulogoo kiimu ni wɛɛ ya toro, na Kilɛ Kafila jo wà ge, wù kuri wù doro kee ni, wù ki n'a daa fɛɛ pu pɛɛgi pu bi se ɲaha na n'a daa wu ni.»

³⁷ Pu nigariwuu, Barinabasi funṇɔ bye, Yohana wemu p'a bi Marika ge, wee bɛ wu pinne ni pu ni.

³⁸ Ga Pɔli ya ta sɔɔ Yohana wu pinne ni pu ni wɛ. Bani na pu yaha Panfili fiige ki ni w'a pa guri pu fɛni na labye wu ta wu sanha xhɔ wɛ.

³⁹ A l'i bye gilege Pɔli ni Barinabasi tɛ ni, fo na pu pye p'a waagi. A Barinabasi di gari ni Marika ni. A pu shuun wu jé kɔrɔgɔ ka ni na kari Sipɛɛ ni.

⁴⁰ A Pɔli di Silasi ɲaha bulo. A n'a daa fɛɛ p'i pu kaa le Kafɔɔ kenɛ ni.

⁴¹ A p'i Siiri ni Silisi fiye yi bɛɛri ɲaari, na samɔhɔrɔ le n'a daa fɛɛ pu ni.

16

Timote ya fara Pɔli ni Silasi na

¹ A Pɔli ni Silasi di gari Dɛribɛ ni, a p'i foro wà, na gari Lisitiri kulo li ni. Na shɛ n'a daa fɔɔ lɛvɔɔ wa ta wà, wee mɛgɛ ɲɛ na Timote. Wu nu bye Yawutuu n'a daa fɔɔ wa, ga wu to w'i ɲɛ Gireki.

² N'a daa fɛɛ piimu pu bye Lisitiri ni Ikone ni ge, pee bɛɛri bi Timote mɛsaɲa yu.

³ Lee wuu na Pɔli ya li sha na Timote wu pye wu kapyebyɛɲii. Yawutuu pu wuu na w'a Timote kɔn, bani pu bɛɛri bi li cɛ na Gireki wu ɲɛ wu to we.

⁴ Pu nigariwuu ya toro kulogoo kiimu bɛɛri ni ge, tudunmɔɔ pee ni Zheruzalɛmu nɔhɔlɛɛ p'a keree kiimu tenɛ ge, a Pɔli di kee bɛɛri paari pu mu, na p'a kee pyi.

⁵ Lee l'a bi n'a daa fεε pu pye pu na se ɲaha na n'a daa wu ni, egilizii pu ni. A la di ganha na faraa pu na caɲa bεeri.

Pɔli ya kashεε la ɲa Torowasi ni

⁶ A Kile Munaa l'i pu ɲaha kɔn Kile Kafila wu jo na Azi fiige ki ni. A p'i Firizi ni Galasi fiye yi ja toro.

⁷ Ba p'a tεεɲε Misi fiige ki na wε, a p'i ganha na giin p'i jε Bitini ni, ga Yesu Munaa li ya ta sɔɔ pu jε wà wε.

⁸ A p'i doro Misi kabanugo na kari Torowasi ni.

⁹ Kee caɲa ki piige Pɔli ya kashεε la ɲa. A wu Masedɔni shen ná wa niyerege ɲa wu na wu ɲεeri na yu: «Pɔli, ɲɔ mayε na, m'a ba Masedɔni ni, m'a ba wù tεge.»

¹⁰ Ba Pɔli ya lee ɲa wε, taapile ni a wu gbegele, na shε Masedɔni fiige ki ni. A wèe di li cε nakaara baa jo Kile yε pyaa k'a jo na wèe pu shε Kile Jozaama pu jo pii sipyii pii mu.

Lidi ya pye Kafɔɔ Yesu wo n'a daa fɔɔ Filipi kulo li ni

¹¹ A wèe di jε kɔrɔɔ ka ni Torowasi ni, na nɔ Samoturasi ni. Tee ɲimuguro ti na wèe ya nɔ Nerapolisi kulo li ni.

¹² A wèe di foro wà, na gari Filipi ni. Lee ɲε Masedɔni fiige ki kugbɔɔ le, na ɲε Oromε fanha ki tatεεngε ka. A wèe di cabyaa pye lee kulo li ni.

¹³ Ba cadεεngε k'a pa nɔ wε, a wèe di shε kanha ki kadugo. Bani wèe bi giin na xuu wa wa wà pu mu dugo ki ɲɔ na, wee ɲε pu Kile-ɲεrεge tapyege. Ba wèe ya nɔ wà wε, na cèe pii ta p'a puyε pinne wà, a wèe di Kile Kafila jo pee mu.

¹⁴ Cee nigin wa bye pee ni, wee bi jé Yawutuu pu wo Kile koro li ni, wee mege je Lidi. Wu kulo mege di je Tiyaatiiri. Fajeeyu wu bi beree, yemu pereme ya waha ge. Wu bi Kile pele A wu ganha na we kafila we nuri, a Kafoo di fungongo fere kan wu mu w'a Pɔli kafila wu naha ce.

¹⁵ A wu ni wu puga shen pu beeri di batize. A wu Pɔli ni wu kaafee pu jeeeri na: «Yee bi dà li na na ne dà see na Kafoo na, yi pa digi na puga.» A wu wèe karamu fo wèe ya soo.

Pɔli ni Silasi ya le kaso ni Filipi kulo li ni

¹⁶ Cana ka wèe ya kari Kile tajeerege ni, a bulozho wa di wèe juɲɔ círi. Jina wa wu bye wee ni, wee baraga ni wu bi celro pyi. Tee celro ti ni w'a bi wari nipeheme taa na gaan wu Kafoo mu.

¹⁷ A wee cee jinaa wo wu daha yaha wèe feni, na sele, na yu: «Kile-gbɔtabaaga wo kapyebyii pu je pii namaa piiri. Nuwuuro ya daa koo lemu ni ge, lee kaa p'a yu yee mu.»

¹⁸ Wee cee wu bi taha yaha Pɔli ye feni cana beeri na yee yu. Cana ka, a Pɔli di ba ganha na nmahana jeri, na jina wu pye: «Yesu Kirisa mege na, jina, foro cee wu ni!» Taapile ni a jina wu foro cee wu ni.

¹⁹ Ba wee bulozho wu kafee ya pu wari ta koro li na l'a to we, a p'i Pɔli ni Silasi co kari kiiri koon kurunɔ ki mu.

²⁰ Ba p'a no wà we, na Orome fanhafee pu pye: «Pii namaa pii ya wèe kulo li wuregi, Yawutuu pu je pii.

21 P'a sipyii pu kalaa keree kii ni na ta wèe Oromε shεen wo saliya wu ya gbara kee na wε, wèe di ya yaa w'a kee keree ki pyi bε wε.»

22 Ba sipyiire t'a pee jomα pu logo wε, a p'i yìri Pòli ni Silasi fεni. A fanhafεε p'i jo na pu pu fadeye wolo pu na, p'i pu kpøn ni susαlαα ni.

23 Ba p'a pu deele kpøn wε, na pu le kaso ni. A fanhafεε p'i yi jo kaso gbaha ki kasεεge pyevαα wu mu na p'a pu kasεri xuuni.

24 Ba kaso gbaha ki kasεεge pyevαα w'a yee logo wε, a wu shε Pòli ni Silasi yaha kaso gbaha ki funηα pura la ni, na pu tααyα le tige ka ni na pα.

25 Ba jιηε k'a pa jι wε, a Pòli ni Silasi di ganha na Kile jεεri, na Kile masαηα yoyo cee. Kasolemεε pusamaa bεeri bi yee nuri.

26 Na pu yaha lee na, a jιηε k'i wakaraa cεε xuuni, na kaso gbaha ki jahara fo na ki gburaya yi bεeri pye y'a mugi yiyε ni. A kasolemεε pu bεeri wo tααrα shαnhαyα y'i bahala wolo.

27 Ba kaso gbaha ki kasεεge pyevαα w'a jε, na gburaya yi bεeri ta y'a mugi wε, a wu wu ηmαpara kααngi li kαrαgα ni di daga wuyε gbo, bani wu bi giin na kasolemεε pu bεeri ya paa.

28 A Pòli di mujuugbαα wá na: «Ma ganha da kakuunα pye mayε na wε, wèe bεeri wa naha.»

29 A kaso gbaha ki kasεεge pyevαα wu jo na pu sokinna le pa. A wu gburogi jé kaso gbapire li ni. W'a bi fya fo na fuguri, a lee di wu pye w'a shε do Pòli ni Silasi tααyα ni.

30 Lee kadugo na a wu Pòli ni Silasi yeege kpεεnge ki na, na pu pye: «Na jahafεε, leke nε d'a yaa na pye, kαnhα di juwuuro ta wε?»

31 A p'i wu jɔ shɔ na: «Dà Kafɔɔ Yesu na, ma na zhɔ ma ni ma puga shɛɛn pu bɛɛri.»

32 Lee kadugo na a Pɔli ni Silasi di Kafɔɔ jomɔ pu jo wu ni wu puga shɛɛn pu bɛɛri mu.

33 Kee jɪnɪŋɛ kiye pyaa na, a kasogbaha ki kasɛɛgɛ pyevɔɔ wu Pɔli ni Silasi ye nɔɔyɔ yi wɛɛ pye. A wu ni wu puga shɛɛn pu bɛɛri di batize.

34 Lee bɛɛri kadugo na a wu gari ni pu ni wu kaban, na shɛ yalige kan pu mu. A we na we ni wu puga shɛɛn bɛɛri di fundanga pye xuuni, bani p'a dà Kilɛ na.

35 Ba jɪga k'a mugi wɛ, a Oromɛ fanha ki jɪŋɔfɛɛ p'i fanhafɛɛ pii tun kasogbaha ki kasɛɛgɛ pyevɔɔ wu mu na wu Pɔli ni Silasi yaha.

36 A kasogbaha ki kasɛɛgɛ pyevɔɔ wu pee jomɔ pu jo Pɔli ni Silasi mu na: «Oromɛ fanha ki jɪŋɔfɛɛ p'a tuduro yaha pa, na pu yi yaha. Yi foro, yi da gaanɪ jɪnɪŋɛ na.»

37 A Pɔli di pee fanhafɛɛ pu pye: «P'a wèe kpɔn sipyii pu bɛɛri jɪi na kiiri kɔnbaa wèe na, na ta wèe bɛ di jɛ Oromɛ kulo li sipyii. Lee kadugo na na ba wèe le kaso ni. P'i giin p'i wèe peelee yeege nime kaso wu ni gɛ? Tapyege wa lee na bada wɛ; na puyɛ pyaa ki pa wù yeege kaso wu ni naha!»

38 A pee di guri na shɛ pee jomɔ pu jo Oromɛ fanha ki jɪŋɔfɛɛ pu mu. Ba p'a logo na Pɔli ni Silasi bɛ jɛ Oromɛ shɛɛn wɛ, a p'i fya.

39 Lee na a p'i ba kafari sha Pɔli ni Silasi mu. A p'i pu yaha na pu jɛɛri na pu jɔ puyɛ na p'i foro kulo li ni.

40 Ba Pɔli ni Silasi ya foro kasogbaha ki ni wɛ, a p'i gari Lidi kaban, na shɛ cebooloo pii ta wà. A p'i pee yɛri na samɔhɔɔ le pu ni, na na kari.

17

Pɔli ni Silasi ya Kilɛ Kafila jo Tesaloniki kulo li ni

¹ Pɔli ni Silasi ya foro Anfipolisi kulo li ni, na shɛ doro Apoloni kulo li bɛ ni. A p'i shɛ nɔ kulo la ni lee mɛgɛ jɛ na Tesaloniki. Yawutuu Kilɛ-pɛɛɛɛ puga ka bye wà.

² A Pɔli di jé kee Kilɛ-pɛɛɛɛ puga ki ni ba w'a tee na li pyi wɛ. A wu cadɛɛnyɛ taanri pye na taha yiyɛ na na se na Yawutuu pu juɲɔ cirini, na Kilɛ Kafila wu jaha yu pu mu.

³ Pɔli bi Kilɛ Kafila wu jaha shɛɛ pu na na fiɲɲɛ, na yi yu pu mu na saha ni wee Kafila wu ni na Kilɛ ya wemu jaha bulo na pye Shɔvɔɔ ge, na wee na venhɛ ganha na na xu. Lee bɛɛri kadugo na, wu na ba jɛ na foro xu ni. A wu pu pye: «Yesu wemu kaa wɛɛ ya yu yee mu ge, wee Kilɛ ya pye Shɔvɔɔ we.

⁴ A Yawutuu pii di wee kafila wu ta can, a pee di ba dà Yesu na, na fara Pɔli ni Silasi na. A Girekii Kilɛ jɲi fyaara sipyii nɲɛhɛmɛɛ pii bɛ di dà Yesu na ni mɛgbɔhɔ cɛɛ nɲɛhɛmɛɛ pii bɛ.

⁵ Ga, a lee di jɲizhaga yirige Yawutuu pusamaa mu. A pee di lapyebaalaa sipyiɲmuyɔ ya faanna pinne, na pee sɔn wá Pɔli ni Silasi na. A pee di tunmɔ taga kulo li bɛɛri wuregi. A p'i puyɛ faari kari Pɔli ni Silasi taɔɲɔ ni ná wa puga, wee mɛgɛ jɛ Zhasɔn.

⁶ Ba p'a shɛ fɔ Pɔli ni Silasi ni wɛ, a p'i Zhasɔn ni n'a daa fɛɛ pii bɛ co, na pee fuulo kari fanhafɛɛ pu yíri. A p'i ganha na sɛɛ na: «Yi li wii, sipyii pii p'a fiige ki bɛɛri wuregi ge, pee p'a nɔ wɛɛ bɛ mu naha,

⁷ a Zhasɔn di pu tirige wu puga. Keree kii p'a byi ge, kee ya bɛ ni Oromɛ saannaa pu bɛɛri juɲɔfɔɔ

Sezari wo saliya wu ni wε, bani p'a yu na saan wa betii wu jε, wee mεge jε Yesu.»

⁸ Ba kulo li sipyii ni fanhafεε p'a pee jomɔ pu logo wε, a pee jomɔ p'i pu fungɔnyɔ wuregi.

⁹ M'a Zhasɔn ni n'a daa fεε pu ja p'a yaha ge, jomεε p'a kan fanhafεε pu mu.

Pɔli ni Silasi ya Kilε Kafila jo Bere kulo li ni

¹⁰ Ba fanhafεε p'a n'a daa fεε pu yaha wε, kee caɲa ki piige kiyε pyaa ni p'a Pɔli ni Silasi yaha kari Bere ni. Ba p'a nɔ wà wε, na she jé Yawutuu Kilε-pεεjε puga ki ni, na Kilε Kafila jo sipyii pu mu.

¹¹ Pee bi pɔrɔ Tesaloniki shεen na, a p'i sɔɔ Kilε Kafila wu na ni fundanga ni, na Kitabu wu suguri caɲa bεeri kee keree ki bi jε can.

¹² A Yawutuu nijehεmεε di dà Yesu na. A megbohɔ cèe nijehεmεε di dà Yesu na Girekii pu bε ni, na fara namaa nijehεmεε pii bε na.

¹³ Ga ba Tesaloniki kulo li Yawutuu p'a pa yi logo na Pɔli ya Kilε Kafila wu yu Bere bε ni wε, a p'i yiri, na she Bere shεen pu sɔn wá pu na.

¹⁴ Ba lee ya pye wε, taapile ni a n'a daa fεε p'i gari ni Pɔli ni suumɔ lɔhɔ ki jɔ na, na wu le kɔrɔgɔ ka ni.

¹⁵ A pii di binne ni wu ni fo na she nɔ Atɛni kulo li ni. A Silasi ni Timote di gori Bere kulo li ni. Ba Pɔli torogovεε pu kuriduun ya nɔ wε, a wu pu tun na pu pa Timote ni Silasi pye, na p'a se tɔvuyo na wee fɛni Atɛni ni.

Pɔli ya yu ni Atɛni kulo li sipyii pu ni

¹⁶ Na Pɔli yaha Atɛni ni wu na Timote ni Silasi yε sigée, a wu ba li sεeri na li ta Atɛni kulo l'a ji yapεrεε na. A lee di bye wu mu funzhaga.

17 Lee wuu na wu bi se Kile-pɛɛɛɛ puga ki ni na yu ni Yawutuu pu ni, ni Girekii piimu bi fyagi Kile na ge. W'a bi se pinnɛɛ kɛɛnyɛ na canja bɛɛri, wu bu wemu ta wà, w'a ganha na yu ni weefɔɔ ni.

18 Fungɔngɔ fɛɛ kuruyo yemu p'a bi byi na Epikurɛ ni Sitoyiki ge, a yee wo sipyii pii di ba ganha na yu ni Pɔli ni. A pii di jo pu ni na: «Karuɔɔ baa jomɔ peke we di wa yu wɛ?» A pii bɛ di jo: «Li jɛ ma na giin kileɛɛ piitiilee kaa w'a yu wɛɛ ya piimu cɛ wɛ.» P'a yee jo bani Pɔli bi Yesu wo Jozaama pu yɛɛ pyi, na xujɛnɛ li bɛ kaa yu.

19 A p'i gari ni Pɔli ni kulo li pinnɛɛ kɛɛngɛ ka na, kee mɛgɛ jɛ na Ayeropazi. Ba p'a nɔ wà wɛ, na Pɔli yege na: «Kalaafomɔ wemu ni m'a pa ge, ta wɛɛ na já wu logo?

20 Yemu bɛɛri wɛɛ ya nuri mu jɔ na ge, yee bɛɛri jɛ wɛɛ mu nivoyo. Lee wuu na wɛɛ ya giin m'a yee jaha jo wù mu.» [

21 Atɛni shɛɛn ni pu nadadiinmɛɛ bi ma pu tuun bɛɛri torogo kafilafomɔ jo ni wu logo na.]

22 A Pɔli di yiri yere kee kɛɛngɛ ki na na jo: «Atɛni shɛɛn, nɛ yee kasɛri na yee ta yee na jɛ Kile shavɛɛ see wuu.

23 Na nɛ yaha nɛ na jaari yee kulo li ni, nɛ yee Kile tashaya saraya yi tawoloyo niɲɛhɛyɛ ja. Nɛ nigin ja yee pɛɛɛɛ yaɲmuyɔ yi ni l'a ka kee na na: «Yaaga kemu k'a bɛɛ ki tuugo di ya cɛ-ɛ ge, kee saraya yi tawologo.» Lee na yaaga kemu yee ya bɛɛ, yee di ya ki cɛ-ɛ ge, kee kaa nɛ yu yee mu.

24 «Wee jɛ Kile, wemu w'a konɔ ni ki funɔɔ yaɲmuyɔ bɛɛri yàa ge. Wee wu jɛ fugba ni jɲɛ yaavɔɔ wu bɛ. Wee ya dɛn sipya kɛɛɛ puyaaga funɔɔ ni wɛ.

25 Wee Kilɛ wu mago ɲɛ sipya keɲɛ labye na na wee Kilɛ w'a dɛri wɛ. Bani wee w'a ɲiiɸɛɛɛ ti kaan sipyii mu; kafɛɛɛɛ kemu sipyii ya ɲmɔni ge, na kee bɛ kaan, ni yaɲmuyɔ yi saya bɛɛri.

26 Sipya nigin ni w'a shi wu bɛɛri yeege, na wee yaha ɲiɲɛ ki kabaya yi bɛɛri na. Na tɛhɛnɛ yaha pu tɛɛgɛɛ ni pu tatiinyɛ na.

27 W'a kii keree kii bɛɛri pye, kɔnhɔ sipyii di wee Kilɛ kabaɲa sha p'i fulo wee na. Kɔnhɔ pu daalapye wuu di wee Kilɛ ta, bani Kilɛ sanha ya lii wa shishiin na wɛ.

28 Bani

«Wee w'a wèe yàa, na ɲiiɸɛɛɛ kan wèe mu,
na seɸɛɛɛ bɛ kan wèe mu wù já w'à ɲɛri.»

Mu yee wo yoccelee pii bɛ ya jo na:

«Kilɛ ni wèe ya foro.»

29 «Kilɛ ni wèe ya foro. Lee na wèe bi foro Kilɛ ni, wèe ya yaa na li cɛ na sipyii keye y'a pɛɛɲɛ yaɲmuyɔ yemu yàa ni sanni, kelee warifyɛn, kelee kagereye ni ge, na Kilɛ ɲɛ ba yee pɛɛɲɛ yaɲmuyɔ yi ɲɛ wɛ.

30 Lee kadugo na a Pɔli di jo: «Kilɛ ya taatorogoo keree ki wii nige wɛ, bani ki cɛbaara t'a bi yee pye yee na ki pyi. Ga nime, Kilɛ funɲɔ wa sipyii bɛɛri pu kee keree ki yaha p'i daburajɛ jo xuu wu bɛɛri ni, pu da wee Kilɛ pɛɛ.

31 Bani Kilɛ ya caɲa ka tɛɲɛ, kee na wu da ba kiiri kɔn kɔɲɔ ki bɛɛri na ni tiime ni. Kilɛ yɛ pyaa ya ná wemu ɲaha bulo ge, wee wu da bye kiiri wu kɔnvɔɔ. Kilɛ ya ɲaha shɛshɛɛɛ temu shɛ sipyii na wee shizhaa na ge, tee ɲɛ na wee ɲɛ na yeege xu ni.»

³² Ba p'a xujɛnɛ li kaa logo wɛ, a p'i ganha na wu la wo. A pii di jo: «Caŋa katii wèe da ba yi saya logo ma mu.»

³³ A Pɔli di foro pu niŋɛ ni na kari.

³⁴ Lee bɛ na, a pii di fara Pɔli na, na bye Yesu n'a daa fɛɛ. Pee n'a daa fɛɛ pu ni, kulo li kiirikɔɔn kurunɔ ki sipya wa bye pu ni wee mɛgɛ jɛ Denisi, na fara cee wa bɛ na wee mɛgɛ jɛ Damarisi, ni sipyii pii bɛ.

18

Pɔli ya jé Korɛnte kulo li ni

¹ Lee kadugo na a Pɔli di yìri Atɛni ni, na gari Korɛnte ni.

² Ba w'a nɔ wà wɛ, na ná wa ja wà wee mɛgɛ jɛ na Akilasi. Yawutu wu bye wii wu d'a se Pɔn fiige ki ni. Pee nibavomɔɔ pu bye, wu ni wu shɔ Pirisili na yìri Itali fiige ki ni, bani saannaa Kulodi bi jo na Yawutuu pu bɛɛri pu foro Oromɛ ni. Lee l'a Akilasi ni wu shɔ wu pye p'a yìri Itali fiige ki ni na pa. A Pɔli di shɛ foro pu na.

³ A wu karijɛɛgɛ lenɛ ni pu ni, na diin pu yìri bani pu shuun wu bɛɛri bi labyenumɔ pyi. Fàya piyɛyɛ pu bi yari.

⁴ Ga cadɛɛngɛ bɛɛri Pɔli na gari Kilɛ-pɛɛɛɛ puga ki ni, na shɛ ganha na yu ni Yawutuu ni Girɛkii pu ni. W'a bi giin wu pu jɛri, p'i sɔɔ Kafɔɔ na.

⁵ Ga ba Silasi ni Timote ya yìri Masedɔni ni na pa wɛ, Pɔli ya ta latii pye nige ni Kilɛ Jozaama pu yɛɛ li yɛ bɛ wɛ. W'a bi yi yu na wari Yawutuu pu mu na Kilɛ w'a Yesu jaaha bulo na pye Shɔvɔɔ.

⁶ Ga Yawutuu pu ya ta sɔɔ pee jomɔ pu na wɛ, a p'i ganha na Pɔli fanri, na joguumɔ yu na waa wu

na. Lee na a Pɔli di wu fadenɛ nahara na lee na ba bye sɛɛri kaa na p'a she Kile jomɔ ni. Lee kadugo na a Pɔli di jo: «Yee Yawutuu bye yee di ya juwuuro ta niga na wɛ, yee p'a lee pye nɛ bɛ wɛ. Nimɛ shi watii mu n'a da zhɛ Kile kafila wu jo.»

⁷ Ba Pɔli ya pee jomɔ pu jo wɛ, a wu yiri pee sipyii pu taaan na kari ná wa puga, wee mɛɛɛ jɛ Tite Zhutusi. Kile jii fyaara sipya wu bye wii. Wu kaana ki bi sogi Kile-pɛɛɛɛ puga ki na.

⁸ A Kile-pɛɛɛɛ puga ki juɲɔfɔɔ ni wu puga shɛɛn di ba dà Kafɔɔ na, wee mɛɛɛ ki bye Kiripusi. Korɛnte shɛɛn piimu bɛ p'a Pɔli jomɔ pu logo ge, a pee nijɛhɛmɛɛ bɛ di dà Kafɔɔ Yesu na. A p'i pee batize.

⁹ Cana ka piige ni Kafɔɔ ya pa yi jo Pɔli mu kashɛɛ la ni na: «Ma ganha da vya sipya wa shishiin bɛ na wɛ! Ta yu, ma ganha da joo mayɛ na wɛ!

¹⁰ Bani nɛ wa ni ma ni. Sipya wa shishiin da ga já ma co wu kakuunɔ pye ma na wɛ, bani nɛ sipyii ya jɛhɛ le kulo le ni.»

¹¹ Lee na, a Pɔli di gori yaha Korɛnte ni, na sipyii kalaa Kile Kafila ni fo yee nigin ni yeye gbaara.

¹² Tuun wemu ni Galiyɔn bi bye gbafɛnɛɛri Akayi fiige ki ni ge, a Yawutuu p'i puyɛ pinne na yiri Pɔli fɛni, na wu co kari kiirikɔɔn kurunɔ ki mu.

¹³ Na jo: «We ná we ya sipyii pu juuyɔ kyɛɛgi na p'a Kile pɛɛɛ pɛɛɛgana lemu na ge, lee ya saha ni wɛɛ wo saliya wu ni wɛ.»

¹⁴ Ga Galiyɔn ya ta Pɔli yaha w'a tajogo ta wɛ, a wuyɛ pyaa di jomɔ pu lɔ na Yawutuu pu pye: «Nago kakuunɔ la we ná we ya pye kelee kapyebaana, nɛ bi da zɔɔ na yi jomɔ logo.

15 Ga ma na jo li wa lee la wε, fo yee ni sipyiire tisara ni yi wo saliya wu wo nakaara keree yε, yiyε pyaa ki yee ɲaha shɔɔnri. Nε kunni tɔɔgɔ wa wee kiiri wu gɔn ni bada wε.»

16 Ba w'a yee jo wε, na pu kɔri yeege kiiri wu takɔngɔ ki ni.

17 Ba l'a pye mu wε, a pee Yawutuu p'i wɔ Kilε-pεεɲε puga ɲuɲɔfɔɔ wu na. Wu mεgε ki bye na Sositenε. A p'i wu deele kpɔn. A Galiyɔn di wuyε pye kanna wu ya pu ɲaa bε wε.

Pɔli ya kuri shε Ancɔsi ni

18 Pɔli ya mɔ xuuni Korɛnte ni. Lee kadugo na a wu koo sha n'a daa fεε pu mu. A wu ni Pirisili ni Akilasi di jε kɔrɔgɔ ka ni na gaanɲi shiizhan Siiri fiige ki ni. Pɔli bi ɲɔmεε lɔ Kilε mu, lee l'a wu pye, ba w'a nɔ Sankere ni wε, na wu ɲuɲɔ kuu wà, na na toro.

19 Ba p'a nɔ Efese kulo li ni wε, a p'i digi wà, na jε kanha ki ni. A Pirisili ni Akilasi di gori wà. A Pɔli di shε jε Kilε-pεεɲε puga ki ni, na jo ni Yawutuu pu ni.

20 A pee di li sha wu mu na wu jεri pye pu mu; ga Pɔli ya sɔɔ wε.

21 A wu koo sha pu mu, na pu pye na Kilε bu sɔɔ na wee na ba guri ba sanha pu mu. Lee kadugo na a wu shε jε kɔrɔgɔ ki ni na gaanɲi.

22 Ba kɔrɔgɔ k'a shε nɔ Sezare kulo li ni wε, a wu foro, na gari Zheruzalemu ni, na shε n'a daa fεε pu shaari. A wu yiri wà, na gari Ancɔsi ni.

23 A wu jεri pye Ancɔsi ni. Lee kadugo na a wu gari Galasi ni Firizi fiie yi ni. A wu yee fiie yi wo kulogoo ki bεeri ɲaari na n'a daa fεε pu kalaa, kɔnhɔ pu niye di juri n'a daa wu ni.

Apɔlɔsi ya Kile Kafila jo Efese kulo li ni

²⁴ Yawutu wa bi pa Efese ni, wee mɛgɛ jɛ na Apɔlɔsi. Alɛkizandiri shɛn wu bye wii. Wee nɔ wu bi jomɔ cɛ l'a toro. W'a bi Kile Kafila wu bɛ cɛ xuuni.

²⁵ Sipyɔ wa w'a bi Kafɔɔ Yesu kaa jo wu mu. Ga wu wo nijɛyɛ yi tɛhɛnɛ li bi bye Yohana Batizelipye wo kalaa wu yɛ. Ga lee bɛ na w'a bi la le na Yesu kaa yu na jɔgi sipyiire ti bɛɛri mu ni wu zɔ wu bɛɛri ni.

²⁶ Cana ka w'a pa yiri, na yu ni lowaa ni sipyiire ti bɛɛri jii na Kile-pɛɛnɛ puga ki ni. Ba Pirisili ni Akilasi ya wu kalaa wu logo wɛ, a pee di wu yiri kari pu puga, na shɛ Yesu koo li jaha jo na jɔ wu mu.

²⁷ Lee kadugo na, cana ka Apɔlɔsi funɲɔ bi bye wu shɛ Akayi fiige ki ni. A n'a daa fɛɛ p'i wu luu waha, na sɛmɛ tun Akayi n'a daa fɛɛ pu mu, na wu bu nɔ wɔ, na p'i wu co jɔ. Ba w'a nɔ wɔ wɛ, piimu pu jɛ Yesu n'a daa fɛɛ Kile wo niimɛ wu gbɔɔrɔ ni ge, a wu kalaa wu la fara pee wo n'a daa wu na, na jahagbaashɛɛɛ kan pu mu xuuni.

²⁸ Bani wu kafila wu bi tajogo fɔ Yawutuu pu na sipyii pu bɛɛri jii na. A wu li shɛ na foro Kile Kafila wu ni na Yesu wu jɛ Kirisa we.

19

Pɔli ya Kile Kafila jo Efese kulo li ni

¹ Na Apɔlɔsi yaha Korɛnte ni, a Pɔli di Azi boboyo fiige ki kɔn jɛri, na nɔ Efese ni, na n'a daa fɛɛ pii ta wɔ.

² A Pɔli di pee n'a daa fɛɛ pu yege na: «Tuun wemu ni yee ya dɔ Yesu na ge, yee ya Fɛfɛɛɛ Munaa li ta

wee tuun wu ni ya?» A p'i Pōli nɔ shɔ na: «Wèe ya cɛ na yaaga ka bɛ mɛgɛ ki nɛ Fɛfɛɛɛ Munaa wɛ.»

³ A Pōli di pu yege sanha na: «Batizeli wekɛ yee d'a pye wɛ.» A p'i wu nɔ shɔ na: «Yohana Batizelipye wo wɛ.»

⁴ A Pōli di pu pye: «Batizeli wemu Yohana bi byi ge, wee bi li shɛɛ na sipyii ya daburajɛ jo pu jurumu wu na. A wu Izirayɛli sipyii pu pye na wemu w'a ma wee kadugo ge, na pu dà wee na. Wee mɛgɛ nɛ Yesu.»

⁵ Ba pee sipyii p'a pee jomɔ pu logo wɛ, na ganha na puyɛ kaan nimɛ pu na batizeni Kafɔɔ Yesu mɛgɛ na.

⁶ Lee kadugo na a Pōli di wu kenɛ taha pu na, na Kilɛ nɛɛri pu mu. A pu bɛɛri di Fɛfɛɛɛ Munaa ta na ganha na shi watii jomɔ yu, na ganha na kapanɔaa yu.

⁷ Pii sipyii pii bi namaa kɛ ni shuun shi xɔ.

⁸ Na Pōli yaha wà Efese ni, wu bi se Kilɛ-pɛɛɛɛ puga ki ni, na Kilɛ saanra ti Jozaama pu yu sipyiiire ti bɛɛri mu na fiinnɛ, na li shaa wu jomɔ pu logovɛɛ pu bɛɛri mu na pu jé tee saanra ti ni. W'a bi lee pyi fo na shɛ nɔ yeye taanri na.

⁹ Sipyii pii funnɔ bye pu dà Yesu na wɛ, pee bi Pōli kafila wu she, na joguumɔ taga Yesu koo li mɛgɛ kyɛɛgi. Lee wuu na Pōli ya n'a daa fɛɛ pu yiri laha pee taan, na gari ni pu ni Tiranusi wo kalaa tapyege ki ni. A wu ganha na pu yeri ni Kilɛ Kafila ni wee xuu wu ni cana bɛɛri.

¹⁰ A Pōli di li pye mu fo yee shuun. Sipyii piimu bye Azi fiige ki ni ge, Yawutuu fara Girekii na, pee bɛɛri ya Kilɛ Kafila wu logo.

Seva jalaa gbarashuun w'a giin da jinaa kəri

11 Pɔli ya kakanhan̄aa niɲeh̄eɲ̄ee pye Kilɛ baraga ni sipyii sanha kiimu tuugo ɲa ɲa wɛ,

12 Ali fàya kelee faɲuɲɔɔ kiimu bɛɛri bi gbɔɔn Pɔli cére ti na ge, pu bi kee luu na dɛri yama fɛɛ na p'i juuɲɔ. Jinaa ɲɛ piimu ni ge, na ki tɛri pee bɛ na jinaa p'i foro pu ni.

13 Yawutuu pii bi ɲaari na giin da jinaa kɔri da yeege sipyii ni. Can̄a ka p'a pa yìri na p'i shɛ jinaa kɔri yeege wa ni Yesu mɛgɛ na. Jomɔ pemu ni pee bi giin da jinaa pu kɔri ge, pee pu wa mɛ: «Pɔli ya Yesu wemu wo Jozaama yɛɛ pyi ge, yi foro we ni wee Yesu wu wo mɛgɛ na!»

14 Yawutuu wo saraya ɲaha shɔɔnrivɔɔ wemu mɛgɛ ki ɲɛ na Seva ge, wee wo jalaa gbarashuun w'a we labye we pye.

15 Ba p'a yee jo ni jinaa sipya wu ni wɛ, a jina wu pu ɲɔ shɔ na: «Nɛ Yesu cɛ, na Pɔli bɛ cɛ, ga yee di ɲɛ jɔgɔ yɛ wɛ?»

16 A wee ná jinaa wo wu do pu na, a wu fanha di ɲeh̄ɛ pu na, a wu pu kpɔn na bana bana, na pu fàya bɛ wolo pu na. A pu ceepilegee wuu di baa foro puga ki ni.

17 A lee kaa l'i Efese shɛɛn pu bɛɛri círi, Yawutuu fara Girɛkii na, a pu bɛɛri di fya. Lee wuu na a sipyiiire t'i ganha na Kafɔɔ Yesu mɛgɛ ki pɛɛ.

18 Lee na piimu pu bi dà Yesu na ge, a pee niɲeh̄em̄ɛɛ di ba daburajɛ jo pu kakuuyo yi na, na yi paari sipyiiire ti bɛɛri nii na.

19 Piimu pu bi siganma pyi ge, a pee niɲeh̄em̄ɛɛ di ba ni pu siganma sɛm̄ɛɛ ní, na ba pu sorogo sipyiiire ti bɛɛri nii na. A p'i pee sɛm̄ɛɛ pu wari ɲɔyɔ wá wá yiye na, a y'i bɛ ni warifyɛn tuuɲɔɔ kabɔfon̄ɔɔ kɛ

(10.000) shi ni.

²⁰ Lee funṅo ni a Kafɔ wo kafila wu ganha na se taa na se ṅaha na, fo na sipyiṅehemεε pye p'a fara n'a daa fεε pu na.

Tunmɔ pemu p'a tin Efese kulo li ni ge

²¹ Lee bεeri kadugo na a Pɔli di li shε na wee na doro Masedɔni fiige ke ni Akayi fiige ki ni w'a se Zheruzalemu ni. A wu li shε na wee bu nɔ wee xuu wu ni, na wee na zhε Oromε bε ni.

²² A wu wu tεgeveε shuun yaha kari wuyε ṅaha na Masedɔni ni. Pee ṅε Timote ni Erasiti. A wuyε pyaa di gori Azi fiige ki ni, na jεri pye wà.

²³ Wee tuun wu ni a tunmɔ di din Yesu koo li wuu na.

²⁴ Tudunna wa bye wà wee mεge ṅε Demecusi. Efese shεen yapεε lemu li ṅε yapεεzhɔ p'i li mεge yiri na Aritemisi ge, w'a bi lee wo puga ki tuugo nifenhεfenhεṅεε yari ni warifyen ni na bεεε sipyii mu wari ṅiṅehemε na.

²⁵ Caṅa ka, a wee ná wu ba wu kapyebyii ni wu tudunṅii pii yiri na pu pye: «Y'a li cε na we labye we ni wèe ṅolige ya fòro.

²⁶ Ga nimε le Pɔli ya byi ge, yeeyε pyaa ya lee logo, na li ṅa bε. Le kaa le wa Efese kulo li yε ṅunṅo kaa wε dε! Ga l'a giin di bye nimε Azi fiige ki bεeri ṅunṅo wuu. Wee Pɔli wu w'a yu na sipyii ya pεεṅε yaṅmuyɔ yemu yari ni pu keye ni ge, na yee ṅε see yaṅmuyɔ wε. Pee jomɔ p'a sipyii ṅiṅehemεε ṅuyɔ kyεεgi xɔ.

²⁷ Lemu l'a wù funyɔ shaa ge, le ganha bu da wù lada koro tɔ wε. Ga lee yε bε wε. Li bu shε ṅaha na, wèe yapεεzhɔ wemu mεge ki ṅε Aritemisi ge, sipyii pu na ba kadugo le wee ni. Pεεṅε ke w'a daa

ge, kee na ba gɔn wu na, na ta Azi fiige ki shɛɛn ni fiye yi saya bɛɛri wo sipyii di wu pɛɛ.»

²⁸ Ba Demecusi ya pee jomɔ pu jo le sipyii pu niwegee ni wɛ, a pu logoo di yiri. A p'i ganha na seɛ na yu: «Efese shɛɛn yapɛɛzhɔ wemu mɛgɛ ki jɛ Aritemisi ge, w'a pɛɛ, wu jɔhɔ jɛ wɛ!»

²⁹ A pee tunmɔ p'i kulo li bɛɛri wuregi. Lee bi Pɔli tahama-nɔhɔmɔɔ pii ta wà, pee mɛyɛ jɛ, Gayusi ni Arisitaaki. Pee bye Masedɔni shɛɛn, a sipyiire ti gburogi kari na shɛ pee co, na pu fuulo na kari pinnɛɛ kpɛɛngɛ ki na.

³⁰ A Pɔli yɛ pyaa di ganha na giin wu shɛ sipyiire ti fɛni, ga n'a daa fɛɛ pu ya ta sɔɔ wɛ.

³¹ Azi fiige ki sipyigbɔɔ pii bɛ bye wà, pee bye Pɔli napiinɛɛ. A pee bɛ di tuduro tun Pɔli mu, na wu ganha da zhɛ sipyii pu tapinnɛgɛ ki ni wɛ.

³² Tunmɔ p'a pa bɛɛ sipyii pu tapinnɛgɛ ki ni, wa nijoyo ni wa woyo jɛ nigin wɛ. Sipyiire tiyɛ pyaa bɛ bi tiyɛ kapinnɛnɛ jɔnɔ cɛ wɛ.

³³ Yawutu ná wa bye wà wee mɛgɛ jɛ na Alɛkisandire. A sipya wa di kii keree kii jaha jo wu mu. A Yawutuu pusamaa di wee ɲmunuɲɔ na wu shɛ jahagbaa li na wu jo. A wee di wu kenɛ yirige na jomɔ wa wee mu. W'a bi giin wu li shɛ sipyiire ti na na Yawutuu pu ya ta kakuunɔ la shishiin pye wɛ.

³⁴ Ga ba sipyiire t'a li cɛ na Yawutu wu jɛ wɛ, a pu bɛɛri di ganha na zeɛ fo lɛɛɛɛ shuun shishiin na yu: «Efese shɛɛn wo yapɛɛzhɔ Aritemisi w'a pɛɛ, wu jɔhɔ jɛ wɛ!»

³⁵ Li ya ta jɔ wɛ, fo kulo li fɛkama wuyɛ pyaa ya la le na tunmɔ pu yerenɛ. A wu pu pye: «Efese shɛɛn, konɔ ke bɛɛri ya li cɛ na yapɛɛzhɔ Aritemisi we w'a

yìri fugba we ni na pa do ge, na Efese kulo li l'a wee ni wu gbaha ki kasεεε pyi.

³⁶ Wa shishiin da já yee kaala wε. Lee na yi loxulo ta, yi ganha ba keree pyi yiyε ɲuɲɔ feni mu wε.

³⁷ Bani yee ya baha pii namaa shuun we na na co na pa naha, na ta pee di ya yaaga yu yapεεgbaha ki ni wε, p'i wa joguumɔ bε jo na wá wée yapεεzhɔ nigbɔhɔɲɔ ki na wε.

³⁸ Ga wa bu la pye Demecusi ni wu kapyebyenii pu na lemu ya bε wε, kiiri cagɔngɔ wa, fanhafεε pu bε di wa. Pu shε ni lee kaa li ni pee mu.

³⁹ Kelee kaa latii bi ɲε, yi na já ba wù cabinneεε caɲa ke.

⁴⁰ Ni lee kunni bε wε, tunmɔ pemu wée ya yirige ɲɲaa ge, pu na já wée jaagi pee wuu na na wée p'a giin wù sipyiire ti ɲuyɔ kyεεgi. Bani pu bu wù yege, wù wa da já sipyiire ti kapinnεεε ɲuɲɔ jo sipya wa shishiin mu wε.»

⁴¹ Ba w'a yee jo xɔ wε, na sipyiire ti bεeri pye na t'a gaanɲi piyεyε.

20

Pɔli ya ɲaari Masedɔni ni Girekii fiye yi ni

¹ Ayiwa, ba tunmɔ pu kafugo ya pa wo wε, a Pɔli di n'a daa fεε pu yiri pinne; na jo ni pu ni, na pu yeri, na pu logoo waha, na na koo sha pu mu, na gaanɲi Masedɔni fiige ki ni.

² Pɔli nidorowo kee fiige ki ni, a wu kafila wa taga lowagaa kan wee xuu wu n'a daa fεε pu mu, na na toro na gaanɲi Girekii fiige ki ni.

³ A wu yeye taanri pye wà, na ba gbegele caɲa ka na wu kɔɔgbɔhɔ ka lɔ w'a se Siiri fiige ki ni. Ga, a wu

ba logo na Yawutuu pii p'a woni pye wu mεε na. A wu kɔɔgbɔhɔ ki wo zhe wu fiin, na guri pa doro Masedɔni ni na kari wà tɔɔyɔ na.

⁴ Sipyii piimu pu bi pinne ni Pɔli ni wu ɲaagoo li na ge, pee pu wa mε: Bere shεen Pirusi ja Sopateri, ni Tesaloniki shεen shuun: Arisitaaki ni Sekundusi, ni Deribe shεen Gayusi, na fara Timote na, ni Azi fiige shεen shuun: Tishiki ni Torofime.

⁵ A pee di doro wèe ɲaha na, na she wèe sige Torowasi kulo li ni.

⁶ Ba Shizhenherε Baa Buuri Kalenε l'a toro wε, a wèe di jé kɔɔgbɔhɔ ka ni Filipe kulo li ni, na cabyaa kaguro pye na na nɔ Torowasi ni, na she pu ta wà. Ba wèe ya nɔ wà wε, na cewuu nigin pye wà.

Pɔli ya Utikusi nixhugo ɲε Torowasi kulo li ni

⁷ Pɔri ɲimuguro nibiige ki ni, a wèe bεeri di she binne, kɔnhɔ wù Kafɔ wo yalige ki li shiizhan. A Pɔli di n'a daa fεε pu yeri. Wu funɲɔ bi bye wu ba lɔ w'a gaɲɲi kee caɲa ki ɲimuguro. A wu sii mɔ jomɔ pu na n'a daa fεε pu mu fo na she ɲinε ki ɲi.

⁸ Wèe bεeri pu bye wà na pinne zangaso wa ni. A p'i sokinnaa ɲiɲehεmεε le le na yaha puga ki ni.

⁹ Lεvɔɔ wa bye ni wèe ni, wu mεge ɲε na Utikusi; Wee nidεεnge di bye puga ki fenεtiri wu ɲɔ na. A wee di bye wà na ba ɲmunɔ, fo na funɲɔ wɔ wuyε na. Na Pɔli yaha wu na yu, a ɲmunumɔ p'i ba wu figi. A wu yìri wà fo zangaso wu puga taanri wogo ki ɲunɲɔ ni, na ba do ɲinε na. Ba p'a pa di ba wu lɔ wε, na ba wu ta w'a xu.

¹⁰ A Pɔli di digi, na she leele wu ɲunɲɔ ni, na wu co wu keye ni, na wèe pye: «Yi ganha da yi fungɔnyɔ yi kyεegi wε! Wu wa ɲìi na.»

¹¹ Lee kadugo na a Pɔli di dugi zangaso wu ni sanha, a wu ni n'a daa fɛɛ p'i shɛ puyɛ pinne wà sanha. A p'i binne li shiizhan Kafɔɔ mɛɛ na. Lee kadugo na a Pɔli di jo na mɔ ni pu ni sanha, fo na shɛ niga ki pye k'a mugi, na na kari.

¹² A Utikusi puga shɛɛn di gari ni wu nɔi wo wu ni puga. A lee kaa l'i sii n'a daa fɛɛ pu bɛɛri logoo nɔnɛ.

Kɔɔgbɔhɔ k'a yere ni Pɔli yɛ ni kulogoo nɔnɛnɛnɛ ni

¹³ Lee kadugo na a wɛɛ di jɛ kɔɔgbɔhɔ ka ni na doro Pɔli naha na na gaɔɔni Asɔsi kulo li ni. Bani wu bi jo na tɔɔɔ na wee da da gaɔɔni Asɔsi ni, na wɛɛ di shɛ wu lɔ wà.

¹⁴ Ba wɛɛ ya shɛ wɔyɛ nɔnɔ círi Asɔsi ni lee cirigana li na ni Pɔli ni wɛ, a wu bɛ di jɛ kɔɔgbɔhɔ ki ni. A wɛɛ di gari kulo la ni lee mɛɛɛ nɛ na Mitilɛni.

¹⁵ Cana kemu wɛɛ ya foro wee xuu wu ni ge, kee cana ki nɔmuguro a wɛɛ di nɔ Kiyɔsi kulo li shizhaa na. Ki nɔmuguro shuun wuuro, a wɛɛ di nɔ Samɔsi kulo li ni. Ki nɔmuguro taanri wuuro, a wɛɛ di nɔ Milɛti kulo li ni.

¹⁶ Pɔli funnɔ bye wu yere Efese kulo li ni wɛ, kɔnhɔ wu ganha da mɔ doro Azi fiige ki ni wɛ. Wu bi sige kanha wu nɔ Zheruzalɛmu ni, kɔnhɔ wu bu já nɔ wà, wu shɛ Pantekɔti wu cana ki nɔnɔ círi wà.

Pɔli ya Efese kulo li n'a daa fɛɛ nɔhɔlɛɛ pu yɛri

¹⁷ Lee wuu na Pɔli ya tiin Milɛti kulo li ni, na pii tun na pu shɛ Efese kulo li n'a daa fɛɛ nɔhɔlɛɛ pu yiri pa.

¹⁸ Ba p'a pa nɔ wɛ, a wu pu pye: «Na cebooloo, fo cana kemu tɛhɛnɛ na nɛ na tɔɔɔ shan Azi fiige ki ni

ge, fo na pa nɔ niɲaa na, yee wa ne ɲaarigana ni ne kapyecce ki beeri ce.

¹⁹ Ne naye tirige tuun beeri ni na kapyecce pyi Kafɔ mu, na ɲaa soro, na ɲesinme wo. Yawutuu be ya woni pye ne kaa na tɔɔɲii niɲehene ni, na sii kanhama nigbo nɔ ne na xuuni.

²⁰ Lee be na, yee kuduun ɲe kaa lemu ni ge, ne lee la shishiin ɲmɔhɔ yee na we. Ne yee kalaa Kile Kafila wu ni sipyii beeriɲii na, na yi kalaa yiyɛ pyaa piyɛyɛ be ni.

²¹ Na yi jo na waha sipyii pu beeri mu, Yawutuu fara Girɛkii na, jo pu daburaje jo pu jurumu wu na, p'i sɔɔ Kile na, p'i dɔ wu Kafɔ Yesu na.

²² «Ayiwa nimɛ, Zheruzalemu ni di wa gaanɲi. Kile Munaa l'a na ɲaha co na se wɔ. Le l'a da zhe na ta wɔ ge, di wa lee ce we.

²³ Ga kulo beeri ni kunni n'a toro ge, Fɛfɛɛɛ Munaa na li she na na, na kasolenɛ ni kanhama pu wa na ɲaha na wɔ.

²⁴ Lee be na ne na munaa li wii yaaga we. Le l'a dan ne ni ge, lee li wa me. Tuduro te t'a kan ne mu ge, na tee shɔɔnri fo ti tɛheɛ. Kafɔ Yesu ya labye wemu beeri kaa le ne keɲɛ ni ge, ne funɲɔ wa di wee beeri pye di wu xɔ. Wee labye wu wu wa me, na Kile wo niime we wo Jozaama pu jo sipyii pu mu.

²⁵ «Ayiwa, ne toro yee piimu niɲɛ ni, na Kile saanra ti wo kafila wu jo ge, ne li ce jo ne ni yee wa da wɔyɛ ɲa nige we.

²⁶ Lee l'a li pye n'a yi fiinɲɛ jo yi mu, sipya wa shishiin wo shishan foo wa ne na nige we.

²⁷ Bani ne Kile ɲidaaɲ beeri she yee na, ne yafiin ɲmɔhɔ yi na we.

²⁸ Ayiwa, yi kasεεge yaha yiyε na dε! Fεfεεε Munaa l'a yi tenε dubyagbaha kemu juŋɔ ni ge, yi kee co xuuni ba dubyanaha-jemεε je wε. Kile ya n'a daa fεε piimu shɔ wu Ja wu wo shishan pu baraga ni ge, yi kasεεge yaha pee na, y'i pu comɔ cε.

²⁹ Nεyε pyaa ya li cε jo nε nigarixhɔgɔ na yacoyo na ba jε yee ninε ni, na do dubyaa pu na.

³⁰ Ali yeeyε pyaa kii bε ni naha, pii na ba foro yee ni, na kafineyε taga n'a daa fεε pii juɔ kyεegi, na pye puyε pyaa wo kalaapiire.

³¹ Lee wuu na, yi kasεεge yaha yiyε na. Yi yi funyɔ tirige li na na yee taanri nε pye naha yee ninε ni na yee bεeri nigin nigin wu kalaa cana fara piige na, fo na jεsinmε wo yee kaa na.

³² «Ayiwa, nime n'a da yi kaa le Kile ni wu niime jomɔ pu kenε ni. Kile ya sipyii piimu pye fεεfεε ge, yee bε pu wa pee ni. Wu na ba fanha kan yi mu n'a daa wu ni, loolodaa lemu bε w'a keme yaha ge, na lee bε kan yi mu.

³³ Nε ta nii yeege wa shishiin wo wari, kelee wu sanni, kelee wu faya feni wε.

³⁴ Yee ya li cε na jo nεyε pyaa keye yi wo labye w'a nε keree bεeri yaa, na na jaarijii pu bεeri wogoo ya*

³⁵ Nε li shε yee na shεgana bεeri na jo mu wεe ya yaa na kapyenεε pyi na la baa fεε pu tεri, na wu funyɔ tirige ni Kafɔ Yesu yε pyaa wo jomɔ pu ni na: «Duba ya daa gan funɔ ni na toro da na.»»

³⁶ Ayiwa, ba Pɔli ya xɔ pee jomɔ pu na wε, na nuguro sin, a wu ni n'a daa fεε pu bεeri di binne

* **20:34** Kapyegée 3:18 wu kalaa.

Kilɛ ɲɛɛri.

³⁷ A n'a daa fɛɛ pu bɛɛri di sii mɛhɛɛ su xuuni Pɔli gari wuu na. A p'i wu shaari ni taanɲɛɛgɛ fo ni.

³⁸ Lee kadugo na a p'i Pɔli torogo na pa kɔrɔgɔ ki ɲɔ na. Pɔli ya jomɔ pemu jo na ɲɲaa tɛhɛnɛ na na pu da ɲii taha wee na nige-e ge, pee jomɔ pe bi pu ɲahaya tanha xuuni.

21

Pɔli ya kari Zheruzalemu ni

¹ Ayiwa, wee tuun wu ni a wɛɛ di fò wu kan wùye mu ni n'a daa fɛɛ pu ni, na jé kɔɔgbɔhɔ ki ni na kari Kɔsi ni. Kee caɲa ki ɲimuguro, a wɛɛ di nɔ Orode ni, na yiri wà, na gari Patara ni.

² Ba wɛɛ ya nɔ wà wɛ, na kɔɔgbɔhɔ ka ta ki na se Fenisi fiige ki ni. A wɛɛ di jé kee ni na kari.

³ Ba wɛɛ ya shɛ nɔ Sipɛɛ fiige ki shizhaa na wɛ, ma ɲɛhɛ yere kɔɔgbɔhɔ ki ni ma na da kee ɲaa. A wɛɛ di kee yaha mɛ kamɛnɛ cɛ wu ni, na doro kari Siiri fiige ki ni. A kɔɔgbɔhɔ ki shɛ yere Tiiri kulo li ni, bani lee kulo li ni tuguro ti bi yaa na tirige.

⁴ A wɛɛ di foro kɔɔgbɔhɔ ki ni, na jé kanha ki ni, na shɛ n'a daa fɛɛ pii ta wà Tiiri ni. A wɛɛ di cewuu nigin pinnɛ pye ni pee ni wà. Pɔli bi da zhɛ kanhama pemu ɲa Zheruzalemu ni ge, Fɛfɛɛɛ Munaa bi pee kaa jo pee n'a daa fɛɛ pu mu. A pee di Pɔli pye: «Ma ganha bu shɛ Zheruzalemu ni wɛ.»

⁵ Ga ba wɛɛ cagaraga k'a pa nɔ wɛ, n'a daa fɛɛ pu fara pu cɛɛ na, na fara pu nɔhɔpiire na, a pu bɛɛri di foro di zhɛ wɛɛ torogo. A p'i foro ni wɛɛ ni kanha ki ni na kari fo kɔrɔgɔ ki ɲɔ ki na. A wɛɛ bɛɛri di shɛ binne nuguro sin wà lɔhɔ ki ɲɔ ki na, na Kilɛ ɲɛɛri.

⁶ Lee kadugo na a wèe di fò wu kan wùyε mu, na jé kǎǎgbǎhǎ ki ni, a pee kunni di guri na gaanji pu kabanya ni.

⁷ Ayiwa, ba kǎǎgbǎhǎ k'a yìri ni wèe ni Tiiri kulo li ni wε, a wèe di shε digi kulo la ni lee mεge jε na Potolomasi; Wà wèe ya kǎǎǎgǎ ki wo jara li jǎ yaha. A wèe di foro kǎǎgbǎhǎ ki ni, na jé kanha ki ni, na shε n'a daa fεε pu shaari, na lee canja nii le pinne pye ni pu ni shiizhan.

⁸ Kee canja ki jimuguro, a wèe di jaari kari Sezare kulo li ni, na shε digi Filipe junnǎ ni. N'a daa fεε pu bi sipyii gbarashuun wemu jaha bulo na pee pu tudunmǎ pu tεge labye wu na ge, wee Filipe we bε w'a bye pee gbarashuun we ni. Kafǎ Yesu wo Jozaama pu jovǎ wa wu bye wii.

⁹ Dɔnjε pushaa nacebaalaa shishεεε wu bye Filipe mu. Kilε bi jomǎ yu pee bεeri mu pu na dorogo sipyii mu.

¹⁰ A wèe di diin Filipe kaban na cabyaa nijehεjεε pye wà. Na wèe yaha Filipe kaban, a Kilε tudunmǎ wa di ba ba canja ka na yìri Zhude fiige ki ni. Wee mεge ki bye na Agabusi.

¹¹ A wee ná wu nǎ wèe na, na Pǎli wo kirimεε lǎ, na lee taga wuyε pyaa keye ni wu tǎyǎ pǎ, na jo: «Fεfεεε Munaa l'a jo na Yawutuu pu da ba shε le kirimεε le kafǎ co Zheruzalemu ni, na wu pǎ le pǎgana le na, na wu le shi watii kenε ni wemu jε Yawutuu wε.»

¹² Ba wèe ya pee jomǎ pu logo wε, a wèe ni wee xuu wu shεen di binne Pǎli jεeri jo wu ganha bu shε Zheruzalemu ni wε.

¹³ A Pǎli di jo: «Naha wo mεhεε yee di suu mε wε? Y'a giin y'i na jaha tanha gε? Nε gbegele xǎ xu ka

na Zheruzalemu ni Yesu Kirisa mege wuu na pu da jo pɔɔrɔ.»

¹⁴ Wèe ya pa li ja nago Pɔli ya go wu wu hakili laha Zheruzalemu shɛɛ li na-ɛ ge, a wèe di cari, na jo: «Le li wa Kilɛ jidaan ge, lee li pye.»

¹⁵ A cabyaa dama dama di doro, a wèe di gbegele na gari Zheruzalemu ni.

¹⁶ A Sezare kulo li wo n'a daa fɛɛ pii di binne kari ni wèe ni. Ba wèe ya nɔ Zheruzalemu ni wɛ, wèe bi yaa wèe pu tigi ná wemu jɔnɔ ni ge, a pee n'a daa fɛɛ p'i gari ni wèe ni wee kaban. Wee ná wu mege ki bye na Minasɔn, Sipɛɛ shɛn wu bye wii. Wee bi dà na xɔ Yesu na l'a mɔ.

Yakuba ya Pɔli yɛri

¹⁷ Ba wèe ya nɔ Zheruzalemu ni wɛ, a wèe cebooloo n'a daa fɛɛ p'i wèe jɔnɔ cɪri ni fundanga ni.

¹⁸ Kee cana ki jimuguro a Pɔli di gari ni wèe ni Yakuba kaban. N'a daa fɛɛ nɔhɔlɛɛ pu bɛɛri bɛ pu bi pinne wà.

¹⁹ Ba fò w'a pye xɔ wɛ, a Pɔli di jomɔ pu lɔ. Shi wemu jɛ Yawutuu-i ge, Kilɛ ya kaa lemu pye wee shi wu bɛ tɛ ni Pɔli wo Kilɛ jomɔ yɛɛ li funɔ ni ge, a wu jɔ le kee ni, na kee bɛɛri paari pu mu nigin nigin na.

²⁰ Ba p'a yee logo wɛ, a pu bɛɛri di Kilɛ sɔ, na baraga taha wu na. Lee kadugo na a p'i Pɔli pye: «Wù ceborona, m'a ja wɛ, Yawutuu xhuu nɪɲɛɲɛmɛɛ p'a dà Yesu na naha, ga, ali nɪja we bɛ ni, pu bɛɛri ya taha yaha Kilɛ tudunmɔɔ Musa wo saliya wu fɛni.

²¹ Sipyii pii d'a pa yi jo pu mu na Yawutuu piimu pu wa shi wusama tɛ ni ge, na mu wu wa yi yu

pee Yawutuu pu mu na pu Kile tudunmɔɔ Musa wo saliya wu keree ki yaha; na pu ganha ba pu nɔhɔpiire kɔɔn nige wɛ, p'i ganha ba kalɛgɛɛ kii shishiin bɛ pyi wɛ.

²² Ayiwa, wɛɛ na lee kaa le co cogana lekɛ na wɛ? Li pye pyegana bɛɛri na pu na ba li cɛ na mu ya pa.

²³ Lee funɲɔ ni, le w'à da jo ma mu nime ge, m'a yaa ma lee pye. Ayiwa, namaa shishɛɛɛɛ ɲɛ naha wɛɛ mu, pee bi ɲɔmɛhɛɛ lɔ Kile mu.

²⁴ Ma da jé ni pu ni Kile-pɛɛɲɛ pugbɔhɔ ki ni, m'a mayɛ pye fɛɛfɛɛ, m'a pu bɛ pye fɛɛfɛɛ na bɛ ni saliya wu ni. M'a pu bɛɛri wo ɲuguupɛɛmɛ wolo, kɔnhɔ p'i pu bɛɛri ɲuyɔ kuu. Lee bu bye Yawutuu pu na ba li cɛ na sipyii p'a keree kiimu bɛɛri jo mu shizhaa na ge, na lee la shishiin wa can wɛ. Pu na ba li ɲa bɛ sanha na muyɛ pyaa ki bɛ k'a ɲaari na sahanɲi ni Musa wo saliya wu ni.

²⁵ Shi wemu ɲɛ Yawutuu wɛ, wu bɛ d'a dà Yesu na ge, wɛɛ ya sɛmɛ tun xɔ pee bɛ mu, na wù fungɔnyɔ shɛ pu na; wɛɛ ya li shɛ pu na jo xaara bɛɛri p'a gbo yapɛɛ na ge, pu ganha ba tee xaa wɛ, pu ganha ba shishan xaa wɛ, pu ganha ba yaxuyo xaa wɛ, p'i ganha ba dɔdɔɔɔɔ pyi wɛ.»

²⁶ Ayiwa, a Pɔli di fara pee namaa shishɛɛɛɛ wu na, tee ɲimuguro ti na a wu wuyɛ pye fɛɛfɛɛ na pee bɛ pye fɛɛfɛɛ. Lee kadugo na a p'i gari Kile-pɛɛɲɛ pugbɔhɔ ki ni shiizhan. Pu fɛfɛɛɛ cabyaa ki ɲɔ na ba fa cana kemu, ni pu bɛɛri nigin nigin wu saraya na ba wolo cana kemu ge, a Pɔli di yee caya yi shɛ pu na.

P'a Pɔli co Kile-pɛɛɲɛ pugbɔhɔ ki ni

²⁷ Lee bi Azi fiige ki wo Yawutuu pii ta pee ya Pɔli na Kile-pɛɛɛɛ pugbɔhɔ ki ni. Ba cabyaa gbarashuun wu nɔ ya giin di va wɛ, a p'i ba na sii tunmɔ pu pɛɛɛ, na sipyii pu sɔn, a p'i Pɔli co.

²⁸ Na ganha na xhuulo na: «Izirayeli shɛɛn, y'a ma yoo, y'a ma! Ná we w'a ɲaari na sipyii pu kalaa tɛyɛ yi bɛɛri ni na wɛɛ wo shi wu ɲɛ xuuni-i ge, wee wu ɲɛ we. Wee w'a yu bɛ sanha na wɛɛ wo saliya we ni wɛɛ wo Kile-pɛɛɛɛ pugbɔhɔ ki ɲɛ xuuni wɛ. Lee bɛɛri kadugo na, Girɛkii bɛ ni w'a pa na pa jé fo Kile-pɛɛɛɛ pugbɔhɔ kiyɛ pyaa ni, na wɛɛ wo fɛfɛɛɛ xuu wu nɔrɔgɔ wɛɛ mu.»

²⁹ P'a yee jo bani p'a bi Efese shɛɛn Torofime ɲa ni Pɔli ni kanha ki funɲɔ ni, na ganha na giin na w'a jé ni wee bɛ ni Kile-pɛɛɛɛ pugbɔhɔ ki ni.

³⁰ Ba l'a pye mu wɛ, a kanha ki funɲɔ ki bɛɛri di wuregi. A sipyii p'i ganha na fòro kabaya yi bɛɛri na, na fe na ma. A p'i Pɔli co, na wu fuulo yeege Kile-pɛɛɛɛ pugbɔhɔ ki ni, na gburaya yi tɔ taapile ni.

³¹ Na pu yaha pu na Pɔli shaa di gbo, a pii di baa kari na shɛ yi jo sɔrɔsii pu wo ɲunɔfɔgbɔ wu mu na Zheruzalemu kulo li bɛɛri l'a wuregi.

³² Ba sɔrɔsii pu wo ɲunɔfɔgbɔ w'a yee logo wɛ, taapile ni a wu sɔrɔsii pii lɔ na fara sɔrɔsii ɲunɔfɛɛ pii na, a p'i baa jé kanha ki ni. Ba Yawutuu p'a sɔrɔsii wo ɲunɔfɔgbɔ wu ɲa ni wu sɔrɔsii pu ni wɛ, a p'i Pɔli wo kpɔɔnrɔ ti ɲɔ yerenɛ.

³³ A sɔrɔsii pu wo ɲunɔfɔgbɔ wu ba Pɔli co. A wu sɔrɔsii pu pye na pu tɔɔrɔ shɔnhɔyɔ shuun le wu na. Ba p'a Pɔli pɔ na xɔ wɛ, a wu yegenɛ pye na: «We ná we di ɲɛ jɔgɔ wɛ? Naha wu d'a pye wɛ?»

³⁴ A sipyii pu bɛɛri di ganha na xhuulo puyɛ taan,

wa shishiin nijoyo ni wa woyo *ɲɛ* nigin *wɛ*. A sɔ́rɔ́sɪi pu wo *ɲuɲɔ́fɔgbɔ* wu ba li ta na wee wa da jomɔ pa shishiin ta logo tunmɔ pu kenɛ ni *wɛ*, a wu sɔ́rɔ́sɪi pu pye na p'a se ni Pɔ́li ni sɔ́rɔ́sɪi pu wo pugbɔhɔ ki ni.

³⁵ Ba p'a she nɔ tajege ki ni *wɛ*, a sipyii p'i sii tunmɔ pu pɛɛ fo sɔ́rɔ́sɪi p'a na Pɔ́li lɔ.

³⁶ Bani sipyiɲɛhemɛɛ pu bi taha wu fɛni, na xhuulo na yu na: «Yi wu gbo laha wà! Yi wu gbo laha wà!»

Pɔ́li ya jo ni Zheruzalemu shɛn ni

³⁷ Pɔ́li nijewo pugbɔhɔ ki ni, a wu sɔ́rɔ́sɪi pu wo *ɲuɲɔ́fɔgbɔ* wu pye: «Ta nɛ na já jo ni ma ni?» A sɔ́rɔ́sɪi pu wo *ɲuɲɔ́fɔgbɔ* wu jo: «A l'i bye kanna mu w'a Girekii jomɔ pu nuri gɛ?»

³⁸ Wee tuun wu ni, Misira shɛn ná we w'a n'a she le wuyɛ ni kurogo ke na, fo w'a kari ni namaa kabɔfonɔɔ shishɛɛɛ (4.000) ni siponɔ ki ni gbuuro ti kaa na ge, mu wa were *wɛ gɛ*?»

³⁹ A Pɔ́li di wu *ɲɔ* shɔ na: «Yawutu nɛ *ɲɛ*, Tarisi kulo li ni nɛ yiri, Silisi fiige ki ni. Kulo lemu shɛn nɛ *ɲɛ* ge, l'a pɛɛ. Nɔ mayɛ na m'a na yaha di jo ni sipyii pu ni.»

⁴⁰ A sɔ́rɔ́sɪi pu wo *ɲuɲɔ́fɔgbɔ* wu kafila wu kan Pɔ́li mu na wu jo ni sipyii pu ni. A Pɔ́li di yere wà kɲɔɔ li ni, na wu kenɛ yirige sipyii pu mu, na w'a giin di jo ni pu ni. Ba sipyii p'a cari puyɛ na *wɛ*, a Pɔ́li di *ɲɔ* kɔn na yu ni pu ni Yawutuu jomɔ pu ni. A wu pu pye:

22

¹ «Na tii ni na cebooloo, yi logo na *ɲɔ* na. N'a da ba jo nime na li she yee na jo nɛ ta kakuunɔ la shishiin

pye wε.»

² Ba sipyii p'a Pōli ja wu na yu puyε pyaa wo jomō pu ni wε, a p'i nōhōdaan jomō pu bεeri jō yaha, na fεhε kpan. A Pōli di jo:

³ «Yawutu nε jε. Nε se Tarisi kulo li ni, Silisi fige ki ni. Ga Zheruzalemu ni nε lε naha. Nε kalaa to wu bye Gamaliyeli. Wee w'a nε kemε kalaa na bε ni wū sefεlεε pu wo saliya wu keree ni. Kafugo bye nε bε ni fo xuuni Kile-shaa li funjō ni ba yee bε wa mε nijaa wε.

⁴ Nε bε wu bi Yesu koo li wo sipyii pu kana, fo na pii gbuu pu ni. Nε bi le koo le jaarivεε conī cēe fara namaa na, na pu puu na leni kaso ni.

⁵ Saraya jaha shōnrvivεε wo jūnjōfōgbō we, ni nōhōlεε jahagbaa fεε wo kurujō ke, pee wa na sεerεε le kaa le na. Nε bi sεmε ta bε pu mu, na gaanji di zhe gan Damasi kulo li wo Yawutuu pu mu, kōnhō di bu she Damasi ni, na she n'a daa fεε pii ta wà, di pee bε co di pu pō, di ba ni pu ni Zheruzalemu ni, kōnhō kanhama di ba nō pu na.»

Pōli ya dà dagana lemu na Yesu na ge, w'a yee jaha jo

⁶ «Ayiwa, na nε yaha nε na gaanji koo li ni, na ba she dεenε Damasi na cafugo ki na. Taapile ni a kpεengbōhō ka di yiri fugba we ni, na ba jí na nε maha.

⁷ A nε wolo to jinε na, na mujuu la logo na: «Soli, Soli, jaha na m'a na kana mε wε?»

⁸ A nε yegenε pye jo: «M'i jε jōgō wε, Kafō?» A wu nε pye: «Nε jε Nazareti shεen Yesu, nε mu wa gana mε.»

⁹ Ayiwa, sipyii piimu pu bye ni ne ni ge, pee kunni ya kpeengboho ki na, ga we wu bi yu ni ne ni ge pu ya ta weefoo wo mujuu li logo we.

¹⁰ A ne yegenε pye jo: «Kafoo, leke ne d'a yaa na pye we?» A Kafoo di ne pye: «Yiri m'a je Damasi kanha ki ni, Kile funno wa ma lemu pye ge, lee na zhe jo ma mu.»

¹¹ Kpeenge ki bi pele pelegana lemu na ge, a ne bye ne naa nige we. Sipyii piimu pu bye ni ne ni ge, a pee di na ne co kenε na na je kanha ki ni.

¹² «Lee bi na wa ta Damasi ni wee mege ne na Anapasi. Kile ni faara sipya wu bye wii fo xuuni, na naari na sahani ni Musa wo saliya wu keree ki beeri ni. Damasi kulo li Yawutuu pu beeri bi wu measaan yu,

¹³ A wee di ba ne feni, na ba yere ne taan, na jo: «Na ceborona Sali, ma ni ki mugi m'a wii!» Taapile ni, a ne ni ki mugi, a ne wii na wu niyerege na.

¹⁴ A wu ne pye: «Wee sefele pu wo Kile wu w'a mu naha bulo, konho m'a wu nidaan ce. Wemu w'a tii ge, m'a wee na, m'a wu no jomɔ be logo.

¹⁵ Bani ma na ba bye wu seeri. M'a keree kiimu na na kiimu logo ge, ma na ba kee wo yere pyi sipyii pusamaa beeri mu.

¹⁶ Wee tuun wu ni nime, ma ganha bu diin na kaa latii ma da da sigee we. Yiri m'a batize, ma wo jurumu wu yafa ma mu Yesu mege ki gbɔro ni.»

Kile ya Pɔli tun shi watii mu

¹⁷ «A ne guri pa Zheruzalemu ni. Na ne yaha Kile-nerenge na Kile-pene pugboho ki ni, a Kile di kashε la she ne na.

18 A ne Kafɔɔ ja, a wu ne pye: «Tɔgaaya lɔ, m'a foro Zheruzalemu ni, bani jomɔ beeri ma da ba jo naha ne shizhaa na ge, sipya wa shishiin wa da gbara pu na ma mu we.»

19 A ne wu pye: «Kafɔɔ, puyɛ pyaa wa li cɛ na ne wu bi ma jaari na Kile-pɛɛɛɛ piyɛyɛ yi sahanɔ, na n'a daa fɛɛ pu conɔ na pu sani, na pu leni kaso ni.

20 Ali Ecɛni we wu bi mu jomɔ pu yu ge, pu bi wee gbuu tuun wemu ni ge, neyɛ pyaa ki be bye wà. Ne bi sɔɔ li na jo pu Ecɛni gbo. Neyɛ pyaa k'a bi Ecɛni gbovɛɛ pu fadeye yi co pu mu.»

21 Wee tuun wu ni a Kafɔɔ di ne pye: «Yiri, di ma tun shi watii mu taliige ni.»»

Pɔli ya li shɛ sɔrɔsii pu na na Oromɛ shɛn wee jɛ

22 Sipyii pu beeri bi niwegee shan na Pɔli kafla wu nuri, fo na shɛ nɔ pe jomɔ pe na. Ga ba w'a pa jɔ le yɛ pee jomɔ pu ni we, a sipyii p'i ganha na xhuulo na yu: «Ke sipyituugo ke ya yaa na ki gbo! We ya yaa pu wu yaha jii na bada we!»

23 A p'i ganha na seɛ, na pu fadeye wolo na yee figi fugba we ni, na gbazhɛnhɛ kori na waa fugba wu ni.

24 Ba sɔrɔsii pu wo jɔɔfɔgbɔ w'a lee ja mu we, a wu sɔrɔsii pu pye na pu jɛ ni Pɔli ni sɔrɔsii pu wo pugbɔhɔ ki ni. W'a lemu pye sipyii p'i seɛ mɛ wu na ge, p'i wu kpɔn ni susɔlɔɔ ni fo wu bu shɛ lee jo,

25 Ga tuun wemu ni pu bi Pɔli puu p'i wu kpɔn ge, sɔrɔsii jɔɔfɔɔ we wu bye wu taa ge, a Pɔli di wee pye: «Na be ni saliya wu ni, l'a saha nago yee pu Oromɛ shɛn kpɔn ni susɔlɔɔ ni wu kiiri kɔnbaa gɛ?»

²⁶ Ba sɔ́rɔ́sɪi ɲuɲɔ́fɔ́ɔ w'a yee logo wɛ, a wu gari sɔ́rɔ́sɪi pu wo ɲuɲɔ́fɔ́ɔ wu yíri na shɛ wu pye: «Naha m'a giin di bye mɛ wɛ? We ná we, Oromɛ shɛn wu ɲɛ wii!»

²⁷ A sɔ́rɔ́sɪi pu wo ɲuɲɔ́fɔ́ɔ wuyɛ pyaa di shɛ Pɔ́li yege na: «Oromɛ shɛn yɛ pyaa mu ɲɛ ya?» A Pɔ́li di wu ɲɔ́ shɔ́ na: «Uun.»

²⁸ A sɔ́rɔ́sɪi pu wo ɲuɲɔ́fɔ́ɔ wu jo: «Wari ɲɪɲɛhɛmɛ nɛ saraa na na já pye Oromɛ shɛn.» A Pɔ́li di wu pye: «Nɛ d'a sii se Oromɛ shɛn do!»

²⁹ Ba Pɔ́li ya pee jomɔ́ pu jo wɛ, piimu pu bi da wu kpɔ́n, p'i wu karamu fo wu jo ge, a pee bɛɛri di jaaga laha wu tàan. A sɔ́rɔ́sɪi pu wo ɲuɲɔ́fɔ́ɔ wu bɛ di fya, bani wee wu bi jo na pu Pɔ́li pɔ́ na ta Pɔ́li di ɲɛ Oromɛ shɛn cii yɛ pyaa.

Pɔ́li ya paari kiirikɔ́n kurunɔ́ ki ɲahagbaa na

³⁰ Ayiwa, kaa leke na Yawutuu p'a bi Pɔ́li jaagi ge, sɔ́rɔ́sɪi pu wo ɲuɲɔ́fɔ́ɔ wu funɲɔ́ bye wu lee tii cɛ. Lee wuu na w'a tuduro yaha shɛ kee caɲa ki ɲimuguro, na pu saraya ɲaha shɔ́nɪrɪvɛɛ ɲuɲɔ́fɛɛ ni kiirikɔ́n kurunɔ́ ki sipyii pu bɛɛri yiri pinne. Lee kadugo na a p'i pɔ́ɔɔ ti sanha Pɔ́li na, na gari ni wu ni, na shɛ wu yerenɛ pu ɲɪɲɛ ni.

23

¹ A Pɔ́li di ɲaha ki le kiirikɔ́n kurunɔ́ ki sipyii pu ni na jo: «Na cebooloo, nɛ na torogana li saha ni Kilɛ ɲɪdaan ni, fo na pa nɔ́ ɲɪnaa na, fyaara bɛ ya pye nɛ zɔ́ wu ni li koro ni wɛ.»

² Jomɔ́ pe Pɔ́li ya jo ge, a pee di bye pu ya bɛ saraya ɲaha shɔ́nɪrɪvɛɛ wo ɲuɲɔ́fɔ́ɔ Anapasi mu

wε. Pii pu bye Pɔli tàan ge, a wu pee pye na pu Pɔli kpɔn wu jɔ ke na.

³ Wee tuun wu ni a Pɔli di wu pye: «Mu nivige ke kanna kasɔrɔgɔ kadugo ki! Kilɛ bɛ na ba mu kpɔn! Yatɛɛngɛ mu ya shan na tiin na nɛ kiiri ma da gɔn na saha ni saliya wu ni, mu ninumɔ di nɔhɔ m'a yu sanha na pu nɛ kpɔn, na ta saliya w'i ya yee jo wε.»

⁴ Sipyii pii pu bye Pɔli tàan ge, a pee di wu pye: «Go Kilɛ wo saraya jaha shɔɔnrivɛɛ wo jɔnɔfɔgbɔ wu mu wa zhehɛɛ mɛ gɛ!»

⁵ A Pɔli di pu pye: «Na cebooloo, nɛ li cɛ nago saraya jaha shɔɔnrivɛɛ wo jɔnɔfɔgbɔ wu jɛ wii wε, sa lee ni wε nɛ bi da ye jo ni wu ni wε. Bani l'a ka Kilɛ Kafila wu ni na:

«Ma ganha da kafilakuumɔ jo wá
ma jahagbaa fɔɔ na wε.» *

⁶ Ayiwa, Pɔli bi li cɛ na kiirikɔɔn kurunɔ ki taaga ka ki jɛ Sadushɛɛn, taaga ki sanja di jɛ Farizhɛɛn. Lee wuu na w'a mujuu wá pu ninɛ ni na pu pye: «Na cebooloo, Farizhɛɛn nɛ jɛ. Nɛ sefɛɛ jɛ Farizhɛɛn. Nɛ dà li na jo xujɛnɛ na ba bye jiga na ge, kee tadaɲa ke wuu na kiiri w'a gɔɔn mɛ nɛ na nijaa.»

⁷ Ba Pɔli ya pee jomɔ pu jo ye wε, a nakaara di jé Farizhɛɛn ni Sadushɛɛn pu tɛ ni. A sipyii p'i daa taaya shuun.

⁸ Bani Sadushɛɛn, pee wa yu na xujɛnɛ da ba bye jiga na wε, na melekɛɛ jɛ wε, na munahaa kiitiigee bɛ di jɛ wε. Na ta Farizhɛɛn, pee d'a dà kii keree kii bɛɛri na.

⁹ A tunmɔ p'i ganha na beɛ fo xuuni. A saliya karamɔgɔlɔɔ pii di yiri Farizhɛɛn pu wo kurunɔ ki

* 23:5 Ekizode 22:28

ni, na kafugo le puyε ni na jo: «Wèe kunni ya ta kakuunɔ la shishiin ɲa we ná we na wε. Ma na zhe li ta mεlεkε wa, kelee munaa la l'a yu ni wu ni.»

¹⁰ A nakaara t'i ba sii pεε fo sɔrɔsii pu wo ɲuɲɔfɔgbɔ wu funɲɔ ya pɛn na pu ganha ba Pɔli kile gbo puyε tε ni wε. Lee wuu na w'a sɔrɔsii pii tun na pu tigi, p'i ba Pɔli shɔ sipyii pu na, p'i she ni wu ni sɔrɔsii pu wo pugbɔhɔ ki ni.

¹¹ Kee canja ki ɲimuguro nibiige, a Kafɔɔ di ba wuyε she Pɔli na na wu pye: «La le mayε ni m'a ma luu waha. Ba m'a pye nε sɛeri na nε kaa jo Zheruzalemu kulo li ni wε, mu ma da zhe bye nε sɛeri, na nε kaa jo Oromε kulo li bε ni.»

Yawutuu p'a woni faanri Pɔli kaa na

¹² Kee canja ki ɲimuguro ɲisɔɔgɔ na, a Yawutuu pii di binne na woni pye Pɔli kaa na. A p'i gaa puyε mu na pee wa da li wε, pee di wa da lɔhɔ gba wε, fo pee bu she Pɔli gbo.

¹³ Piimu p'a bi wee woni wu pye ge, pee bi ɲεhe namaa kelεε shishεεε (40) na.

¹⁴ A p'i gari saraya ɲaha shɔɔnrivεε ɲuɲɔfεε ni nɔhɔlεε pu feni, na she pee pye: «Wèe ya wùye pinne na gaa Kile na, jo wèe da li wε, wèe di wa da lɔhɔ gba wε, fo wèe bu she Pɔli gbo tuun wemu ni.

¹⁵ Lee wuu na, yi ni kiirikɔɔn kurunɔ ki sipyii pusamaa bεeri, yi bε yi na y'i she sɔrɔsii pu wo ɲuɲɔfɔgbɔ wu ɲεeri na wu pa ni Pɔli ni yi mu. Y'i yiyε pye kanna y'a giin y'i ba wu keree ki deele yi ki suguri saama na. Wèe kunni wa gbegεle xɔ na wu sige, wù ba wu gbo koo li na, na wu ta wu sanha nɔ nahamε yi na wε.»

Yawutuu pu wo woni wu nɔhɔ ya mugi

16 Ga, a Pɔli yalɔ di we woni we kafila wu beeri logo. A wu baa kari sɔɔsɔsɔii pu wo pugbɔhɔ ki ni, na she yee naha jo Pɔli mu.

17 Wee tuun wu ni a Pɔli di sɔɔsɔsɔii nɔnɔfɔɔ wa yiri na wu pye: «She ni we levɔɔ we ni sɔɔsɔsɔii pu wo nɔnɔfɔɔgbɔ wu mu, jomɔ pa pu wa wu mu na jo wu mu.»

18 A wee sɔɔsɔsɔii nɔnɔfɔɔ wu gari ni levɔɔ wu ni sɔɔsɔsɔii pu wo nɔnɔfɔɔgbɔ wu mu, na she wu pye: «Kasolemɛ Pɔli w'a nɛ yiri, na nɛ pye na nɛ wu pa ni we levɔɔ we ni mu mu na jomɔ pa pu wa wu mu na jo ma mu.»

19 A sɔɔsɔsɔii pu wo nɔnɔfɔɔgbɔ wu levɔɔ wu co wu kenɛ na, na fulo ni wu ni kabanugo na, na wu yege na: «Jomɔ peke p'i wa mu mu na jo nɛ mu we?»

20 A levɔɔ wu wu pye: «Yawutuu p'a jo na be yi na na pee da ba mu jɛeri niga na, na m'a Pɔli yaha she kiirikɔɔn kurunɔ ki mu; na p'a giin p'i she wu keree ki kemɛ suguri.

21 Ga ma ganha bu dɔ yee na we! Bani pu wo sipyii pii p'a da ba lara na Pɔli sige koo na, pee ya jɛhe sipyii kelee shishɛɛɛ (40) na. P'a be yi na, na gaa Kile na na pee wa da li we, pee di wa da lɔhɔ gba we, fo pee bu she Pɔli gbo tuun wemu ni. P'a gbegede xɔ be. Mu nɔ yiri pu wa wii, mu ba sɔɔ na lee pye pu mu.»

22 A sɔɔsɔsɔii pu wo nɔnɔfɔɔgbɔ wu levɔɔ wu yaha kari. Ga na yi jo na waha wu mu na ye w'a jo wee mu ge, na wu ganha bu yee jo sipya watii mu nige we.

P'a Pɔli yaha she gan gbafɛnɛɛɛɛ Felikisi mu

23 Lee kadugo na a sɔɔsɔsɔii pu wo nɔnɔfɔɔgbɔ wu sɔɔsɔsɔii nɔnɔfɛɛ shuun wa yiri na pu pye: «Yi sɔɔsɔsɔii

xhuu shuun wá puyε na, ni shənduguloo kelee gbarashuun, ni namaa tanmaa fee xhuu shuun. Pu beeri di gbegele, piige ba wə na nɔ tuunɔ jɪi gbarashεεε na, p'i da se Sezare kulo li ni.

²⁴ Yi shəngɔ ka gbegele Pɔli be mu, kɔnhɔ wu nijemε di nɔ gbafεnεεεε Felikisi na yaaga ganha bu wu ta wε.»

²⁵ Lee kadugo na a wu sεmε yàa na wee tun Felikisi mu. Wee sεmε wu jomɔ pu wa mε:

²⁶ «Nε sɔrɔsii wo jɪnɔfɔgbɔ Kulodi Lisiyasi w'a we sεmε we yàa na tun na jɪnɔfɔɔ gbafεnεεεε Felikisi mu.

N'a ma shaari.

²⁷ «Yawutuu pu bi we ná we co, na ganha na giin p'i wu gbo. Ba nε pa logo na Oromε shen wu jε wii wε, a nε na wo sɔrɔsii pii tun kari p'a she wu shɔ pu na.

²⁸ Kaa lemu w'a bi pye a Yawutuu p'i ganha na wu jaagi lee wuu na ge, nε funɔ ki bye di lee cε. Lee wuu na, a nε she ni wu ni pu wo kiirikɔɔn kurunɔ ki mu.

²⁹ Ga, a nε ba li kasεri, na li ta jo pu wo saliya wu wo keree na p'a wu jaagi. Ga wu ya ta kakuunɔ la shishiin pye lemu na xu nɔ wu na, kelee na wu le kaso ni wε.

³⁰ Lee kadugo na a p'i ba nε pye na Yawutuu p'a woni pye wu kaa na, lee wuu na nε mεhe wu yaha she ma yiri, na yi jo Yawutuu pu mu jo p'a jaagi wu tεri wu na kaa lemu na ge, jo pu she lee jo muyε pyaa ki mu. Ye y'a bye nε mu di jo ma mu. Kilε wu tuun wa she wu na.»

³¹ Yemu y'a jo sɔrɔsii pu mu ge, a p'i lee pye; a p'i Pɔli lo kee piinunɔ ki ni, na gari ni wu ni fo Antipatirisi kulo li ni.

³² Nimuguro ti na, sərəsii piimu pu bye təyɔ na ge, a pee di guri na pa pu wo pugbəhə ki ni; a shənduguloo p'i ganha na gaanɪ ni Pɔli ni.

³³ Ba p'a shɛ nɔ Sezare ni wɛ, a p'i sɛmɛ wu kan gbafɛnɛɛri wu mu, na Pɔli bɛ shɛ wu na.

³⁴ A gbafɛnɛɛri wu sɛmɛ wu kalaa na Pɔli yege na: «Fiige keke ni mu d'a yiri wɛ?» A Pɔli di wu pye na wee ya yiri Silisi fiige ki ni.

³⁵ A gbafɛnɛɛri wu wu pye: «Ma jaagivɛɛ pu ba nɔ naha tuun wemu ni, nɛ na logo ma jɔ na wee tuun wu ni.» A wu jo na pu Pɔli yaha saannaa Hɛrɔdi wo kaanɔ ki ni, pu da wu kasɛri.

24

Yawutuu p'a Pɔli jaagi

¹ Ayiwa, a cabyaa kaguro di doro, a saraya naha shəɔnrivɛɛ wo jɔnɔfɔgbɔ Ananasi di ba Sezare kulo li ni, wu ni nɔhɔlɛɛ p'a, ni ná wa, wemu ya kafila cɛ xuuni ge, wee wu bi da ba wu kafilacɛnɛ taga Pɔli tɔɔgɔ le. Wee mɛgɛ ki bye na Tɛritule. A p'i ba jaagi shan Pɔli na gbafɛnɛ ɛrɛɛ Felikisi mu.

² A p'i shɛ Pɔli yiri na pa. Keree kiimu na p'a wu jaagi ge, a Tɛritule di kee jɔ kɔn na baari gbafɛnɛɛri wu mu. A wu jo: «Wù jɔnɔfɔcemɛ we, wɛɛ wa fɛrɛmɛ nigbɔ pemu ni fiige ki funɔ ni nijaa we ni ge, mu gbɔɔrɔ ni wɛɛ ya pee fɛrɛmɛ pu ta. Mu wo fungɔngɔ fɛɛrɛ nigbɔɔrɔ funɔ ni bɛ jɛri nijɛhɛmɛ ya jɛ fiige ki ni, fo na ki pye k'a shɛ naha na.

³ Wɛɛ ya ma saama pu cɛ ma mu tuun bɛɛri ni kii keree kii bɛɛri na.

⁴ Ga ma na jo nɛ funɔ wa wɛɛ pu ma tenɛ yaha fo di mɔ wɛ, lee wuu na n'a ma jɛɛri jo ma jɔ mayɛ

na, m'a niwegee shan m'a kafilakaya nigin nigin logo wù mu.

⁵ «Ayiwa, we ná we m'a jaa me ge, wèe kunni ya we seeri na wu ta ba kafeege bani je we. Wu je na n'a she yirige Yawutuu pu ni je ni kojo ki beeri na. Wee wu je be Nazarati shen wo koo li jahagbaa fo.

⁶ W'a bi giin fo na wèe Kile-peje pugbaho ki be nrogo, lee wuu na wèe ya wu co. [Wèe bi giin wèe di wu kiiri kon na saha ni wù wo saliya wu ni.

⁷ Ga, a sorsii pu wo jufogbo Lisiyasi di no ni kafugo ni, na wu sho wèe na.

⁸ Na wèe pye na lemu na wèe ya wu jaagi ge, na wèe pu pa lee jo muye pyaa mu.] Maye pyaa ki be na ja wu yege, keree kiimu beeri na wèe ya wu jaagi ge, ma na ki logo wuye pyaa jo na.»

⁹ Yawutuu piimu beeri pu bye wa ge, a pu beeri di yere pee jomo pu na, na Teritule ya yemu jo ge, na can wu je wii.

Poli be ya paari gbafenberi wu mu

¹⁰ Lee kadugo na a gbafenberi wu jomo pu kan Poli be mu. A Poli di jomo pu lo na gbafenberi wu pye: «Ne li ce li yee ya jeh, jo mu wu je we shi we wo kiiri kon. Lee wuu na fyaara wa ne zo wu ni nago ne wu na fiin jo mu mu we, bani ne ta kakuuno la shishiin pye we.

¹¹ Ne pa Zheruzalemu ni di ba Kile peli li sanha doro cabyaa ke ni shuun taan we. Ma jeh yegen pye be, ma na li ta mu.

¹² Pu ya na ta nakaara na ni sipya wa shishiin ni Kile-peje pugbaho ki ni we. P'i wa na ta di na

sipyii nɔnɔ kyɛɛgi Kile-pɛɛnɛ puga ka shishiin ni, kelee xuɔ watii ni kanha ki funnɔ ni wɛ.

¹³ Pii sipyii pii wa da já kaa la shishiin jo lemu ya li shɛɛ na jaagi we p'a taha nɛ na ge, na can wu jɛ wii wɛ.

¹⁴ «Ayiwa, kaa lemu na n'a da yere di lee jo ma jii na ge, lee li wa mɛ. Wɛɛ sefeɛɛ pu wo Kile we, wee mu nɛ kapyenɛɛ pyi kovonɔ latii ni, lemu kaa pii wa byi na li jɛ can wɛ ge. Ga keree kiimu bɛɛri k'a ka Musa wo saliya wu ni ge, nɛ dà kee bɛɛri na; Kile tudunmɔɔ p'a kiimu bɛɛri ka ge, na fara kee bɛ na.

¹⁵ Kile wemu na nɛ daa ge, wee na pu bɛ w'a daa nago kanna sipyisaamaa ni sipyikuuyo bɛɛri nixhuyo na ba jɛ jiga na.

¹⁶ Lee wuu na nɛ la le nayɛ ni, kɔnhɔ kakuunɔ la shishiin ganha da gori na zɔ wu na wɛ. Kakuunɔ la shishiin ganha da gori na ni Kile tɛ ni wɛ, kelee na ni sipyii tɛ ni wɛ.

¹⁷ «Ayiwa, ba yee kii ya toro wɛ, a nɛ ba ba wà cana ka, na ba na wo shi sipyii pii tɛgɛ ni wari ni, na saraga bɛ wolo Kile mu.

¹⁸ Kee keree kii na p'a pa nɛ ta Kile-pɛɛnɛ pugbɔhɔ ki ni. Nɛ bi bye bɛ fɛɛfɛɛ. Sipyii piitiilee di bye wà wɛ, nakaara bɛ di ya ta wà wɛ.

¹⁹ Ga Azi fiige ki wo Yawutuu pii pu bye ni nɛ ni. Li bu da nago kanna kakuunɔ la nɛ bi pye, pee bi yaa pu ta naha p'i nɛ jaagi mu jaha tãan.

²⁰ Ni lee ni wɛ, pu bi nɛ kiiri wu kɔɔn kiirikɔɔn kurunɔ ki jaha tãan tuun wemu ni ge, di bi ta n'a kakuunɔ la pye, pii sipyii pii pu wa naha ge, na pu lee jo ma jii na.

21 Na nε niyerege yaha pu nahagbaa na, pe jonumɔ pe nε jo pu mu ni fanha ni jo: «Nε dà li na jo xuu na ba nε na foro xu ni niga na, lee li wa nε yaha mε kiiri na ninaa yee nahagbaa na.»»

22 Ayiwa, lee bi Felikisi ta wee ya Yesu koo li keree ki bεeri cε, a wu kayuu li yirige, na kiiri wu yaha caɲa ka naha na, na pu pye: «Y'a se, sɔɔsɔii pu wo ɲuɲɔfɔgbɔ Lisiyasi ba ba, nε na ba yi keree ki kemε na ki suguri.»

23 Lee kadugo na a wu sɔɔsɔii ɲuɲɔfɔɔ wa pye na wu Pɔli yaha kaso wu ni, na wu da wu kasεri; ga na p'i kafεewama yaha wu mu. Na wu naniinεε ba jo p'i ba foro wu na p'i yaaga ka kan wu mu, na p'i lee koro yaha.

Pɔli ya jo ni Felikisi ni wu shɔ wu ni

24 Ba cabyaa dama dama ya toro wε, a gbafeɛɛɛɛ Felikisi di ba ni wu shɔ ni. Cee wu mεge ki bye na Durusili; Yawutu wu bye wii. A p'i wa tun w'a shε Pɔli yiri. A Pɔli di ba. Sipya ya yaa ma dà Yesu na dagana lemu na ge, a Pɔli di ba ganha na yee naha yu pu mu.

25 Ga sipya na já wuyε tánha tanhagana leke na kakuɲɔɔ na, ni torogana lemu funɲɔ ni ma da bye tifiɛ fɔɔ Kilε mu, ni niga wo kiiri wu na ba gɔn kɔngana lemu na ge, ba Pɔli ya pa ɲɔ le yee ni wε, a Felikisi di fya. A wu Pɔli pye; «Nimε, ma na já da gaɲɲi, di ba tuun wa betii ta di na ma yiri sanha.»

26 Wu bi giin na wari bε Pɔli da ba gan wee mu. Lee wuu na wu bi ma Pɔli yiri tεεgeε nɲehεɲεε ni pu na ma na yu.

27 A p'i yee shuun pye lee ni. Lee kadugo na a p'i ba Pɔrisasi Fesitusi tenε fiige ki ɲuɲɔ ni na pye

Felikisi faara. Felikisi funṅo bye wu wuyɛ tən taan Yawutuu pu mu, lee wuu na w'a Pōli yaha wà kaso wu ni.

25

Pōli ya jo pu shɛ wee keree shōnri Oromɛ saan-naa ṅuṅfəɔ wu yiri

¹ Ba Fɛsitusi ya tenɛ na pye Zhude fiige ki gbafɛnɛɛri wɛ, a cabyaa taanri di doro, a wu yiri Sezare kulo li ni na kari Zheruzalɛmu ni.

² Ba w'a nɔ wà wɛ, a saraya ṅaha shōnriwɛɛ ṅuṅfɛɛ, ni Yawutuu pu wo ṅahagbaa fɛɛ p'i shɛ wu mu, na shɛ pu loyire jomɔ jo Pōli shizhaa na.

³ A p'i wee gbafɛnɛɛri wu ṅɛɛri na wu ṅɔ wuyɛ na wu Pōli yaha shɛ Zheruzalɛmu ni; lee di pu ta p'a woni pye Pōli na, na p'i ba shɛ lara wu sige koo na p'i ba wu gbo.

⁴ Ga, a wee di pu pye na kaso wu ni Pōli wa da yaha wà Sezare kulo li ni, na jɛri tapyege ni weeyɛ pyaa bɛ k'a da guri da se wà.

⁵ A wu pu pye sanha: «Yee wo ṅuṅfɛɛ p'a yaa na pinne na gaanɪ ni nɛ ni Sezare kulo li ni. Pu bu shɛ nɔ wà, lemu na yee wa Pōli jaagi ge, puyɛ pyaa na lee jo.»

⁶ Lee kadugo na gbafɛnɛɛri wu cabyaa ya laha gbarataanri kelee kɛ na Zheruzalɛmu ni wɛ, lee kadugo na a wu guri pa Sezare kulo li ni. Nimuguro ti na a wu shɛ diin kiiri wu takəngɔ ki ni, na tuduro tun na pu pa ni Pōli ni.

⁷ Ba Pōli ya nɔ wɛ, Yawutuu pii p'a yiri Zheruzalɛmu ni na pa ge, a pee di yere wu maha; na sii kakuṅṅɔ can can wogoo ṅiɲɛɲɛɲɛ jo taha

wu na, na ta se bye pu ni pu já kaa nigin be lo kii keree kii ni p'i li fiinne jo can di da li ni we.

⁸ Lee kadugo na a Póli be di jomɔ pu lo na jo: «Ne ya ta kakuunɔ la shishiin pye Yawutuu pu wo saliya wu shizhaa na, kelee Kile-peene pugbɔhɔ ki we. Ne di ya kakuunɔ pye Oromɛ saannaa juɔɔfoɔ wu be na we.»

⁹ Gbafeneeri wu funɔɔ ya pye wu kaa di daan Yawutuu pu mu ge, a wu Póli pye: «Ta ma funɔɔ wa m'a she Zheruzalemu ni, kɔnhɔ ma kiiri wu she gɔn wà naye pyaa ki nii na?»

¹⁰ A Póli di jo: «Ne yere xɔ Oromɛ saannaa juɔɔfoɔ wu wo kiiri wu takɔngɔ ki ni. Nahame ne kiiri w'a yaa na kɔn. Ne ta kaa la shishiin be kyeeɛgi Yawutuu pu mu we, muye pyaa ki be ya lee ce fiinne fo xuuni.

¹¹ Ne da bi da ne kanahana la pye, kelee na kaa la pye lemu ya yaa ni xu ni ge, ne bi da xu wu she we. Ga keree kiimu beeri p'a yu ne shizhaa na ge, na kee yaha can je lee la shishiin ni we, sipya wa shishiin be da já ne jo yaha pu mu we. Ne funɔɔ ki wa na wo kiiri wu she gɔn Oromɛ saannaa juɔɔfoɔ wu yiri.»

¹² Ayiwa, a gbafeneere Fesitusi ni wu wo kapye-byenii p'i she puye ja, a wu na kuri pa, na ba Póli pye: «Ni ma wa Oromɛ saannaa juɔɔfoɔ wu kaa jo xɔ, ma na zhe wee yiri Oromɛ kulo li ni.»

Póli ya jo saannaa Agiripa nii na

¹³ Ba cabyaa dama dama ya toro we, a saannaa Agiripa ni wu sho Berenisi di gari Sezare kulo li ni di zhe gbafeneere Fesitusi shaari.

¹⁴ Ayiwa, a p'i cabyaa ni^{ne}he^{ne} pye Sezare kulo li ni. A caŋa ka di ba nɔ, a Fesitusi di Pɔli wo keree ki paari saan wu jii na na: «Felikisi ya ná wa yaha naha kaso ni.

¹⁵ Tuun wemu ni ne she Zheruzalemu ni ge, a saraya naha shɔɔnrivɛɛ juɔɔfɛɛ ni Yawutuu nɔhɔlɛɛ p'i she pu fiin jo ne mu wee ná wu shizhaa na, na ne jɛɛri na ne wu kiiri kɔn wu na, di wu gbo.

¹⁶ A ne pu pye jo Oromɛ shɛɛn mu, fanhafɔɔ ya yaa wu sipya^ɔ yaha lee yahagana li na pu gbo wɛ. Piimu p'a wu jaagi ge, fo wu ni pee bu binne tiin jomɔ na. Keree kiimu na p'a wu tɔɔgɔ leni ge, wu bɛ di wu taa jo kee shizhaa na.

¹⁷ Ayiwa, a pee sipyii p'i binne pa naha ni ne ni. Ba wɛɛ ya nɔ naha wɛ, ne ta li yaha nige nimɔnɔ wɛ. Kee caŋa ki jimuguro yɛ pyaa, a ne gari kiiri wu takɔngɔ ki ni, na tuduro yaha p'a she wee ná wu yiri na pa.

¹⁸ A wu jaagivɛɛ p'i yiri yere na jo. Ga ne bi kakuuɔɔ kiimu kɔɔn nayɛ funɔɔ ni ge, wu ya ta w'a jaagi lee la shishiin na wɛ.

¹⁹ Puyɛ pyaa wo koo li wo nakaara jomɔ yɛ na pu bye; ni ná wa bɛ wemu w'a xu ge, Pɔli di yu na wu jɛ jii na. Wee ná wu mɛgɛ ki bye Yesu.

²⁰ A ne kunni di bye ne cɛ dii ne da bye di lee la tuugo shɔɔnri wɛ. Lee wuu na a ne Pɔli yege wu bu da wu na da zɔɔ wu she Zheruzalemu ni, kɔnhɔ wu kiiri wu she gɔn wà.

²¹ Ga, Pɔli ya ta sɔɔ lee na wɛ, na jo na Oromɛ saannaa juɔɔfɔɔ wuyɛ pyaa ki da ba wee wo kiiri wu kɔn. Wee tuun wu ni a ne pu pye jo p'a wu kasɛri kaso wu ni, fo di ba wu yaha she wee mu tuun wemu ni.»

²² A wee saan wu gbafenɛɛri wu pye: «Neyɛ pyaa bɛ funɲɔ ki wa di logo wee ná wu ɲɔ na.» A Fesitusi di wu pye: «Niga na ma na logo wu ɲɔ na.»

²³ Ayiwa, kee caɲa ki ɲimuguro, a saannaa Agiripa di wu saannaa fàya le, a wu ni wu shɔ Berenisi di ba. A sipyii p'i pu ɲunɔ círi ni ciire ni. A pu ni sɔɔsɔii pu wo ɲunɔfɔgbɔ we, ni kulo li tayeregbɔhɔ sipyii di binne pa, na ba jé kiiri takɔngɔ puga ki ni. Lee kadugo na a Fesitusi di jo na pu pa ni Pɔli ni.

²⁴ Ba Pɔli ya nɔ wɛ, a gbafenɛɛri wu jomɔ pu lɔ na jo: «Saannaa Agiripa ni yee piimu bɛɛri pu wa naha ni wèe ni ge, yi we ná we wii. Yawutuu pu bɛɛri p'a pu loyire shɛ nɛ na we shizhaa na Zheruzalemu ni, ni nahamɛ bɛ, fo na sɛɛ na w'a yaa na wu gbo.

²⁵ Nɛ mu kunni, wu ya kakuunɔ la shishiin pye lemu na já xu nɔ wu na wɛ. Ga wuyɛ pyaa kii d'a jo xɔ pu wee kiiri wu yaha saannaa ɲunɔfɔɔ wu wu kɔn, lee wuu na nɛ giin di wu yaha zhɛ wee yíri Oromɛ ni.

²⁶ Nɛ sanha kafilafyɛn wa shishiin ta, nɛ na já wemu ka di dun Oromɛ ni saannaa ɲunɔfɔɔ wu mu wu shizhaa na wɛ. Lee wuu na nɛ pa ni wu ni yee mu, na ba ni wu ni mu saannaa Agiripa yɛ pyaa ki mu; kɔnhɔ yegenɛ kemu na ba bye wu na ge, di ya ta kee yegenɛ ke funɲɔ ni di ga gan wu mu.

²⁷ Bani na kasolemɛ yaha shɛ Oromɛ saannaa ɲunɔfɔɔ wu mu, lemu na w'a jaagi ge, lee ɲunɔ di ya jo wɛ, ɲunɔ ɲɛ lee na wɛ.»

26

Pɔli ya wu fiin yu saannaa Agiripa ɲii na

¹ Ayiwa, a saannaa Agiripa di Pòli pye: «Ye yi wa ma mu ge, yee jo.» Wee tuun wu nì a Pòli di wu kenε yirige, na wu fiin jɔ kɔn na yu na:

² «Saan we, l'a taan ne ni, ne ma naye ta naha nijaa mu jahagbaa na, di li she ma na jo Yawutuu p'a keree kiimu beeri taga ne jaagi ge, lee la shishiin ne can we.

³ Bani mayε pyaa ki be wa Yawutuu pu wo kalεgeε kee, ni pu nakaara keree ki beeri ce. Lee wuu na n'a ma beeri jo ma jɔ mayε na, m'a luu li gbo na taaan, m'a logo na jɔ na.

⁴ «Ayiwa, na ne yaha na levereε jɔnɔ na, ne jaari jaarigana lemu na na wo shi wu ninε ni Zheruzalemu ni ge, Yawutuu pu beeri ya lee ce.

⁵ Pu bu jo p'i can jo kunni, p'a li ce l'a mɔ na koo lemu l'a waha xuuni Yawutuu koo li ni ge, na ne be wu bye lee wo sipyii pu ni. Lee ne Farizheen pu wo kurunɔ ke.

⁶ Ga Kile ya jɔmεε lemu lɔ wèe sefeleε pu mu ge, ne na lee jɔmεε le pye na tadanɔ, lee li wa kiiri nɔ me ne na nijaa we ni.

⁷ Wèe gbaweye ke ni shuun wu tadanɔ ki bye na lee jɔmεε le jɔ na ba fa. Lee wuu na pu bi Kile pele ni pu see jaha ni canɔ fara piige na. Saan we, kee tadanɔ ke ki wa ne mu ge de, kee wuu na Yawutuu pu wa ne jaagi!

⁸ Yee na já jo na Kile da já xuu ne di yeege xu ni-i ge?

⁹ «Neye pyaa ki be, ne bi giin jo ne yaa na yogo kɔn Nazareti sheen Yesu mege ki na kɔngana beeri na.

¹⁰ Lee ne pye Zheruzalemu ni. Ne bi lee koro sha saraya jaha shɔnriweε jɔnɔfεε pu mu, a p'ilee

koro yaha ne mu. Ne bi ma sii n'a daa fee nipehemee co, na she pu beeri le kaso ni. Na fara lee beeri na, pu bu jo p'i pu gbo, ne be na soo na jo pu pu gbo.

¹¹ Teegee nipehenye ni ne bi jin pu feni Kile-pene piye yi beeri ni, na pu jaani, na pu karamu fo pu n'a daa wu yaha. Loyire lemu bye ne ni pu shizhaa na ge, ne bi se na pu kana fo kulogoo kiitiigee be ni.

Poli ya yu wu Kafɔ wu cegana li shizhaa na

¹² «A ne bye mu, a saraya jaha shoonrivene juɔfee p'i ba ne tun cana ka, na seme wa kan ne mu na ne wu she Damasi kulo li wo n'a daa fee pu feni.

¹³ Saan we, na ne yaha ne na gaanji Damasi kulo li ni, a ne ba she kpeengbohɔ ka fo ja fugba we ni. Lee bi cana ke ta k'a no jine nine ni. Kee kpeenge ke bi pele cana ke wogo ke na. A k'i ji na ne ni na jaaririi pu maha.

¹⁴ A we beeri di do jine na. A ne mujuu la logo we Heburuu wo jomɔ pu ni lee na ne pyi: «Soli, Soli, jaha na m'a na kana me juɔ baa we? L'a waha mu mu mu wu kurujɔ tɔrɔ ηmaa na de!»

¹⁵ A ne yegenye pye jo: «M'i je jɔɔ we, Kafɔ?» A Kafɔ di ne pye: «Ne je Yesu, wee wemu mu w'a gana me ge.

¹⁶ Ga, yiri m'a yere! Bani ne naye she ma na, kɔnhɔ m'a bye na kapyebye. M'a na ja pagana lemu na njaa ge, ma na ba bye lee seeri, na lee paari sipyii pu mu. Ne na ba keree kiimu be she ma na ge, m'a ba kee be paari pu mu.

¹⁷ N'a da ma tun Yawutuu pee, ni shi wusama be mu. Kanhama pemu beeri p'a da ba noni ma na ge, ne na ba ma tɛge na ma wolo pee beeri ni.

18 N'a da ba ma tun pu mu ma pu j̄i mugi. Ma pu yeege nibiige ni ma pa kp̄enge na. Ma pu yeege Shitaanni wo fanha ki ni ma pa Kile mu, k̄onh̄o p'i d̄a na na, pu jurumu wu yafa pu mu. Kile ya piimu pye f̄e f̄e ge, pu b̄e di tajege ta pee t̄e ni.»

P̄oli ya yu wu labye wu shizhaa na Kaf̄o mu

19 Ayiwa, ba P̄oli ya pee jom̄o pu jo x̄o w̄e, na guri saannaa Agiripa pye: «Lee fun̄j̄o ni do, saan w̄e, n̄e keree kiimu j̄a Kile mu ge, n̄e ta kee she wu mu w̄e.

20 Ga, a n̄e f̄enh̄e kii keree kii wo ȳe li j̄o k̄on Damasi sh̄e n̄ mu. Lee kadugo na na n̄o Zheruzalemu ni, ni Zhude fiige ki b̄eri fo na sh̄e n̄o shi wusama b̄e na, wemu j̄e Yawutuu w̄e ge. A n̄e li sh̄e pu b̄eri na jo p'a yaa pu daburaj̄e jo pu jurumu wu b̄eri na, p'i guri pa Kile mu. Keree kii k'a li sh̄e na p'a daburaj̄e jo pu jurumu wu na ge, pu da kee pyi.

21 Lee wuu na Yawutuu p'a n̄e co Kile-p̄e n̄e pugb̄oh̄o ki ni, na ganha na giin p'i na gbo.

22 Ga Kile wo d̄e ge fun̄j̄o ni n̄e pye j̄i na fo na pa n̄o nij̄aa na. Le n̄e c̄e Kile keree ni ge, lee n̄e yu sipyii pu b̄eri mu sipyigb̄o far̄a sipyitiilee na. Kile tudunm̄o Musa ni Kile tudunm̄o pusamaa ya keree kiimu kaa jo na ki na ba bye ge, n̄e ta yatii jo na toro pee wo nij̄oyo yi j̄un̄j̄o ni w̄e.

23 Pee b̄eri bi jo na Kile ya Sh̄o w̄e wemu j̄aha bulo ge, na wee na ba ganha na na xu. Na wee wu da ba bye sh̄enshiim̄e na j̄e na foro xu ni. Na wu na ba j̄uwuuro ti keree fiinn̄e jo w̄e wo shi wu mu, na far̄a shi wusama b̄e na.»

P̄oli fun̄j̄o ya pye Agiripa b̄e wu d̄a Kaf̄o na

24 Na Pɔli yaha pee jomɔ pu na, a Fesitusi di sii mujuu wá na jo: «Pɔli, mu juɲmuu l'a yìri! Mu ya kalaa fo na ma juɲɔ yirige!»

25 A Pɔli di wu pye: «Nuɲɔfɔcemε we, nε juɲmuu ya ta yìri-i dε! Jomɔ pemu bεeri nε yu mε ge, pu bεeri pu jε can, pu kɔri bε d'a fiɲɲε.

26 Saannaa Agiripa yε pyaa ya kee keree ki bεeri cε, lee wuu na nε sɔɔ bε na yere wu jahagbaa na, na yu ni lowaa ni. Nε dà li na jo nigin bε ya ɲmɔhɔ wu na kii keree kii ni wε, bani la shishiin w'a pye ɲmɔhɔrɔ kaa wε.»

27 A Pɔli di saannaa Agiripa pye: «Saan we, Kilε tudunmɔɔ p'a yemu jo ge, ta mu ya dà yi na wε? Nε kunni ya li cε jo mu ya dà yi na.»

28 A saan wu Pɔli pye: «Pɔli, a go jεεrε yε kaa l'a fɔ m'a na jεri ma pye Kiricɛn mε dε!»

29 A Pɔli di wu pye: «Lee ya pye nime la, li shiin ya pye caɲa ka la, Kilε wu lee pye. Lee ganha bu da muyε nigin na wε, ga ma ni sipyii piimu bεeri pu wa naha niɲaa na nε jomɔ pu nuri ge, Kilε wu yi bεeri pye ba nε jε wε. Ga p'a nε pɔ pɔgana lemu na ni tɔɔrɔ shɔnhɔyɔ ni ge, pu ganha bu yi pɔ lee pɔgana li na wε.»

30 Wee tuun wu ni a saan we ni gbafɛnɛeri wu yìri foro, ni Berenisi ni; sipyii piimu pu bye ni pu ni ge, ni pee bε.

31 Ba p'a foro wε, na ganha na puyε pyi: «We ná we ya ta kakuunɔ la shishiin pye lemu na já xu nɔ wu na, kelee na wu le kaso ni wε.»

32 Lee kadugo na a saannaa Agiripa di gbafɛnɛerε Fesitusi pye: «We ná we da bye wu ya jo xɔ na pu wu kiiri wu yaha Oromε saannaa

juṇṇṇṇ Sezari keṇe na we, go wu bi da já yaha nime.»

27

Gbafeṇeere Fesitusi ya Pɔli yaha kari Oromɛ ni

¹ Tuun wemu ni l'a she na wèe pu jé kɔɔgbɔhɔ ki ni w'a se Itali fiige ki ni ge, a p'i Pɔli ni kasolemeɛ pii be kan sɔɔsɔii juṇṇṇṇ wa mu. Wee mege je na Zhuliyusi. Wee wu bye Oromɛ saannaa juṇṇṇṇ wu wo sɔɔsɔii kurunɔ ki juṇṇṇṇ.

² A wèe di jé Adiramiti sheɛn wo kɔɔgbɔhɔ ka ni na se Azi fiige ki kabaɲa yiri. A Masedoni fiige sheɛn wa di binne kari ni wèe ni, wee mege je na Arisitaaki. Wu kulo di je na Tesaloniki.

³ Kee caɲa ki jimuguro ti na wèe ya nɔ Sidon kulo li ni. Zhulusi bi saama pa pye Pɔli na. Wu bi koro yaha Pɔli mu w'a se w'a foro wu napiineɛ na, kɔnhɔ wu da wu mago jɔ yaɲmuyɔ taa pu mu.

⁴ Ba wèe ya yiri wà we, a kafege k'i ganha na jirini wèe na. A wèe di doro Sipere fiige ki kabanugo kafege ki jaha na.

⁵ A wèe di mehe na se wá kɔɔgbɔhɔ ki ni, na she doro Silisi fiige ke, ni Panfili fiige ki kabanugo. A wèe di she nɔ Mira kulo li ni, lee je Lisi fiige ki ni.

⁶ A sɔɔsɔii juṇṇṇṇ wu Alekizandiri sheɛn wo kɔɔgbɔhɔ ka ja wee xuu wu ni, kee bi gaanji Itali fiige ki ni. A wu wèe le kee ni.

⁷ Wèe ya cabyaa niɲehenje pye lohɔ ki juṇṇṇṇ ni, kɔɔgbɔhɔ ki na gaanji kasege na. Wèe ya sii kanha xuuni na na nɔ Kinide shizhaa na. Kafege ki bi she wèe da ga she jaha na we, a wèe di doro Kereti fiige

ki kabanugo kafεεγε ki jaha na na kari Salimoni kulo li shizhaa.

⁸ Wèe niganhaya y'a toro wee xuu wu ni. A wèe di she nɔ xuu wa ni, wee mεge je na: «Kɔrɔgɔ tayeresaanɔ». Kulo la je wà wee xuu wu tãan na Lazi.

⁹ Wèe bi taatuunnɔ torogo wùye na xɔ lee ni. A Yawutuu pu wo suun leduun wu doro na wèe yaha lee ni, fo na pa wiire ti tuun wu pye w'a tεεje. A kɔɔgbɔhɔ ki baa wu jeri nime farati. Lee na Pɔli bi sipyii pu sɔnmi na:

¹⁰ «Na naniinee, ne li ja jo l'a jeri farati. Li wa da ba da kɔɔgbɔhɔ ki ni ki funɔɔ yanmuyɔ ye ye na-ε de! Ga wèe piimu be pu wa ki ni ge, wèe be munahaa ki wa li ni.»

¹¹ Ga sɔrɔsii jɔɔfɔɔ wu ya ta Pɔli jomɔ pu wii yaaga we. Bani wee bi dà kɔɔgbɔhɔ ki paavɔɔ ni ki kafɔɔ na na toro Pɔli tãan.

¹² Wee xuu wu wo kɔrɔyɔ tayerege ki bi jɔ wiire tuun ni we. Lee na, a pu nijehemεε di jo na pu la le p'i yiri wee xuu wu ni, na li bi da já bye mu. A p'i la le na gari Fɛnikisi ni, Kεreti fiige ki kɔrɔyɔ yi tayerege ki ni, kɔnhɔ p'i wiire ti tuun wu torogo wà. Wee xuu wu jaha ya tii camutomɔ pu na.

Kafεεgbɔhɔ ka ya yiri suumɔ lɔhɔ ki na

¹³ Ba kafεεre la ya yiri kanige cε we, a p'i lee ja, na ganha na giin na pee na já da gaanɔ. Tuunɔ nigbɔhɔ ke ki bi kɔɔgbɔhɔ ki yerenje ge, a p'i kee laha wà. A kɔɔgbɔhɔ k'i ganha na gaanɔ ni pu ni Kεreti fiige ki cε feni.

¹⁴ Ga li ya ta mɔ we, a kafεεgbɔhɔ ka di yiri kanige cε we ni. Kee kafεεge ki mεge ki bye na «Urakilɔn.»

15 A kee kafεεgbɔhɔ k'i kɔɔgbɔhɔ ki lɔ. Wèe ya já kafεεge ki naha kɔn ki lɔ na wε. A wèe di mεhe wùye yaha ki kenε na.

16 A kafεεgbɔhɔ k'i ganha na gaanɔ ni wèe ni. A wèe di she doro xuu wa ni suumɔ lɔhɔ ki ninε ni kamεnε cε, wee mεge nε na Koda. A wee xuu wu jé wèe ni kafεεge ki tε ni. A wèe di kɔɔpure li kiragi kiragi fo na ba li ta lenε kɔɔgbɔhɔ ki ni.

17 Ba wèe ya lee kɔɔpure li lenε kɔɔgbɔhɔ ki ni wε, na kɔɔgbɔhɔ ki pɔ ni mεεε ni, kɔnhɔ ki ganha bu gyεegi wε. Lee kadugo na, fàŋa ke ki bi kɔɔgbɔhɔ ki pye ki na gaanɔ ge, a p'i kee tirige. Bani pu bi fyagi na kafεεge ki ganha bu da zhe kɔɔgbɔhɔ ki yerenε Libi fiige ki gbazhenhe ki nɔnɔ ni wε. A wèe di wùye yaha kafεεgbɔhɔ ki mu ki na gaanɔ ni wù ni.

18 Ga, a kafεεge k'i diin na gurulo wèe ni, fo li ya ta pa nɔ wε, kee caɲa ki nɔmuguro ti na, a p'i kɔɔgbɔhɔ ki funnɔ tuguro ta wolo na wá suumɔ lɔhɔ ki ni.

19 Caɲa taanri wogo ki na, a kɔɔgbɔhɔ ki paavɔ wuyε pyaa di tuguro ta wolo wá sanha.

20 Wèe ya cabyaa ninεhenεε pye, caɲa nii da voro wε, wɔrɔ be di da voro piige wε. Kafεεge ki saɲa nε na denri ye! A wèe funnɔ di ben fo wèe na giin jo wa shishiin da zhɔ wèe ni nige wε.

21 Kɔɔgbɔhɔ ki funnɔ sipyii pu bi mɔ pu da li wε. A Pɔli di ba yiri yere pu ninε ni na pu pye: «Na naniinε, yee bi yaa na nε jomɔ pu logo fo na wèe yaha Kεreti ni, na diin wà. Lee da bi bye, pe kanhama pe, ni te kakara te bi da wèe ta wε.

22 Ga yemu n'a da jo yi mu nime ge, wù lowagaa ta, yaaga wa da wa ta wε, kɔɔgbɔhɔ ki ye k'a da ba gyεegi.»

23 A Pɔli di pu pye sanha: «Kile wemu wo kapyenɛɛ nɛ byi, na jɛ bɛ wee wo ge, wee wo mɛlɛkɛ wa ya wuyɛ shɛ nɛ na piige ki ni,

24 na nɛ pye: «Pɔli ma ganha bu fya wɛ, fo ma bu nɔ Oromɛ saannaa jɔnɔfɔɔ Sezari yiri. Lee wuu na, sipyaa sipya wu jɛ ni ma ni kɔɔgbɔhɔ ki ni ge, Kile na mu ni pee bɛeri shɔ wu saama pu funjɔ ni.»

25 Lee wuu na, yi yi logoo waha na najiinɛɛ. Nɛ dà li na jo mɛlɛkɛ w'a yekɛ jo ge, jo Kile na li pye nakaara baa.

26 Ga kɔɔgbɔhɔ ki na ba shɛ gyɛɛgi ni wèe ni k'i wèe wá fiige ka ni suumɔ lɔhɔ ki ninɛ ni.»

27 Ayiwa, na kɔɔgbɔhɔ ki yaha ki na se na guroo ni wèe ni kafɛɛgɛ ki kenɛ ni Adiriyatiki Suumɔ Logbɔhɔ ki na, wèe piige kɛ ni shishɛɛɛ wogo ki na, ba jinɛ k'a pa ji wɛ, a kɔɔgbɔhɔ ki paavɛɛ p'i ganha na giin na wèe ya nɔ xɔ suumɔ lɔhɔ ki kogonɔ ki na.

28 A p'i wee xuu wu wo lɔhɔ ki taanna, na ki jogi wu ta mɛtɛɛlɛɛ kɛlɛɛ taanri ni gbarashuun. A p'i shɛ sanha jaha na jɛri, na lɔhɔ ki jogi wu ta wee xuu wu ni mɛtɛɛlɛɛ kɛlɛɛ shuun ni gbarataanri.

29 Pu bi fyagi na kɔɔgbɔhɔ ki ganha ba shɛ kiyɛ kuu faaga ka na wɛ. Lee wuu na tuutabaaya yemu yi bi kɔrɔgɔ ki yerenɛ ge, a p'i yee shishɛɛɛ lɔ na wá lɔhɔ ki ni kɔɔgbɔhɔ ki kadugo yiri. A p'i diin wà, na niga ki sige kanha k'i mugi.

30 Na sipyii pu yaha kɔɔgbɔhɔ ki ni, a ki kapyebyii p'i kɔɔpure li yeege taha lɔhɔ ki jɔnɔ ni, na puyɛ pye kanna tuunɔ ka pu da yaha kɔɔgbɔhɔ ki kadugo yiri na ta pu funjɔ di jɛ p'i baa.

31 Ba Pɔli ya lee ja wɛ, a wu sɔrɔsii jɔnɔfɔɔ we ni sɔrɔsii pusamaa pye: «Kɔɔgbɔhɔ ki kapyebyii pu bye p'i ya tiin ki ni naha wɛ, y'a da zhɔ wɛ.»

³² A sərəsii p'i sɔɔ Pɔli jomɔ pu na a p'i kɔɔpure li mɛɛrɛ ti kɔn, na li shan suumɔ lɔhɔ ki ni.

³³ Nimugunɔ wu na, a Pɔli di pu bɛɛri pye na pu li; A wu jo: «Nɪnaa jɛ wɛɛ caŋa kɛ ni shishɛɛrɛ wogo yee funyɔ na pɛn, wa shishiin bɛ di sanha li wɛ.

³⁴ Lee wuu na n'a yi jɛɛri jo yi la le yiyɛ ni y'i li. Bani yee mago wu wa lee na kɔnhɔ y'i bye jii na, yi li cɛ bɛ na wa ɲuzhikana bɛ wa da biin yi ni le koo na wɛ.»

³⁵ Ba Pɔli ya yee jo xɔ wɛ, na buuri lɔ, na baraga taha Kilɛ na pu bɛɛri jii na, na wa kɔn xa.

³⁶ Ba sipyii pusamaa ya lee ɲa wɛ, a pu bɛ logoo di waha, a pu bɛ di li.

³⁷ Wɛɛ piimu bɛɛri pu bye kɔɔgbɔhɔ ki ni ge, wɛɛ bɛɛri bye sipyii xhuu shuun ni kɛɛɛ gbarashuun ni gbaara (276).

³⁸ Tuun wemu ni pu bɛɛri ya li na din ge, shinma we wu bye kɔɔgbɔhɔ ki ni ge, a p'i wee wo suumɔ lɔhɔ ki ni kɔnhɔ kɔɔgbɔhɔ k'i faha.

Lɔhɔ k'a kɔɔgbɔhɔ ki kyɛɛgi

³⁹ Ba ɲiga k'a mugi wɛ, xuu wemu ni kɔɔgbɔhɔ ki bye ge, ki kapyebyii pu ya ta pu tacɛŋɛ ta wee xuu wu na wɛ. A p'i loguuro la ɲa ɲiwaga ka di jɛ wee xuu wu ni. A p'i jo na wà pu da zhe ni kɔɔgbɔhɔ ki ni, na li bi da já bye.

⁴⁰ Lee na a p'i tuutabaaya yi sanha laha kɔɔgbɔhɔ ki na na yaha lɔhɔ ki ni. Tige kemu k'a ma kɔɔgbɔhɔ ki ɲaha jɛri ge, a p'i kee bɛ wo mɛɛrɛ ti sanha. Lee kadugo na a p'i kɔɔgbɔhɔ ki ɲahagbaa faɲa ki yirige yerɛŋɛ, kɔnhɔ kafɛɛgɛ k'i da pu ɲmununɔ da se suumɔ lɔhɔ ki kogonɔ ki na.

⁴¹ Ga, a kəɔgbəhə k'i shɛ diin gbazhɛnhɛ ki ɲuŋɔ ni loguugoo shuun wa ɲiŋɛ ni. A kəɔgbəhə ki ɲahagbaa l'i shɛ jé wà gbazhɛnhɛ ka ni, na ɲɔnri wà tɔŋɛhɛŋɛ baa. A lokuruyo di ganha na ma na ki kadugo yiri wu kpɔɔn, fo na wu kyɛɛgi.

⁴² Sɔrɔsii pu bi giin p'i kasolemɛɛ pu gbo, kɔnhɔ pu ganha bu da do do lɔhɔ ki ni, p'i ɲa pu foro p'i baa wɛ.

⁴³ Ga sɔrɔsii ɲuŋɔfɔɔ wu funŋɔ bye pu Pɔli gbo wɛ. Lee wuu na wu ya ta sɔɔ sɔrɔsii pu wo nijoyo yi na wɛ. A wu jo na piimu p'a lɔhɔ cɛ ge, na pee pu fɛnhɛ to to lɔhɔ ki ni, p'i ɲa foro suumɔ lɔhɔ ki ni.

⁴⁴ Na pusamaa di dugi kəɔgbəhə ki kɔrɔyɔ ya na, kelee kəɔjaya ya na p'a gaanɲi. Mu p'a pye a pu bɛɛri di nɔ suumɔ lɔhɔ ki kogonɔ ki na yaaga ya wa ta wɛ.

28

Pɔli ya nɔ Maliti fige ki ni

¹ Ayiwa, ba wèe ya shɔ suumɔ lɔhɔ ki na wɛ, a wèe di na logo na wee xuu wu mɛgɛ ki ɲɛ Maliti.

² Wee xuu wu sipyii pu bi wèe co xuuni. Zanha ka bi to wà, a wiire di bye. Lee na a wee xuu wu sipyii p'i nagbəhə ka gbɛri, na wèe bɛɛri yiri na wèe pu shɛ waha.

³ A Pɔli di ba yiri na shɛ kajiiɲahara ta lɔ di ba le na ki ni. Lee bi matɔn wa ta tee ni. Ba na ki kafugo k'a pa nɔ matɔn wu na wɛ, a wu Pɔli nɔ, na nɔrɔ yaha wu kɛŋɛ ki na.

⁴ Ba wee xuu wu sipyii p'a wɔ wu ɲa w'a nɔrɔ yaha Pɔli kɛŋɛ ki na wɛ, a pee di puyɛ pye: «Nakaara baa, sipyii gbɔvɔɔ w'a da da we na we, ali na wu

yaha w'a shə suumə ləhə ki na, lee bε na Kilε wo tiime pu funŋə jε wu munaa fεεε pye wε.»

⁵ Ga, a Pəli di wu keŋε ki jahara, a wə wu laha to na ki ni; yaaga bε ya pye Pəli na wε.

⁶ Ga sipyii pu bi giin na Pəli bεeri wu da din, taapile ni wu do wu xhu. Ga ba p'a mə na Pəli naa yaaga da ga wu ta-ε ge, a pu fungonyə y'i jeri. A p'i jo na kilε wa wu jε Pəli.

⁷ Xuu wemu ni wèe di bye ge, xuu wa bε bye wee taan, wee bye fiige ki kafəə wo. Fiige ki fəə wu mεge ki bye na Pubilusi. Wee ya wèe co xuuni, na wèe yaha wu puga fo cabyaa taanri.

⁸ Pubilusi to wu bi ta cuunə wε, jime ni sogunno li bye wu na. A Pəli di she wu pεegi, na wu keŋε taha wu na, na Kilε jεeri wu mu, a wu juunə.

⁹ Ba lee ya pye wε, a wee xuu wu wo yama fεε pusamaa bεeri di ba Pəli yiri. A pee bεeri bε di juunə.

¹⁰ A wèe xuu wu sipyii di baraga taha wèe na tahagana bεeri na. Ba wèe kariduun ya pa nə wε, wèe nijewuu kəəgbəhə ka ni, a p'i wèe magonə yaŋmuyə bεeri kan wèe mu.

Pəli ya nə Oromε ni

¹¹ Yeye taanri wèe ya pye wee xuu wu ni. Wèe cagaraga, kəəgbəhə ke ki bi se Alεkizandiri kulo li ni ge, a wèe di jé kee ni. Kee bi wiire ti bεeri pye wà. Pu bi kee mεge yiri na «ŋmamaa*».

* **28:11** Ŋmamaa: Yapeε la bye Girekii pu mu, lee yapeε li bye ŋmamaa. Wa mεge ki bye Kasitori, wa mεge di jε na Polusi. Kəəgbəhə ki kafεε pu bi pee wo jaalaa yàa pu wo kəəgbəhə ki na na pye ki maravεε.

¹² A wèe di shε nɔ kulo la ni lee mεge jε na Sirakusi.

¹³ Ba wèe ya yìri wà wε, na nɔ kulo la βetii ni, lee mεge jε na Eregiyo. A wèe di shɔn wà. Kee caŋa ki jimuguro a kafεεgbɔhɔ ka di yìri wèe kamεnε cε na pa dɔ wèe na. Cabyaa shuun wèe ya pye na na nɔ Puzoli kulo li ni.

¹⁴ A wèe di n'a daa fεε pii ja Puzoli kulo li ni, a pee di wèe jεeri na wèe pu cewuu nigin pye ni pu ni. Ba wèe ya pa yìri wà wε, na gari Oromε ni.

¹⁵ Ba Oromε n'a daa fεε p'a wèe ba wu logo wε, na ba wèe sige fo Apiyusi caan ki na. A pii bε di shε wèe jɔnɔ círi xuu wa ni, wee mεge jε: «Nabuun tatigiye taanri.» Ba Pɔli ya pee ja wε, a wu baraga taha Kilε na, na lowaa ta.

¹⁶ Tuun wemu ni wèe ya nɔ Oromε kulo li ni ge, a p'i sɔɔ na shε Pɔli yaha xuu wa ni wu yε, na sɔrɔsi nigin yaha wu taaŋ wee di da wu kasεri.

Pɔli ya Kilε Kafila yεε pye Oromε Yawutuu pu mu

¹⁷ Ba cabyaa taanri ya toro wε, a Pɔli di Yawutuu jahagbaa fεε pu yiri na pa wuyε yiri. Tuun wemu ni p'a pa binne ge, a Pɔli di pu pye: «Ali na ta nε ta kakuunɔ la shishiin bε pye na shishiin pu na wε, nε di ya ta wù sefεεε pu wɔ kalεε la shishiin bε kyεεgi wε. Lee bε na p'a nε co Zheruzalemu ni na le Oromε fanhafεε pu keŋε ni.

¹⁸ Ba pee ya pa nε yege wε, na ganha na giin p'i nε yaha, bani pu ya kaa la shishiin ta nε na lemu l'a nε kagbuu xɔ wε.

¹⁹ Ga Yawutuu pu ya ta sɔɔ nε yaha wu na wε. A li fanha di bye nε na nε wu na keree ki le Oromε

saannaa juṇṇɔfɔɔ Sezari keɲɛ ni. Ga lee kəri ɲɛ na kakuunɔ n'a giin di bye na shishiin pu na-ɛ dɛ!

²⁰ Lee wuu na n'a yi yiri, kɔnhɔ di na fiin jo yi mu, bani Izirayeli shɛɛn bi Shɔvɔɔ wemu ɲaha wii ge, wee wuu na p'a shɔnhɔyɔ le nɛ na.»

²¹ Ap'i Pɔli ɲɔ shɔ na: «Wɛɛ ya ta sɛmɛ wa shishiin ta na yiri Zhude fiige ki ni mu shizhaa na wɛ. Wɛɛ ceboro wa bɛ di sanha yiri wà, na ba joguumɔ jo mu shizhaa na wɛ.

²² Ga wɛɛ funɲɔ ki wa wɛɛ di logo mayɛ pyaa ki ɲɔ na wù ma fungɔngɔ cɛ. Bani wɛɛ ya cɛ jo Kilɛ koo lemu ni ma wa ge, sipyii ya yiri lee kaa na kabaya yi bɛɛri na.»

²³ A pu ni Pɔli di caɲa ka tenɛ. Ba kee ya pa nɔ wɛ, a pu niɲɛhɛmɛɛ di ba Pɔli yiri. A Pɔli di jo ni pu ni Kilɛ wo saanra ti keree na. Na ti ɲaha shɛ pu na shɛgaɲaa bɛɛri na, kɔnhɔ p'i Yesu cɛ fiinɲɛ na saha ni Kilɛ tudunmɔɔ Musa wo saliya wu ni, ni tudunmɔɔ pusamaa bɛ wo Kitabuu pu jomɔ pu ni. A p'i diin pee jomɔ pu na, na lɔ ɲisɔɔgɔ ki na fo na shɛ caɲa ki xɔ.

²⁴ Pɔli ya jomɔ pemu jo ge, a pee di pii funyɔ ɲɛri. Ga p'i ya ta sɔɔ Pɔli jomɔ pu na wɛ.

²⁵ Pee sipyii pu ya ta bɛ nigin na wɛ. Ga yani pu kari ge, a Pɔli di jomɔ pa jo pu mu sanha na: «Kilɛ tudunmɔɔ Ezayi bi jomɔ pemu jo yee sefɛlɛɛ pu mu Kilɛ wo Fɛfɛɛɛ Munaa li baraga ni ge, pee ya pye can yɛ pyaa.

²⁶ W'a bi li shɛ na Kilɛ ya jo:

«Shɛ yi jo we shi we sipyii pu mu na:
Yee na ba niwegee shan, na yi logo,
ga y'i wa da yi ɲaha cɛ wɛ.

Yi na ba ɲi taan, na wii,
 ga y'i wa da yaaga be ɲa we.
 27 Bani pii sipyii pii niwegee k'a waha.
 P'a pu niwegee to, na pu ɲi to,
 Pu funɲo ya pye p'i ɲa pu ɲi ki ni we,
 p'i logo pu niwegee ki ni we,
 p'i yi ɲaha ce pu fungonyo yi na we.
 Lee funɲo ni pu da ba ne mu,
 konho ne pu cuunɲo we.)*»

28 A Pɔli di pu pye sanha: «Yi li ce na Kile wo
 ɲuwuuro te ya tun shi wusama be mu wemu ɲe
 Yawutuu we ge. Pee kunni na wu logo!» [

29 Tuun wemu ni Pɔli ya pee jomɔ pu jo ge, a
 Yawutuu pu nigariwuu, a nakaara nigbooro di je
 pu te ni fo xuuni.]

30 A Pɔli di yee shuun pye puga ka ni Orome kulo
 li ni. Wu bi kee lo, na ki saraa. Sipyii piimu beeri
 pu bi se na foro wu na ge, w'a bi pee kemee.

31 W'a bi Kile wo saanra ti Jozaama pu yere li pyi,
 na sipyii pu kalaa, na Kafɔ Yesu kaa yu pu mu.
 W'a bi lee pyi fyaara baa. Wa shishiin be di ya ta
 wu ɲaha kon lee na we.

* 28:27 Ezayi 6:9-10

KARINĚĚGE NĚMĚ NIVONĚ
New Testament and Shorter Old Testament in
Senoufo, Mamara

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mamara S noufo (S noufo, Mamara)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

  2014-08-10, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files dated 29 Jan 2022

85728ed7-78f8-58e8-8967-0e976c0c2423